CELJSKI tednik

Celje, 9. marca 1962
Leto XII. štev. 10

CENA IZVODU 20 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE »CELJSKI TISK«

ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO

Odločno besedo!

Na nedavni občinski konferenci organizacije Zveze borcev v Celju so zbrani delegati osvetlili uspešno delo članov in organizacij Zveze borcev v lanskem letu. Če v strnjenih besedah ocenimo plodno delo borcev v celjski občini, moramo predvsem poudariti, da so bili doseženi zavidljivi uspehi na področju pridobivanja kvalifikacij borcev, povečana je bila skrb za njihovo zdravstveno stanje in za stanovanjske probleme, nadalje skrb za uveljavitev njihovih zakonitih pravic, skrb za vzgojo in šolanje otrok padlih borcev. Precej pa je bilo lani narejenega tudi na področju spomeniškega varstva, na področju razvijanja tradicij iz narodnoosvobodilne borbe in pri zbiranju zgodovinskega gradiva.

V celjski občini je lani pridobilo strokovne kvalifikacije nekaj sto borcev, samo v Štorah je položilo izpite za višjo kvalifikacijo 81 borcev. Aktivi borcev v podjetjih pa bodo morali, kajpak, skrbeti, da bodo ti borci tudi zaposleni skladno s kvalifikacijo, ki so jo pridobili. To je še posebej važno, ker so na konferenci ugotovili, da v nekaterih podjetjih skušajo bivše borce odrivati na manjvredna mesta. Poleg splošne skrbi za borce bodo morali aktivi in osnovne organizacije Zveze borcev veliko več pomagati tudi z nasveti pri uveljavljanju njihovih zakonitih pravic.

Tudi zbiranje zgodovinskega gradiva bo potrebno pospešiti, saj bo možno le s sodelovajem vseh priti do pravih zgodovinskih dejstev. Izredno važno pa je tudi delo z doraščajočo mladino. Lani je bilo v šolah celjske občine preko 100 predavanj, na katerih so borci seznanjali mladino z zgodovino narodno osvobodilne vojne. Vendar bi bilo potrebno to dejavnost še pospešiti in morda koristiti v ta namen tudi športne dneve.

Med gosti sta na konferenci prisostvovala tudi predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev Ivan Kovačič-Efenka in sekretar Občinskega komiteja ZKS Tone Skok. Oba sta z zadovoljstvom ugotovila plodno delo borcev v lanskem letu. Poudarila pa sta tudi izredno važne naloge borcev izven svoje organizacije — v našem pestrem komunalnem sistemu, predvsem pa v organizacijah Socialistične zveze, v sindikatu in v organih družbenega upravljanja.

V samoupravnih organih je doslej vključenih v celjski občini 660 članov Zveze borcev. To je lepo število. In prav zaradi tega bi morala priti v teh organih beseda borcev bolj do veljave pri odklanjanju raznih pomanjkljivosti in napak, s katerimi se v kolektivih še vedno srečujemo. Bivši borci bi morali zastaviti odločnejšo besedo v naših kolektivih, da bi napredna načela hitreje prodirala v prakso našega gospodarskega in družbenega življenja.

-ma-

Aktiv komunistov

»AERO KLUBA« JE RAZPRAVLJAL

Tudi v nekaterih športnih društvih so komunisti začeli ustanavljati aktive, ki ponekod že uspešno delajo. Tako so se pred dnevi sestali komunisti, ki so člani celjskega »Aero kluba«. Sestanka so se udeležili tudi člani upravnega odbora. Na sestanku so razpravljali o občnem zboru kluba, ki bo v soboto popoldan. Na sestanku so zelo živo razpravljali o raznih vprašanjih, predvsem pa o nekaterih nejasnih zadevah organizacijskega značaja. Doslej namreč ni bilo popolnoma jasno vprašanje kakšne dolžnosti do osnovnih društev naj ima Letalska zveza Slovenije. Tako bodo komunisti, člani tega kluba, na občnem zboru lahko posvetili pozornost načrtovanju za delo v prihodnje na realnih osnovah.

VREME

od 9. do 18. marca

Vseskozi nestalno s pogostimi padavinami (sneg do nižin) in razmeroma hladno.

Dr. V. M.

S SEJE CELJSKE OBČINE

Trdnejši stik z občani

Na zadnjem zasedanju obeh zborov Občinskega ljudskega odbora, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik Zvezne ljudske skupščine tovariš Franc Leskošek-Luka, so pregledali predloge in pripombe občanov na zadnjih zborih volivcev. Tokrat je v posameznih problemih, ki so jih načeli volivci, občinski ljudski odbor živahno razpravljal, saj se je pokazalo, da je večina predlogov bila koristna in sprejemljiva. Posamezni uradi občine pa so za to zasedanje pripravili zanimivo gradivo, ki je obsegalo posamezna vprašanja in hkrati tudi možne rešitve ter odgovore na zastavljena vprašanja volivcev. Sodijo, da je bil prav ta sistem dela prvi pogoj, da se je razprava tako razvnela.

Zlasti živahna razprava se je razvila ob predlogu prebivalcev iz Pečovnika, ki so znova zastavili vprašanje glede obrata predelave katrana celjske Plinarne. V razpravi o zahtevi prebivalcev, da je treba obrat ukiniti, ker je zdravju škodljiv, je sodeloval tudi tovariš Leskošek, ki je poudaril, da je zahteva prebivalcev iz Zagrada popolnoma upravičena, kajti tudi ekonomski razlogi ne narekujejo še nadaljnji obstoj tega malega obrata. Zaradi tega je tudi povsem nesmiselno, da bi utemeljevali obstoj obrata z dokazi o gospodarski koristnosti, ki naj odtehta problem okuževanja zraka. Še bolj nesmiselno pa je primerjati mali obrat v Zagradu z Železarno ali Cinkarno. Obe podjetji namreč ustvarjata milijardne vrednosti proizvodnje. Tu lahko govorimo o ekonomski nujnosti in o investicijskih vlaganjih, da se nujno zlo omili ali prepreči. Medtem pa bi bila taka draga vlaganja v mali obrat v Zagradu popolnoma nerentabilna. Zaradi tega je tov. Leskošek poudaril, da je v tem primeru edina ustrezna rešitev, da se obrat ukine in tako preprečijo škodljive posledice. V razpravi se je uglasil tudi direktor Plinarne, ki je dejal, da se tudi oni strinjajo s tako rešitvijo, da pa hkrati prosijo za nekoliko daljši rok, in sicer dokler ne bi porabili surovin, ki jih ima obrat na zalogi. Na koncu je občinski odbor soglasno sprejel sklep, da se obrat destilacije katrana v Pečovniku ukine najkasneje do 1. junija letos.

O nekaterih zanimivih problemih, ki so jih nakazali volivci, poročamo še posebej na 3. strani.

Nekdanja separacija opuščenega rudnika v Pečovniku. Ti prostori, ki jih zasedata podjetji »Žična« in »Plinarna«, so tudi predmet nenehne spotike in protestov občanov iz Zagrada

KARNEVAL preložen na nedeljo

Ker je v torek deževalo kot iz škafa, je bil predvideni karneval v Celju onemogočen. Olepševalno in turistično društvo se je odločila to veliko javno pustno prireditev preložiti na nedeljo v upanju, da bo takrat vreme bolj naklonjeno. Posamezniki in kolektivi so za to pustno prireditev vložili veliko časa, truda in sredstev, zato bi bilo škoda, če bi s svojimi domislicami ne prišli »na svetlo«.

Ker pa so v drugih krajih karnevalske prireditve že mimo, pričakuje prireditelj veliko udeležbo tudi iz drugih krajev, zlasti iz Velenja, Mozirja, Radeč in drugod.

„Mladinski turizem" je temelj . . .

Na zadnjem plenumu Okrajnega odbora SZDL je predstavnik Počitniške zveze bil nezadovoljen s poročilom o problemih turizma, ker je bil »mladinski turizem« samo mimogrede omenjen. V svojem prispevku k razpravi pa je dokazal, da je prav ta panoga turizma osnova vsega turističnega prizadevanja. Kako je to utemeljeval:

— Mladina preko Počitniške zveze razvije vse panoge turizma in vključuje mladino iz šol, industrije, obrti, ustanov ter kmetijstva. Ker pa ima mladina to »lastnost«, da raste in dorašča, potem predstavlja bodoče organizatorje turizma in uživalce turistične dejavnosti.

— Mladinski turizem je usmerjen v številne dejavnosti. Taborenja in potovanja, ki jih Počitniška zveza organizira po naši domovini, so zelo priljubljena. Mladina spoznava našo domovino, se zbližuje z mladino drugih republik, se navdušuje za lepote raznih krajev. Pri tem se nekako mimogrede nauči organizirati letovanja, taborenja in podobnih organizacijskih zadev. Ker mnogo tega vidi, zgodaj začenja ustvarjati primerjave in se navaja k prenašanju izkušenj.

— Kar velja za našo mladino, velja tudi za mladino iz drugih krajev naše države. Škoda je le, da je mladinski turizem usmerjen le v eno smer. Premalo je namreč prizadevanja, da bi mladina od drgod prihajala k nam. Ni potrebna ravno ne vem kolikšna modrost, da bo na primer današnji srednješolec iz Dalmacije, Makedonije, Srbije, Vojvodine itd., jutrišnji študent, proizvajalec in človek svojega poklica. Če bo kot mladinec vzljubil lepote, ki jih nudi naš okraj, bo prihajal tudi pozneje, ko bo postal »interesanten« tudi za komercialno plat našega turizma.

Zato je treba podpreti prizadevanja, da bi letos v našem okraju ustanovili dva sprejemna centra za mladino in to v Celju ter Velenju. To nalogo pa mladina sama ne bo mogla izvesti brez zavestnega in učinkovitega sodelovanja vseh, ki na področju turizma in gostinstva delujejo.

S SEJE OKRAJNEGA KOMITEJA ZVEZE KOMUNISTOV CELJE

Program o podružabljanju kmetijske in gozdarske proizvodnje

V ponedeljek je bila v Narodnem domu seja Okrajnega komiteja Zveze komunistov v Celju. Razpravljali so o problemih kmetijstva in gozdarstva. V ta namen so se seje udeležili tudi predsedniki občin celjskega okraja ter nekateri gozdarski in kmetijski strokovnjaki. Uvod v razpravo je podal predsednik okrajnega odbora Socialistične zveze Celje Franc Lubej, ki je govoril predvsem o nalogah komunistov pri hitrejšem razvoju kmetijstva in gozdarstva.

Zadnji čas je tudi v celjskem okraju zraslo nekaj velikih kmetijskih organizacij in na vseh področjih zdaj vneto razpravljajo o povečanju socialističnega sektorja kmetijstva. Žal pa lahko opazimo, da se razprave vrtijo le okrog podružabljanja zemlje, mnogo manj pa okrog podružabljanja proizvodnega procesa na privatnih zemljiščih. Nedvomno pa je slednje prav tolikšnega, če ne še večjega pomena kot prvo. **Nujno je zatorej, da v kmetijskih zadrugah zainteresiraio ves strokovni kader za povečanje kooperacije — ta naj seveda še vedno temelji na ekonomskem računu, da kmet dobi dohodke na podlagi vloženega dela.**

Združevanje kmetijskih zadrug pa je povzročilo tudi nekatere slabosti. Eno od njih smo že omenili — premajhno proizvodno sodelovanje. Druga slabost pa je v tem, da sta koncentracija zadrug in sredstev povzročila tudi centralizacijo v upravljanju. Posledica tega je, da so nove zadruge skorajda izgubile stik s kmeti. **Ena največjih nalog komunitsov v kmetijstvu — pa tudi tistih, ki ne delajo na tem področju gospodarske dejavnosti — bo torej v tem, da se bodo zavzeli za hitrejšo decentralizacijo upravljanja. V kmetijskih zadrugah pa bodo morali skrbeti tudi za to, da bodo pogodbe o proizvodnem sodelovanju vedno — če seveda tudi kmet izpolnjuje njene določbe — izpolnjene.**

Ko so na seji govorili o razvoju nerazvitih področij, so ostro obsodili pojave lokalizma, ki smo jih zasledili v nekaterih občinah. Kot primer za to so znova navedli lokacijo celjske klavnice. Poudarili so, da je treba objektom — kot je na primer klavnica — določiti lokacijo tam, kjer bodo najbolje izpolnjevali pogoje. Objekt naj ne koristi samo občini, temveč tudi okraju ali celo še širši skupnosti. Komunisti v kmetijstvu bi morali skrbeti tudi za to, da bi velika kmetijska gospodarstva — zdaj, ko je za to že nekaj pogojev — **hitreje razvijala specializirano proizvodnjo. Le tako bodo namreč lahko izpolnili obsežne naloge, ki jih je družba postavila pred kmetijstvo.**

Po uvodnem referatu tovariša Lubeja, ki je govoril tudi o gozdarstvu, se je razvila o tej dejavnosti živahna razprava. Diskutanti so poudarjali, da smo doslej obravnavali probleme gozdarstva le preveč s strokovne plati, mnogo premalo pa je bilo širokih družbeno političnih razprav. Tudi v gozdarstvu je podružabljanje proizvodnje zaostajalo za podružabljanje površin. Veliko je bilo le besed, malo pa rezultatov. **Ker pa je prav v gozdarski proizvodnji še precej špekulacij, je pravilna organizirana akcija za podružabljanje te proizvodnje velikega pomena. Tudi tu naj bo kmet plačan po svojem delu.** Ob vsem tem pa bi se morali zavedati tudi tega, da je eksploatacija gozdov prav tolikšnega pomena kot njihova gojitev.

Ker stojita gozdarstvo in kmetijstvo pred velikimi nalogami, bi naj v vseh komunah sestavili programe podružabljanja gozdarske in kmetijske proizvodnje.

Ob koncu plenuma so opozorili še na revidiranje obrtnih dovoljenj žag venecijank ter da je treba zavreti prodajanje iztrošenih strojev kmetijskim proizvajalcem in podobno.

-ij

?!?

Zgodilo se je ob 14.30 na pustni torek v točilnici »Majolka«.

Pred točilnim pultom so se drenjali ljudje... Nekateri imajo navado, da popijejo stoje svojo čašo, drugi radi sedejo.

Prišel je delavec in si naročil čašo vina. Njegova obleka je pričala, da prihaja z dela. Morda je bil tu cinkarniški delavec, ki se je v osmih urah »naužil« vročine cinkarniških peči in ga je zažejalo. Osem ur je prebil stoje ob trdem delu in rad bi sedel.

Stopil je k prvi mizi, kjer sta sedela dva »boljše opravljena« Celjana. Vjudno je vprašal?

— Dovolite, da prisedem?

Moža sta nehala govoriti, pomerila delavca od pet do glave, potem pa je eden odkimal.

Delavec se še ni razburil. Je pač zasedeno. Stopil je k drugi mizi, kjer je sedel en gost z otrokom. Ponovil je vljudno prošnjo, če sme prisesti. Tudi ta »občan« je premeril delavca od pet do glave in zamrmral, da je zasedeno.

Delavec je videl, da ni nič drugega kot njegova delovna obleka kriva, da nima kam sesti. Bilo mu je dovolj, zarobantil je in rekel:

— Zaradi take »gospode« človek nima pravice sede popiti čašo pijače! —

Kdo je bil zdaj zarobljen, nesramen, nekulturen in malomeščansko omejen? Delavec, ki ve za vljudnost, gotovo ne!

Četrt ure potem še vedno ni nihče prišel k mizam, ki so bile tako silno »zasedene«. Narobe, tudi tisti trije boljši Celjani« so se dvignili in odšli ter odnesli s seboj slab vtis, svojo kulturno revščino in malomeščansko omejenost.

In bolje je, da delavec ni prisedel. To ni bila družba zanj kot delovnega človeka — upravljalca.

Mladina in kultura

Danes dopoldne je bil v Celju plenum Okrajnega komiteja Ljudske mladine. Mladi ljudje so tokrat govorili o mladini in kulturi. Poudarili so, da smo doslej vse preveč samo ugotavljali, da je v prosvetnih in kulturnih društvih premalo mladine, da je v Celju gledališka in filmska vzgoja še močno pomanjkljiva, da mladi ljudje nimajo kje preživljati svojega prostega časa in podobno — dlje od besed pa nismo prišli. Da bi se pogovorili o skupnem delu in izmenjali izkušnje, so na plenum povabili tudi predstavnike okrajnega sveta Svobod ter nekaterih celjskih kulturnih ustanov.

Gostje iz Vinkovcev

Delegacija iz Vinkovcev v družbi celjskega sekretariata občinskega komiteja Ljudske mladine.

Pretekli teden se je v Celju mudila mladinska delegacija iz Vinkovcev. Vračali so se s četrtega kongresa Ljudske mladine Hrvatske. V Celju so bili gostje občinskega komiteja Ljudske mladine, med bivanjem v našem mestu pa so obiskali Tovarno emailirane posode in nekaj mladinskih organizacij na celjskih srednjih in strokovnih šolah.

Mladinci iz Vinkovcev in iz Celja so že stari znanci. Že nekaj let zapored se mladi ljudje Vinkovcev, Tuzle, Zrenjanina in Celja srečujejo na letnih športnih igrah »Bratstva in enotnosti«, ki jih pripravljajo zdaj v tem, zdaj v onem izmed omenjenih mest. Zdaj so se odločili, da bodo sodelovanje razširili še na ostala področja dejavnosti Ljudske mladine. Gostje iz Vinkovcev so se v zvezi s tem zanimali predvsem za materialna vprašanja, za stanovanjske probleme, za izobraževanje in nagrajevanje mladih ljudi pri nas, za izvajanje šolske reforme, za oblike dela z delavsko in kmečko mladino itd. Ob slovesu so sekretariat celjskega občinskega komiteja povabili v Vinkovce.

Pogled po svetu

Končno je odbila ura za Alžir. 160 let in več je poteklo, kar ga je Francija odtrgala od »bolnega moža ob Bosporu« in ga pripojila sebi, da bi med drugim nadomestila »izgubljene iluzije« meščanskoliberalne družbe, kakršno je s silnim peresom in duhom naslikal nesmrtnik Balzac. Spet gre za izgubljene iluzije. Francoska vojska in žandarji še vedno streljajo tiste, ki hočejo, da se umaknejo v politično temo sile OAS, legitimni nasledniki kolonialnega akta iz l. 1830. Nedvomno so mračne sile zapisane mraku. Pogajanja so zaključena, h koncu gre alžirska vojna, ki traja vse od l. 1954. Alžirski delegati, ki jih je Nacionalni svet alžirske revolucije izvolil, se pripravljajo na zadnji sestanek s francoskimi predstavniki. Če bi hoteli biti patetični, bi rekli, da bo to eden izmed dialogov stoletja. Šef francoske delegacije Joxe je moral pred tem otipati pulz francoskim generalom in polkovnikom in je to storil v Reghanni, francoskem atomskem torišču v Sahari, kjer je tudi glavni stan generala Ailerta. S čim je okorele kolonialne vojščake pomirjeval? Seveda najprej z vojaškimi oporišči, ki jih bo Francija še vedno imela v Alžiru vsaj pet, nekatere baje celo 15 let: letališča, atomske poligone, pomorsko oporišče Mers el Kebir. Obe vojski bosta v prehodnem obdobju brez medsebojnih stikov, mimo njih bo o vsem odločala francosko-alžirska komisija v La Calu. Čim bo razglašeno premirje, mora francoska vojska izpustiti vse ujetnike.

Za napredek pogajanj je bilo koristno to, da FLN ni zahtevala od Francije, da onemogoči OAS. S tem je Salanov teror politično izgubil svoj smisel, saj je bil njegov namen predvsem ta, da revoltira Alžir in prekine pogajanja.

Medtem so se zgodile na svetovni fronti stvari, ki ne predejo miru. Kennedy je odločno odbil Hruščevljev predlog, naj bi se zasedanje 18 držav za razorožitev začelo na najvišji ravni. Kennedy je sicer pustil odprta vrata za sestanek s Hruščevim za 1. julija 1962. To je zdaj že druga Kennedyjeva zavrnitev. Macmillan se je Kennedyju pridružil, čeprav se je govorilo, da bi bil Anglijo spet rad spravil do vloge posredovalca. Da je de Gaullovo stališče o sestanku na vrhu odklonilno, je že jasno dalj časa. Hruščev je na stališče Zahoda odgovoril, da razorožitev ni možna, če ne bo med državami popolnega zaupanja in iskrenosti. ZDA pa so jasno pokazale, da jim ni do učinkovitih pogajanj, več do jedrskih poskusov.

Konferenca 18 držav v Ženevi je obsojena na neuspeh že vnaprej. ZDA se pripravljajo na nove poskuse zelo dolgoročno in če se bodo začeli tik pred konferenco 14. marca, bo to slaba psihološka priprava, čeprav izjavljajo, da med konferenco poskusov ne bo, pač pa bodo viseli nad njo kot priča atomskega ravnovesja med SZ in ZDA. ZDA ponovno razkrivajo svoje stališče, znano od Fultona dalje: ni govora o kakem sporazumu, hoditi je treba na robu vojne, vzdušje hladne vojne obdržati in s tem ovirati napredek tistih držav, ki se s hegemonijo ZDA na planetu ne morejo zediniti. To stališče se odraža tudi iz trgovinske bilance ZDA: v vzhodnoevropske države so lani izvozili komaj polovico toliko blaga, kolikor so ameriški izvozniki pričakovali, do zmanjšanja izvoza je prišlo zlasti pod konec leta, ko se je povečala mednarodna napetost. Kaj bo iz vsega tega? Zaenkrat status quo, kljub nekaterim ožjim stikom med Moskvo in Washingtonom. Berlinski izid je status quo utrdil.

Na Daljnem vzhodu se je blizu skupaj, v Burmi in Južnem Vietnamu, zgodilo dvoje zelo značilnih stvari: Na Diema sta dva letalca izvršila atentat in to z letalom v sredo njegovega dvornega gnezda, pa sta zgrešila. Atentat ni bil pripisan »mednarodnemu komunizmu«, kar pomeni, da je Diem postal že breme za SEATO pakt. V Burmi pa je general Ne Win že drugič prevzel oblast, a to pot ne po volji U Nuja, ampak s silo. Ni še čisto jasno, zakaj gre, ozemlje Burme pa je važno, ker meji na Laos.

T. O.

TEKMOVANJE organizacij SZDL
v celjski občini

OB ZAKLJUČKU LETNIH KONFERENC KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL V CELJSKI OBČINI, SO SE NA POSVETU ZBRALI PREDSEDNIKI KRAJEVNIH ORGANIZACIJ TER IZMENJALI IZKUSNJE DOSEDANJEGA DELA.

Konference, če jih ocenjujemo po obisku in vsebini razprav, so potekale v redu, četudi za vse to vendarle ne drži. Občani kažejo večji interes za aktivno delo v organizaciji, ker marsikje, kljub težavam in nerazumevanju ostalih činiteljev, že omogočajo ljudem, da s svojimi stališči in mnenji posredno ali neposredno vplivajo na politiko v krajevni skupnosti. Mnogo večje težave pa nastajajo pri vsklajevanju interesov lokalnih faktorjev z interesi komune. Tu lahko tudi iščemo vzroke nezaželene pasivnosti, ker se na sestankih ponavljajo iste zadeve, katerim pa so se tisti, ki bi jih morali reševati izogibali, ali pa venomer odlašali. Vse kaže, da so občani še zmeraj premalo seznanjeni s skupno problematiko v komuni. Ni čudno, če so večkrat tudi nestrpni. Tako se kar v dveh krajevnih skupnostih zavzemajo za gradnjo mostu preko Savinje, ki pa zahteva velike investicije. Drugod je zopet stalno na tapeti gradnja vodovoda, šole, ceste itd. Vsega še tako bogata komuna ne bi mogla rešiti v kratkem času, kot si to predstavljajo nekateri nepoučeni ljudje. Opažamo namreč, da mnogokrat pretiravamo z zahtevami, čeprav ne kaže zanikati, da pa bo treba nekatere probleme resneje in hitreje reševati kot doslej. Občanu, ki je vprašal, zakaj se je neka zadeva uredila prej kot druga, je treba odgovoriti prepričljivo. Tudi vodstvom krajevnih organizacij SZDL bo treba odgovoriti, zakaj še danes nimajo dovolj primernih prostorov. Če so na konferenci zastavili vprašanje, da se na določenem območju mladina nima kje zbirati in da zavoljo tega zahaja drugam, pa tudi na napačna pota, potem je to že dovolj velik problem, ki bi ga morali obravnavati in reševati.

Sleherna krajevna organizacija SZDL mora dobiti primeren klubski prostor. Navzlic težavam, ki se porajajo zaradi pomanjkanja prostorov, pa so se predsedniki krajevnih organizacij zavzeli za pobudo Občinskega odbora o razpisu tekmovanja med krajevnimi organizacijami.

V tem tekmovanju bo treba vložiti vse sile predvsem na tista področja, ki so najšibkejša stran dela. Tako se mnoge organizacije SZDL ne morejo pohvaliti z odstotkom vključenih volivcev v SZDL. Pa tudi pri vključevanju mladine nastajajo zamude. Krajevne organizacije bodo morale več skrbi nameniti evidenci članov, rednemu pobiranju članarine ipd. Čudno je to, da se plačevanje članarine večkrat zatakne pri ljudeh, ki se ne morejo potožiti, da imajo slabe dohodke. Nekdo je tudi navedel primer, ko si je ta ali oni občan, seveda s pomočjo družbe, zagotovil lepo službeno mesto, si zgradil hišo, ali dobil vsaj primerno stanovanje, si kupil avtomobil, televizor in podobno pa danes ne utegne več imeti posla s problemi, s katerimi se ukvarja Socialistična zveza ali pa zbor občanov. Tem ljudem, ki vidijo le osebne koristi, ne delajo pa v političnih organizacijah, niti v organih upravljanja bi bilo treba vnovič povedati, kaj je njihova dolžnost in da je še veliko naših občanov, ki živijo v kritičnih gmotnih in stanovanjskih razmerah. Poglejmo na cesto, v šolske razrede, pojdimo na izlete, športne dneve in letovanja in primerjajmo otroke. Priznajmo, da nastajajo razlike. Če že trdimo, da je to nujen pojav, potem se vsaj ob njem ustavimo in se vanj poglobimo. Teh zadev sicer ne kaže posploševati, vendar se pojav močno širi.

Krajevne organizacije SZDL bodo morale več skrbi posvetiti organom upravljanja ter ostalim organizacijam in društvom ter skupaj z njimi sklicevati posvete, sestanke in obravnavati vsa vprašanja, ki so zanje značilna in težavna.

Medtem ko je Občinski odbor SZDL v Celju razpisal tekmovanje med svojimi krajevnimi organizacijami, pa naj bi vodstva teh organizacij razpisala še tekmovanje med podružnicami.

Več kot doslej bodo morale krajevne organizacije SZDL storiti za vključevanje mlajših in novih ljudi v posamezne odbore. Nekatere organizacije so to že storile, druge pa bodo še morale. Kajti delo v organizacijah mora potekati nepretrgoma; takšnega dela ne sme zmotiti niti potek mandatne dobe sedanjih vodstev. Zato bo treba misliti že zdaj, koga predlagati in izvoliti v nove odbore.

D. Š.

Po smučanju...

PO STOPINJAH POHORSKEGA BATALJONA

Pred kratkim je odšla na pot preko Pohorja skupina 21 članov Počitniški zveze iz Slovenije in Hrvatske. Izbrali so si pot, po kateri so 1942. in 1943. leta stopali borci legendarnega Pohorskega bataljona. V skupini so bili člani Počitniške zveze iz Zagreba, Ljubljane, Tolmina, Kopra, Maribora, Velenja in Celja. Spotoma so obiskali spomenik Pohorskega bataljona, kjer so položili venec, nato so krenili do Osankarice in Peska, kjer jim je o bojih Pohorskega bataljona pripovedoval sekretar Okrajnega odbora SZDL v Celju Božo Lukman. Tretji dan so odšli do Rogle, zatem so obiskali Ribniško kočo in se četrti dan preko Mislinje vrnili v kraje, odkoder so prišli.

Prvo mesto
ZA CELJSKO »EVROPO«

V okviru mednarodnega sejma gostinske opreme v Mariboru je bilo tudi posebno tekmovanje kolektivov gostinskih podjetij v pripravljanju pogrinjkov. Najvišjo oceno je dobil kolektiv celjske Evrope, ki je pripravil pogrinjek »V počastitev Nobelovega nagrajenca Iva Andriča«. Pogrinjek je bil ocenjen z 45.3 od 50 možnih točk.

Med najbolje ocenjene pa so bili uvrščeni tudi pogrinjki, ki so jih pripravili kolektivi gostinskega podjetja Na-na, nadalje Gostinske šole ter Kolodvorske restavracije iz Celja.

Tečaj za instruktorje

Pretekli teden se je v domu JLA v Celju začel tečaj za strelske instruktorje. Na njem se je zbralo 22 kandidatov, torej iz vsake strelske družine na območju celjske občine po dva. Po uspešno opravljenem izpitu bodo tečajniki dobili naziv strelskega instruktorja.

PORAZNA SLIKA

Letošnje Jugoslovanske pionirske igre so posvečene telesni vzgoji mladih. Tako zajema ta pionirska aktivnost vsa tista telesno vzgojna področja, ki so zanimiva za naše najmlajše. Ni naključje, da je v tej pisani vrsti aktivnosti na prvem mestu skrb za šolsko telesno vzgojo. Šolska telesna vzgoja je namreč obvezna in pri nas najbolj množična, hkrati pa tista, ki se bori še z vrsto nerešenih problemov materialnega in kadrovskega značaja.

Osnovne šole celjskega okraja obiskuje okoli 30.000 otrok, kar pomeni, da se tudi trideset tisoč otrok vsaj v času rednih ur šolske telovadbe ukvarja s telesno vzgojo. To je povedano idealno; resnica pa je nekoliko drugačna. Od vseh osnovnih šol v okraju ima samo 80 zavodov reden pouk telesne vzgoje, nadalje je 40 šol takšnih, kjer se ta pouk odvija neredno, v dveh pa sploh ne poznajo šolskih ur telesne vzgoje. Nadalje — od vseh šol skupaj, jih ima samo 13 lastne telovadnice, pri 59 šolah so urejena igrišča in dvorišča, okoli 100 šol pa je takih, ki nimajo potrebnih igrišč za šolsko telesno vzgojo. Pa še ena nič kaj razveseljiva slika materialnega stanja telesne vzgoje na šolah celjskega okraja — v lanskem šolskem letu je bilo porabljenih v povprečju komaj 66 dinarjev na učenca za potrebe šolske telesne vzgoje. Da bo ta poraba bolj očitna še to — po nepopolnih podatkih pa trošimo okoli 62.000 dinarjev na enega nogometaša!

Zelo porazna je slika telesnovzgojnega dela na vajenskih šolah. Na vseh teh šolah, razen na Industrijski rudarski šoli v Velenju, je pouk telesne vzgoje nereden. Kmetijska šola v Vrbju pa v svojem programu sploh nima telovadbe, čeprav bi pričakovali ravno nasprotno. Športnih dnevov na teh šolah skorajda ne poznajo. Vse vajenske šole pa so lani potrošile komaj okoli 500.000 dinarjev za telesno vzgojo.

To so številke, ki veliko povedo. In če k tem dodamo še dejstvo, da okoli petdeset odstotkov šolskih otrok v okraju ne zna plavati — navzlic mnogih bazenov ter rek in potokov, ki privabljajo v poletnih mesecih precejšnje število mladine — potem je očitno, katere probleme bi morali začeti reševati v letošnji akciji Jugoslovanskih pionirskih iger. Da, začeti, kajti gotovo je, da jih v enem ali dveh letih ne bo mogoče rešiti. Toda, z njimi se bo treba spoprijeti in jih začeti sistematično obravnavati ter reševati. Gre tudi za resnico — če otroku v času rednega in obveznega šolanja ne bomo vcepili spoznanja, da mu je stalno in sistematično telesnovzgojno delo potrebno in nujno, da je to celo del njegove splošne izobrazbe in standarda, potem bodo zaman vsi napori, ki bi skušali odrasle mladeniče spravljati v telovadnice ali na športna igrišča. Zato je šola še posebej odgovorna, da postane ura telesne vzgoje v polnem pomenu besede vir telesne kulture in zdravega razvoja otrok v fizičnem in umskem pogledu.

Prvo obdobje Jugoslovanskih pionirskih iger gre h kraju. Čeprav je bila zima zelo muhasta, so vendarle pionirski odredi, šole in telesnovzgojne organizacije izkoristile sleherno priložnost za prirejanje tečajev in tekmovanj. Ob bilanci prve etape Jugoslovanskih pionirskih iger bo treba dati smernice za drugo obdobje, za spomladansko, ki bo trajalo do prvega junija.

-mb

Zelo smo bogati, da si lahko...

Pred dnevi sem srečal ravnatelja osnovne šole v Belih vodah nad Šoštanjem. Beseda je dala besedo in že vsa bila pri novi šoli, ki so jo odprli lansko jesen.

— Kako se počutite v njej?

— Zanič!

— Zakaj vendar?

— No, seveda zaradi dimnikov, zaradi okenskih polic, pa tudi zaradi šole kot take, saj zdaj tudi tisti, ki so prej trmasto vztrajali pri predloženem načrtu na tihem pritrjujejo, da se takšna gradnja pač ne more uveljaviti v gorskem svetu.

Potem je pripovedoval, da so napako na dimnih napravah ugotovili že v dneh, ko so se pripravljali na slavnostno otvoritev šole. Ko so zakurili, ni hotelo potegniti. V razredu se je kadilo, kakor da bi počila dimna bomba. Sprva so mislili, da je zaradi nesegretih dimnikov, pozneje pa so stvari le prišli do dna. Za velikansko peč, ki meri nekaj metrov v širino in višino, so zgradili preozek dimnik. Ta seveda ni mogel »potegniti« in sprejeti vseh tistih količin dima, ki so se nabirale v peči. Kar ni šlo skozi dimnik, je udarilo nazaj v razred. Napaka je bila očitna. In da bi otroci vendarle ne sedeli v zadimnjenih razredih, so se odločili za namestitev ventilatorjev na vrhu šolskih dimnikov. Le-ti zdaj črpajo dim in ga odvajajo na prosto. Razen tega so morali dimnike še podaljšati in tako so dobili nenavadne oblike, na račun katerih se domačini krepko posmehujejo.

Ko bo vreme bolj ugodno, najbrž pa med šolskimi počitnicami, bodo v novi šoli spet zapeli udarci zidarjevih kladiv. Rušili bodo tisto, kar so komaj postavili. Popravili bodo napako, ki jo je nekdo zagrešil. To popravilo pa bo »požrlo« okoli tri milijone dinarjev. Kdo bo nosil to breme? Mar tisti, ki ga je polomil? Kolektiv ali posameznik? Kako se pa počutijo inšpekcijski in drugi kontrolni organi, ki so za preglede najbrž prejeli plačilo in ki so, kot se vidi zdaj, gledali zelo slabo in spregledali veliko napako.

Nehote mi silijo v spomin besede, ki jih je nekoč izrekel človek, ki je obsojal take in podobne malomarnosti in ki je dejal:

— Zelo smo bogati, da si kaj takega lahko privoščimo.

Sicer pa ga v šoli v Belih vodah niso polomili samo pri dimniku, temveč tudi pri okenskih policah, pri oknih. Eno pročelje nove šole je skoraj v celoti zastekleno. Svetlobe in sonca je torej dovolj. Toda, joj, ko se vlije ploha in ko se dežju pridruži še veter. Takrat se zasteklena stena spremeni v tisoč malih izvirkov deževnice, ki se nabira na lesenih okenskih policah. Voda pa tam opravlja tudi svoje uničevalno delo. In rezultat? Letos bodo morali zamenjati tudi te police, ki jih je voda že preveč načela in... Spet bo treba popravljati in trošiti sredstva. Čigava?

Ali smo res tako bogati, da si lahko...

—an

REVIJA NARODNIH PESMI

Uprava Doma JLA v Celju je znova pripravila zanimivo in kvalitetno prireditev, kateri bi morali posvetiti veliko pozornosti. Jutri, v soboto ob osmih zvečer, bodo v veliki dvorani Narodnega doma nastopili na reviji makedonskih, dalmatinskih, srbskih, bosenskih, ciganskih, šiptarskih, turških in indijskih narodnih in zabavnih pesmi člani skopskega Radia, oziroma člani umetniške skupine »Orce Nikolov« iz Skopja. Gre za skupino dvanajstih pevcev-solistov, ki jih bo spremljal instrumentalni kvintet. Med nastopajočimi so mnoga znana imena iz glasbenega, pa tudi filmskega življenja.

Prosta izbira zdravnika

Na zadnjem zasedanju Okrajne skupščine socialnega zavarovanja so udeleženci podrobno obravnavali tudi določila začasnega pravilnika o načinu zdravljenja socialno zavarovanih oseb.

Najbolj živahna razprava se je razvila glede izbire zdravnika. Začasni pravilnik določa, da si lahko zavarovane osebe prosto izberejo zdravnika na območju kjer stalno prebivajo. Praviloma ostane izbrani zdravnik vsaj za eno leto. Če po enem letu zavarovanec ne izbere drugega zdravnika, ostane izbrani zdravnik še naprej zadolžen za vso zavarovančevo zdravstveno zaščito še v naslednjem letu. Po vsakoletnem razdobju si tako teoretično vsak zavarovanec lahko izbere novega zdravnika. Istočasno določa začasni pravilnik, da stroške prevoza do izbranega zdravnika plača zavarovanec sam, razen v primeru, da v razdalji 10 kilometrov ni nobenega drugega zdravnika ali pa če izbrani zdravnik posebej zahteva prevoz bolnega zavarovanca.

V primeru, da zavarovanec ni zadovoljen z načinom zdravljenja ali z odnosom zdravnika do bolnika, lahko zavarovanec tudi pred časom zahteva zamenjavo izbranega zdravnika. Vendar je v takih primerih potreben pismeni zahtevek zavarovanca s podrobno obrazložitvijo in mnenje prizadetega zdravnika. Zdravstvena komisja pa dokončno sklepa o prošnji za zamenjavo zdravnika še pred potekom enega leta. V primerih, da zavarovanec išče pomoč brez upravičenega razloga pri drugem zdravniku, mora praviloma poravnati sam vse stroške pregleda in zdravljenja. To določilo seveda ne velja, če gre za prvo pomoč ali nujno potrebno zdravniško intervenco.

Podobna določila veljajo tudi za izbiro zdravnika specialista, le s tem pristavkom, da ni možno menjati izbranega zdravnika specialista pred končanim zdravljenjem brez upravičenega razloga.

V razpravi se je o teh splošnih določilih razvila razprava predvsem v smeri, da pomeni za Celje, kjer dejansko že leta velja pravilo, da si bolnik sam lahko izbere zdravnika, vsekakor korak nazaj. Kajti v Celju bi zaradi tega bilo smotrneje določilo spremeniti tako, da bi lahko zavarovanci izbrali za vsako obolenje sproti zdravnika, ki ga obdrži do končanega zdravljenja. Kljub temu namreč, da gre za izbiro splošnih zdravnikov, se je z izkušnjami iz dosedanje prakse večina bolnikov zavarovancev že navadila, da si za posamezne bolezni izbira zdravnika, ki za posamezne bolezni uživajo poseben sloves.

Vsekakor bo zanimivo, kakega mnenja bodo prebivalci Celja, kajti gre le za tehnično rešitev problema. Ali menijo, da je bolje, če v Celju ostane naprednejši sistem ali pa bi bilo umestneje, da se tudi Zdravstveni dom v Celju prilagodi splošnim določilom o pravicah zavarovancev.

-mi

Male in velike skrbi občanov

Hvalevredna je pobuda celjske občine, da so začeli javno obravnavati in odgovarjati na predloge in pritožbe prebivalcev na zborih volivcev. In ne samo to, razen obsežnega gradiva, ki so ga dobili vsi odborniki, krajevni odbori in vse stanovanjske skupnosti bodo v celjski občini v kratkem sklicali znova zbore volivcev, kjer bodo posamezni odborniki podrobno odgovarjali na zastavljena vprašanja, obravnavali pa bodo posebno zanimiva vprašanja, ki so predvsem interesantna za prebivalce posameznih območij občine. Pogovorili se bodo o nadaljnem delu stanovanjskih skupnosti in krajevnih odborov, o razmejitvi pristojnosti med občino in krajevnimi skupnostmi, o prostovoljnem delu, o nalogah za izboljšanje zunanjega videza mesta in naselij ter še o številnih drugih malih skrbeh občanov. Tudi tokrat bodo uporabili isti sistem; občinski uradi bodo pripravili odgovore na sleherno vprašanje volivcev, ljudski odbor pa bo o teh vprašanjih temeljito razpravljal. Tako je celjska občina našla zares učinkovit sistem povezave z volivci, v katerem ni več možno, da bi posamezna vprašanja ali pritožbe volivcev ostale v kakem predalu. Vsako vprašanje bo dobilo ustrezno pojasnilo ali odgovor, z njim pa bodo seznanjeni vsi prebivalci, ki jih problem zanima.

Danes hkrati objavljamo tudi nekatere zanimivosti iz pojasnil na vprašanja z zadnjih zborov volivcev.

● CENTER: GARAŽE IN KOLESARNICA?

Vprašanje je bilo zelo umestno, saj je to ena od velikih skrbi občanov, ki posedujejo avtomobile in se pehajo za garažami na vso silo. Vedno znova iščejo prostor še bliže stanovanju in podobno. Kajti res je, da je zelo nerodno, če si ob deževnih dneh moker še predno prideš do garaže, da bi se lahko pozneje peljal v zavetju avtomobilske strehe. Enako je hudo, če moraš do garaže pešačiti tudi do dva kilometra, da lahko opraviš predvideno vožnjo z lastnim avtomobilom. Zaradi tega bodo problem garaž v Celju posebno obravnavali skupaj z urbanisti in predstavniki krajevnih skupnosti. Jasno pa je, da v starem mestu ne bodo dovoljene gradnje posameznih garaž kot prizidkov. Potrebno bo pač najti ustrezen večji prostor za veliko osrednjo garažo. Načelno je potrebno rešiti vprašanje že v prvem polletju, nato pa takoj pristopiti k gradnji.

Večjo javno kolesarnico bi se dalo urediti na dvorišču za Domom OF. S tako rešitvijo soglaša tudi Oddelek za notranje zadeve. Ostane pa še vselej odprto vprašanje investicijskih sredstev za oba objekta.

● OTOK: ZAKAJ JE TRGOVINA NA »OTOKU« NAJDRAŽJA?

Oddelek za gospodarstvo je še posebej opozoril upravo podjetja Center, da prouči vprašanje in da njihov predstavnik podrobno poroča na naslednjem zboru volivcev. Vendar velja pripomniti, da že prve ugotovitve kažejo, da je kritika preveč splošna.

● GABERJE: ODSTRANITEV BARAK NA DEČKOVI CESTI

To vprašanje bo potrebno vsekakor rešiti. Zaradi tega bo potrebna solidarna akcija gospodarskih organizacij in občine. Za prebivalce, ki stanujejo v teh barakah in so zaposleni, bodo morala v kratkem preskrbeti ustrezna stanovanja podjetja, za one pa, ki niso zaposleni, bo preskrbela stanovanja občina. Kajti problem ni samo v zunanjem neugodnem videzu, temveč so barake na Dečkovi cesti tudi neprimerne za bivanje.

● DOLGO POLJE: MLEKO V POLLITRSKIH STEKLENICAH??

Pobuda prebivalcev krajevne skupnosti Dolgo polje je zelo zanimiva in kot predlog sprejemljiva. Oddelek za gospodarstvo je obvestil podjetje Mleko, ki bo zadevo proučilo in verjetno začela prodajati mleko po začetku obratovanja nove mlekarne tudi v pollitrskih steklenicah. Pred tem pa bo podjetje še posebej obvestilo prebivalce o dodatnem načinu razpečevanja mleka v manjših steklenicah.

● ALJAŽEV HRIB: KRITIKA ZARADI IZLIVANJA FEKALIJ V VOGLAJNO

Izlivanje fekalij v Voglajno je le začasno urejeno tako, da jih podjetje Javne naprave odvaža v Voglajno, in sicer izven naselja. Pričakujejo pa, da bo svet za kmetijstvo končno našel način, da bi se fekalije koristno uporabljale. Tak predlog je že dal svet za gradbene in komunalne zadeve.

● ŠTORE: AVTOBUSNI POSTAJI IN BAZEN

Ureditve avtobusnih postaj so potrebne in bodo urejene v kratkem. Za postajo v Štorah je potrebno dobiti še soglasje Železnice, pri mostu na Teharjih pa je potrebno urediti izogibališče. Kopalni bazen v Štorah ni predviden v družbenem planu, vendar bo Občinski ljudski odbor podprl gradnjo tega objekta, če bi krajevna skupnost sama poskrbela za potrebna sredstva.

-mi

PREEBRITE TUDI TO!

Potrošniki!... za vas

Pred dnevi je bilo v Beogradu posebno posvetovanje predstavnikov industrije bonbonov, čokolade, keksov in drugih podobnih prehranbenih predmetov. Obravnavali so poseben položaj te industrijske panoge spričo povečanja industrijskega prometnega davka.

Udeleženci so na tem posvetovanju iskali predvsem možnost, da bi se cene teme izdelkom v maloprodaji ne povečale, kajti zaradi zadostne proizvodnje za naše potrebe bi ob povečanju cen v prodaji nastal vsekakor zastoj, ki bi škodoval vsem podjetjem te stroke, prizadelo pa bi tudi potrošnike. Zaradi tega so prav podrobno analizirali stanje na trgu. Analiza je pokazala ,da maloprodajna mreža pribija tem izdelkom izredno visoko mržo in sicer ponekod tudi preko 50 odstotkov od nabavne cene. Čeravno marža ne bi smela presegati 15 odstotkov, ker je to končna meja do katere je enako zastopani interesi industrije, trgovine in predvsem potrošnika, ki jim je vsa proizvodnja tudi namenjena.

Zaradi tega so na posvetovanju sklenili, da bo ta stroka prehranbene industrije že v kratkem začela tiskati na ovitke vseh izdelkov maloprodajno ceno, trgovinam pa bodo dajali ustrezen rabat. S tem bodo dosegli troje: trgovina ne bo mogla samovoljno zviševati cen, povečanje odstotka prometnega davka ne bo prizadelo industrije in zadnje kar je najpomembnejše — cene tem izdelkom se bodo v maloprodaji znižale!

Istočasno pa se kažejo znaki, da bo tudi industrija konzerviranih izdelkov storila isto, saj so tudi tu opazili podobne primere pretirane mreže. Istočasno pa tudi radio in avtomobilska industrija namerava utrditi maloprodajne cene. Tako da bodo razlike v cenah za te predmete lahko nastopale samo zaradi prometnega davka na maloprodajo, ki namreč ni vračunan v maloprodajno ceno in se plačuje v različnih odstotkih v posameznih komunah.

-mi

V laški „Volni" so skrajšali delovni čas

Zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Laško je na svoji zadnji seji potrdil predlog delovnega kolektiva tekstilne tovarne »VOLNA« v Laškem, da se znižajo delovne obveznosti. Tako bodo sedaj v »VOLNI« Laško delali tedensko 45 namesto dosedanjih 48 ur.

Intervju

UKREPI ZA ZAŠČITO POTROŠNIKA

Direktor združenega trgovskega podjetja Tkanina-Galanterija tov. Leon Mlinarič

Na pobudo občinskega ljudskega odbora in novinarjev v Celju je bila pred dnevi tiskovna konferenca, na kateri je direktor podjetja Tkanina-Galanterija tov. Leon Mlinarič odgovoril na vprašanja novinarjev.

Tovariš Mlinarič je najprej pojasnil ekonomske razloge, ki so narekovali združitev prejšnega samostojnega podjetja Tkanina-Galanterija in Ljudskega magazina. Razen kadrovskih problemov, ki so nastali po odkritju kaznivih dejanj, so združitev narekovale tudi splošne težnje trgovine v državnem merilu, ki zasledujejo predvsem ustvarjanje močnih trgovskih hiš, ki bi bile sposobne same nabavljati blago od proizvajalcev in jih brez posrednikov posredovati potrošnikom.

Vendar je v obdobju po združitvi bila prva naloga vodstva združenega podjetja, da odpravi vse slabosti, ki so omogočale v bivšem samostojnem podjetju Ljudski magazin malverzacije in kazniva dejanja. Takoj so postavili na noge kontrolno službo, ki je bila doslej zanemarjena. Prav tako so tudi sistem kalkuliranja cen uredili tako, da so pribitki in korekture cen prodajnim izdelkom praktično nemogoči. Za posebno zaščito potrošnikov pa so uvedli tudi pritožbeni ogran, ki bo vsako pritožbo stranke posebej obravnaval. Razumljivo je tudi, da bodo v korist potrošnikov mnogo ostreje nastopali proti uslužbencem, za katere bi ugotovili malomaren in nepravilen odnos do strank.

Uprava združenega podjetja pa bo v kratkem pripravila tudi nagradno anketo, s katero bodo skušali dobiti čim več mnenj potrošnikov o tem, kaj se jim zdi v veleblagovnici še narobe, kje se čutijo prizadeti, kaj bi še morali popraviti, katerega blaga ni dovolj, kje pogrešajo pesterost in podobno. Podobne ankete bodo prirejali tudi pozneje, kajti le tako bodo učinkoviteje prilagajali poslovanje zahtevam potrošnikov, kar mora biti prvi in edini cilj veleblagovnic. Istočasno je tov. Mlinarič pojasnil, da bodo prodajalci dobili nove okusne delovne obleke, na katerih bo tudi številka prodajalca. Tako bodo potrošniki brez prerekanj lahko ugotovili, kdo jim je storil krivico. Odpadle pa bodo tudi vse možnosti, da bi po pritožbi po nepotrebnem imel posledice prodajalec, ki ga lahko kupec tudi nehote zamenja. Prav tako bodo vsi artikli opremljeni s cenami in številko kalkulacije. S tem ukrepom bodo dosegli, da bodo kupci v primeru, da bi se jim cena zdela neprimerno visoka, lahko to preverili brez večjih težav. Ugotovili pa bodo s pomočjo številk na obleki, kdo jim je prodal blago, ki se jim zdi neustrezno. Naloga kontrolorja pa bo, da bo stranki pokazal kalkulacijski list ter ji pojasnil pravo višino cene. Razumljivo je, da bodo s tem odpadle tudi nesorazmerne cene, ki so se v prejšnem nekontroliranem poslovanju bivšega podjetja Ljudski magazin pojavljale.

To so le prvi ukrepi, je pojasnil tov. Mlinarič. Ko bomo zbrali anketne liste potrošnikov in ko bomo vedeli še posamezne pripombe in predloge kupcev, bomo te vsekakor upoštevali.

Skrb za borce v Laškem

Občinski odbor ZB v Laškem je že na lanski skupščini sklenil, da bo borcem NOB, ki še nimajo potrebne kvalifikacije nudil vso pomoč. Tako je letošnja skupščina že ugotavljala, da se je v lanskem letu vključilo v tečaje za pridobitev kvalifikacije preko 100 borcev. Samo v zadnjem času pa je položilo uspešno izpite preko 60 borcev. Do maja bodo položili še vsi preostali borci izpite.

NA DNU „FORMALIZMA" V LJUDSKEM MAGAZINU

Na razpravi zoper skupino vodilnih uslužbencev bivšega trgovskega podjetja Ljudski magazin smo razen številnih kaznivih dejanj po izpovedih obtoženih lahko zasledili tudi družbeno silno škodljive pojave, ki izvirajo iz »FORMALIZMA«, ki pa nujno vodi k personifikaciji samoupravnih organov in prenašanju birokratskih elementov v organe delavskega samoupravljanja. Logična posledica tega pa je nepravilno poslovanje, samovolja in prikazovanje ter potvarjanje dejanskega stanja — torej slabo gospodarjenje! Vse pa se je odražalo v tem, da so slabosti, ki so imele negativne finančne posledice, poravnali na koncu le potrošniki.

Začelo se je verjetno prej, toda najlažje lahko prikažemo način dela z njihovim edinstvenim načinom opremljanja potniškega doma na Šilu. Za opremo doma so porabili preko 600 tisoč dinarjev. Bolj zanimiv od vsote pa je sistem in kako so ga izvajali.

Ker niso imeli na razpolago sredstev v skladu skupne porabe, od koder se sredstva zakonito lahko uporabljajo v te namene, so se operativni vodje, predsednik upravnega odbora in predsednik delavskega sveta domenili, da bodo dom opremili s črnimi blagovnimi fondi, ki so jih v tem podjetju formirali lahko samo na račun potrošnikov. Tako so torej kaznivo dejanje planirali in izvedli vodilni ljudje ter predsednika obeh samoupravnih teles. In sicer zaradi tega, ker bi na rednem zasedanju upravnega odbora ali delavskega sveta ne mogli sprejeti protizakonitega sklepa. Nanj bi moral direktor vsekakor staviti veto. Ker pa je tudi sam zato vedel, so uporabili svojstven način. Gre namreč za tipičen pojav birokratizma v samoupravnih organih, pri katerem odloča le nekaj ljudi, a se hkrati naslanjajo na avtoriteto voditeljev podjetja in predsednikov samoupravnih teles. Ob takem delovanju postane upravni odbor in delavski svet le zunanja formalna fasada, ki samo še bolj omogoča samovoljno vodenje podjetja in postane latentna nevarnost za razvoj družbenih odnosov. Kajti ni neumestno vprašanje, ali je ustvarjanje črnih blagovnih fondov edina posledica formalnega obstoja samoupravnih organov. Če so namreč štiri osebe bile tako drzne, da so z avtoriteto in demagoškim zavajanjem uspeli plansko izvajati kaznivo dejanje, je gotovo obstajala tudi možnost za druge pojave samovolje; in naprej: ali je v takem zbirokratiziranem vodenju, kot so ga imeli v Ljudskem magacinu, lahko sploh možno pravilno upravljanje, poslovanje, čuvanje zakonitosti in ustvarjanje socialističnih odnosov v podjetju? Verjetno ne! Posledice pa so bistveno prizadele oceno poslovanja trgovine in lika trgovskega delavca.

Kam pripelje zapostavljanje osnovnih moralnih principov poslovanja in vodenja trgovskega podjetja se je prav s stališča formalizma, ki je pri njih bil tako razširjen, pokazalo tudi drugje. Tako so po izjavi direktorja tudi formalno zniževali cene izdelkom ob koncu leta tik pred inventuro. Baje so hoteti zaščititi interese podjetja, ki bi naj v novo sezono šlo z nižjimi cenami. Vendar so znižali ceno zgolj formalno in sicer za blago v skladišču. Dan po znižanju so namreč kupci morali tudi formalno znižano blago plačevati po starih cenah. Če pustimo ob strani, da so tako izgubili dejansko pregled nad cenami, kar je ob takem poslovanju seveda nujno in kar je omogočilo tudi prilaščanja, pa se zastavi dokaj ostro vprašanje, zakaj so to delali. Zakaj formalno, ko bi blago lahko znižali rednim potom ali pa bi lahko priredili razprodajo. Nekurantno blago bi tako najlaže spravili med potrošnike. Njim pa ni šlo zato, da bi blago spravili, temveč da bi ga formalno na papirju pred inventuro razvrednotili, in sicer samo količine, ki so jih spravili v skladišče. Naslednje leto pa so znova nastavljali višje cene. Ta trditev in pa priznanje direktorja, da je ta manipulacija vplivala na prividno zmanjšanje dohodka za tekoče leto je bila namreč značilna, čeravno je skušal prikazati, da je bil prepričan, da s tem ni nikogar oškodoval, temveč samo koristil podjetju.

Nesporno je namreč, to tudi priznava, da je tako bila zmanjšana končna vsota prispevka podjetja družbi. Istočasno je silno dvomljivo, komu bi s temi manipulacijami koristil. Kajti slabo gospodarjenje in nabavljanje prekomernih količin blaga, ki je za daljše obdobje ostalo v skladišču, je vsekakor zelo obremenjevalo obratna sredstva podjetja — s tem je bil zmanjšan obseg poslovanja z blagom, ki so ga tačas potrošniki zahtevali, istočasno pa so obresti na obratna sredstva podjetje še enkrat po nepotrebnem obremenjevale. Oboje je negativno vplivalo na poslovanje podjetja; najprej zaradi manjšega prometa, slabše založenosti in podobno in hkrati zaradi povečanja stroškov. Ker pa je bivše samostojno podjetje v globalu ostalo vendar na običajnem povprečju pribitkov, je tudi razumljivo, da so te izgube dejansko pokrili potrošniki z višjimi pribitki na drugo blago. Zakaj so torej tako delali? To je osnovno vprašanje, kajti bivši direktor Ivan Šepec zanika zavesten namen oškodovati družbo v korist podjetja. Pred koncem obravnave je sicer še nemogoče trditi za kaj je dejansko res šlo. Vendar v glavnem obstajajo tri možnosti:

1. Ali so hoteli namenoma oškodovati družbo s tem, da so umetno in prividno zmanjševali bilančne elemente, ki vplivajo na končno formiranje dohodka, in da je to pri njih postal sistem dela.

2. Obstaja tudi možnost, da so hoteli ustvariti prividno dokaj ugodno stanje zalog in vtis solidnega poslovanja, kajti razmerje med prometom in zalogami je bilo vseskozi merilo gospodarjenja trgovskih organizacij in tudi element presoje sposobnosti vodenja podjetja.

3. In nazadnje, morda gre za nesposobnost presojanja posledic in za v duhu ustvarjeno misel, da lahko na v bistvu kazniv način pomagajo podjetju. Direktor podjetja bi namreč že lahko vedel, da na koncu koncev ni praktičnih koristi, temveč le škoda za družbo, potrošnike in brez prave koristi tudi za podjetje.

To pa ostane dejstvo kljub temu, da so v bivšem Ljudskem magazinu obravnavali vse akcije, poslovanje in predvidevanja le formalno. Kajti na kraju je vsekakor najbolj umestno, če se neljubi dogodki v Ljudskem magazinu obravnavajo realno in če obtoženi zapustijo svoje pozicije silno nevarnega FORMALIZMA. Kajti gospodarstvo vendar ni obleka, da bi ga presojali po zunanjem videzu!

Mile Iršič

Nizka povprečja

Potem, ko je v tem letu v žalski občini predložilo še 25 gospodarskih organizacij pravilnike o delitvi čistega in osebnega dohodka, je »dolg« od lanskega leta nekako »poplačan« in je zadoščeno v tem pogledu vsaj formalni plati, kljub temu, da so morda v večini gospodarskih organizacij pravilniki odraz tudi globljih vsebinskih prizadevanj.

Občinski zbor proizvajalcev, ki je na nedavni seji razpravljal o gibanju osebnih dohodkov, je namreč opozoril na nekatere slabosti, ki so se po vsej priliki pojavile kot posledica nezadostnih ekonomskih in tudi družbeno političnih analiz pri sestavljanju in sprejemanju pravilnikov, ker so pač ponekod predolgo odlašali in so morali potem v naglici narediti to, kar bi sicer lahko naredili počasi in preudarno. Tako so primeri, kjer manjka ekonomskih utemeljitev delitve čistega in osebnega dohodka, kakor tudi primeri, kjer je prišlo do prevelikih nesorazmerij med delitvijo dohodkov na sklade in na osebne prejemke. Spričo tega, da je svet za delo ObLO Žalec priporočil, naj bi se to razmerje v večjih gospodarskih organizacijah gibalo vsaj v odstotku 80 proti 20 (med osebnimi dohodki in sredstvi za sklade), v obrtnih podjetjih pa 90 proti 10, je nerazumljivo, da so se uveljavila tudi večja odstopanja v korist osebnih dohodkov. Tako v enem primeru ni osatalo za sklade nič, v nekaterih drugih primerih pa po 3, 4 in 5 odstotkov. Nasprotno pa je tudi nekaj gospodarskih organizacij, kjer so za sklade namenili preko 30 in celo preko 40 odstotkov.

V splošnem velja mnenje, da so osebni dohodki porasli, ne da bi porasla tudi produktivnost, iz česar sledi, da so porasli tudi neupravičeno, še posebej tam, kjer so na ta račun povečali cene.

Kakor so pokazale analize je povprečje osebnih dohodkov v žalski občini še vedno prenizko. Tako je lani znašalo v industriji 20 tisoč, v kmetijstvu 22 tisoč, v gradbeništvu 16 tisoč, v trgovini okrog 24 tisoč in v obrti 23 tisoč dinarjev. Pri tem je seveda dodati, da je bilo ponekod to povprečje znatno nižje in drugod znatno višje. (Na primer: v Juteksu 16 tisoč, v trgovini na Vranskem 32 tisoč itd.) Ker je v vseh teh številkah zapopadeno še precej mesečnih dohodkov, ki ne dosezajo 13 tisoč dinarjev in ker dejansko niti 15 tisoč dinarjev še ni realni življenjski minimum, bi po mnenju zbora proizvajalcev kazalo usmeriti vse napore v to, da bi tako nizke dohodke odpravili. V tem pogledu daje nemara najslabši zgled Pleskarstvo Žalec, kjer znaša najnižji mesečni prejemek komaj 9600 dinarjev, kar je v današnjih življenjskih pogojih nevzdržno. Če upoštevamo naposled tudi skoke v drugo skrajnost — dohodke preko 80 in 100 tisoč, bi bilo treba prav tu iskati možnosti ustvaritve nekakšnih vzdržnejših in bolj zdravih razmerij.

dhr

Razprava o družbenem planu

V teh dneh je usmerjena vsa dejavnost svetov pri ljudskem odboru in občanov šoštanjske občine v proučevanju predloga družbenega plana in proračuna za leto 1962.

Udeležba na zborih kaže veliko zanimanje prebivalstva za nadaljnji tudi gospodarski in družbeni razvoj občine; sodelovanje v razpravah in predlogi za reševanje posameznih področij pa potrjujejo, da se naš občan zaveda vloge, ki mu vse bolj pripada v tej neposredni obliki sodelovanja in odločanja. Prebivalci posameznih krajevnih odborov oziroma stanovanjskih skupnosti se prav posebno zanimajo za rešitev krajevnih, komunalnih problemov na svojem območju.

Osnovni cilji in naloge razvoja so v skladu s težnjami zveznega družbenega plana ter republiške in okrajne resolucije. Uspešno izpolnjevanje nalog v letu 1962 bo zahtevalo od vseh proizvajalcev in družbenih činiteljev intenzivno vključevanje v napore za razvoj dopolnjenega gospodarskega sistema, ki je že v preteklem letu pokazal dokaj pozitivne rezultate.

Dosledno uveljavljanje dopolnitve gospodarskega sistema pomeni nov način gospodarjenja, ki se odraža v nujnosti povečanja proizvodnje, produktivnosti dela in izvoza, v uveljavljanju pravilnih meril pri delitvi čistega dohodka ter osebnih dohodkov.

Za reševanje tekočih problemov, ki se pojavljajo v proizvodnji in potrošnji, bo potrebno sodelovanje delovnih kolektivov s komuno ter z drugimi družbeno političnimi organizacijami. Le ob takem vzajemnem in skladnem sodelovanju bo mogoče uresničiti postavljene cilje, ki ne zagotavljajo samo večje materialne osnove naše družbene skupnosti, temveč predvsem pogoje za ustvarjanje boljših življenskih razmer delovnih ljudi ter pogojev za nadaljnjo krepitev socialističnih družbenih odnosov.

Dosežena proizvodnja v preteklem letu ter sedanji materialni in družbeni pogoji omogočajo, da se bo družbeni bruto proizvod v celotnem gospodarstvu povečal za okrog 11 odstotkov, družbeni proizvod na prebivalca za 8,7, narodni dohodek pa za 9,7 odstotka v primerjavi z lanskim letom.

Investicije se bodo povečale za okrog 38 odstotkov in bodo znašale 6,7 milijarde dinarjev; od tega je predvideno za investicije v osnovna sredstva 5,7 milijarde dinarjev, okrog 800 miljonov pa za obratna sredstva.

Od skupnih investicij za osnovna sredstva je določeno okrog 4,7 milijarde dinarjev za gospodarske in 1,2 milijardi za negospodarske investicije. Zaradi predvidenega začetka gradnje energo-kemičnega kombinata (3,5 milijarde dinarjev investicij) bodo naraščale investicije v gospodarstvu hitreje kot v družbeni standard.

Večino sredstev za družbeni standard bodo vložile gospodarske organizacije in ljudski odbor. Največ sredstev bodo vložili v stanovanjsko izgradnjo. Posebna skrb je usmerjena v kulturno-socialistično dejavnost (430 milijonov). Sredstva so namenjena za dograditev osnovne šole v Velenju in Šmartnem ob Paki ter za adaptacijo druge osnovne šole v Šoštanju ter šole v Plešivcu, dalje za gradnjo kino dvorane v Velenju, odprtega plavalnega bazena v Topolščici ttd.

Za komunalno dejavnost predvidevajo 215 milijonov, in sicer za modernizacijo ceste Šoštanj-Topolščica, za centralno pokopališče v Saleški dolini, za gradnjo vodovoda v Saleški in za redno funkcioniranje komunalne službe.

Pri povečanem številu zaposlenih za 4,2 odstotka predvideva družbeni plan povečanje produktivnosti dela v gospodarstvu družbenega sektorja od 7 — 8 odstotkov.

-ik

Razširjeni posvet za urbanizacijo Šaleške doline je nazakal osnove pristopa k delu.

Enoten koncept

Zaradi predvidenega začetka gradnje energo-kemičnega kombinata v Šaleški dolini je bil pred dnevi na pobudo občine Šoštanj razširjen posvet o vprašanju urbanizacije Šaleške doline. Posveta se je udeležil sekretar za urbanizem pri republiškem izvršnem svetu tov. Riko Jerman.

Z gradnjo energo-kemičnega kombinata in ostalih zvrsti lahke industrije, ki se predvideva s tem v zvezi, bo območje Šaleške doline izpopolnjeno, zato ima ta dolina trenutno najidealnejše pogoje za pristop k osnutkom urbanističnih dokumentov in slednjič k samemu urbanističnemu načrtu.

Dosedanji regionalni osnutek za Šalešeko dolino ne ustreza več, prav tako pa je potrebna temeljita korekcija urbanističnega osnutka Velenja, kajti nemogoče je, da bi bil urbanistični ali regionalni načrt nekaj stalnega, ker se osnove menjujejo; še bolj zgrešeno pa je podrejati družbeni razvoj prostoru. Zato je osnovna nujnost, da se najprej pristopi k temeljiti analizi celotnega družbenega razvoja, kjer bodo zajeta vsa obrobna področja ne glede na teritorialne meje, prav tako pa, da se te analize ne prepuščajo arhitektom, kajti le-ti oblikujejo rezultate razvoja.

Po izčrpnih študijah razvoja je treba izdelati program, ki ga je potrebno tolmačiti ljudem, da se vskladi z voljo in mišljenjem posameznikov. Nedopustno je, da delamo nasilje nad voljo občanov. Šele potem bo program lahko postal odlok - dokument, ki v svojih osnovah ne bo več spremenljiv.

Posebno težko je reševati te probleme v Saleški dolini, ki zaradi kadunje premoga prepušča le skromne zazidalne površine. Poleg tega pa je resen problem vprašanje komunikacijskega omrežja, kot je železnica, cesta in vodna mreža. Obenem pa je treba pridvidevati etapno nasipavanje eksploatacijskega območja, da ne bi prišlo do menjave figuracije terena in s tem v zvezi nemogočega stanja.

Vskladiti pa je treba težnji, ki se javljata v zagovorih po dveh središčih: Šoštanj in Velenje in jo usmeriti v eno samo središče, ki ima čudovite pogoje na 150 ha zazidalne površine v vzhodnem delu doline.

-ik

Zadnje slovo od zaslužne babice

Pred dnevi so v Žalcu spremili k poslednjemu počitku Marijo Veber, dolgoletno babico iz Žalca.

Pokojna Vebrova se je rodila 1. 12. 1881 v Vrbju pri Žalcu. Babiško šolo je končala v Trstu, zatem pa je službovala v Istri.

Leta 1918 se je vrnila v svoj domači kraj — Žalec, kjer je prevzela mesto občinske babice. Svoje delo je opravljala nesebično in požrtvovalno, čeprav je imela tudi sama troje otrok, ki jih je mnogokrat morala pustiti same, da je lahko priskočila na pomoč tam, kjer je bila le-ta potrebna.

V 32 letih te naporne službe je pomagala pri 3000 porodih. Leta 1947 pa je pod težo let in bolezni stopila v težko zasluženi pokoj.

Nešteto mater in žena, ki jim je ta dobra babica stala ob strani in jim nudila svoje pomoč, se je bo hvaležno spominjalo.

V. M.

Vstran od papirne kvalifikacije

Te dni uvajajo pri Rudniku lignita Velenje nov način vzgoje kadrov, t. j. izobraževanje polkvalificiranih in kvalificiranih delavcev. Doslej je bila vzgoja pavšalno deljena na ta dva naziva in je prav tako tudi vsebinsko usposabljala splošne polkvalificirane in kvalificirane delavce. V bodoče pa bo nov način prilagojen samim potrebam na delovnem mestu, kajti dokaj različna so opravila v rudniku in je dosedanji način bil vzrok neštetim slabostim.

Zaradi posplošenega izobraževanja in zaradi potreb je delavec v rudniku prešel različne vrste del v jami: delal je v podkopu, nadkopu, pri pripravi, vzdržbi in podobno. To menjavanje opravil, ki so vsaka zase specifične, ni vodilo k veliki rasti proizvodnosti, še manj pa k možnosti, da bi znanje delavca koristili v polni meri.

Novi tečaji, ki bodo tesno povezani z vsakodnevnim delom tečajnika, bodo vzgajali v strogi specializaciji za eno od teh raznovrstnih kvalifikacij ali polkvalifikacij. Torej lahko govorimo o redkem pojavu poizkusa izobraževanja na delovnem mestu. To pa bo obenem vodilo k ustalitvi delovne sile na določenem delovnem mestu. Tega doslej ni bilo, ker je nagrajevanje bilo na osnovi tarifnih pravilnikov.

Prestavitev delavca iz njegovega delovnega mesta, ki je bila doslej kar običajna stvar, ne bo več preprosta. Tehnično vodstvo bo lahko premestilo delavca šele na podlagi odloka in to samo za dobo enega meseca, za kar pa bo potrebna tudi nova razporeditvena odločba.

Tečaji bodo trajali tri mesece. Teorija pa bo prilagojena vsakodnevnemu praktičnemu delu tečajnikov.

-ik

Če bi bilo tako kot ni- ali potrošnikovo sanjarjenje

Če bi bilo tako kot ni, bi lahko Potrošnik sanjal sanje, ki jih ni.

Potrošnik bi recimo prišel v trgovino in nasproti bi mu prišli prodajalci.

— Želite? bi rekli.

— Želim, bi rekel Potrošnik, — marsikaj želim, vendar se mi zdi marsikaj precej drago.

— Drago? bi vprašali prodajalci. — Kje neki! Pravkar smo znižali cene.

— Kaj? bi rekel Potrošnik. — Mar sanjam?

— Ne, bi rekli prodajalci, — to niso sanje, je resničnost. Kaj želite? Na dan z besedo.

— Recimo, dajte mi pol kilograma masla, četrt kilograma sira, dvajset dek ogrske. Kaviarja nimate?

— Seveda, tudi kaviar imamo.

— Kaviar? bi se začudil Potrošnik.

Prodajalci bi ga postregli in ko bi sešteli, bi se Potrošnikov obraz raztegnil v vesel smehljaj. Očitno bi namreč bilo, da so šle cene navzdol.

Potem bi stopil do mesarja po pol kilograma »za juhco« in mesar bi se mu že od daleč smejal.

— Pol kile za juhco, bi rekel Potrošnik.

— Mastno ali borovo? bi vprašal mesar ljubeznivo.

— Nekaj srednjega.

— Srednjega? bi se začudil mesar. — Srednjega mesa sploh nimamo več. Imamo samo še prvovrstno meso.

— Kaj? bi rekel Potrošnik. — Mar sanjam?

— Ne, bi odvrnil mesar, — to niso sanje, je resničnost. Kaj vam naj odrežem?

— Dajte pač pol kile prvovrstnega.

In ko bi mesar odrezal in zavil meso, bi ga položil na tehtnico in počakal, da bi se tehtnica umirila, nakar bi počasi zračunal, koliko nanese.

Potrošnik bi bil potem neverjetno vesel, kajti bilo bi namreč očitno, da je dobil prvovrstno meso brez najmanjše kite in loja, in točen račun.

Nato bi Potrošnik stopil še na trg, kjer bi ga branjevke sprejele z vsemi štirimi.

— Rad bi špinačo, bi rekel in že bi špinača letela od vseh strani.

— Koliko pa? bi rekle branjevke.

— Takole kakšnih trideset dek.

— Komaj trideset dek? bi se začudile. — Saj to ni niti sto dinarjev.

— Kaj? bi se začudil Potrošnik. — Niti sto dinarjev. Mar sanjam?

— Ne, bi odvrnile branjevke, — to niso sanje, je resničnost.

Potem bi dobil špinačo, plačal tistih nekaj dinarčkov in jo veselo mahnil domov. Doma bi se mu že od daleč žena vrgla okrog vratu in ko bi razložil vse lepo na mizo, bi se — zbudil.

Anton Konica

Med šoštanjskimi usnjarji

Te dni smo obiskali najstarejša podjetja v našem okraju — 173 let staro Tovarno usnja v Šoštanju. Kljub zastarelim poslopjem in strojem ter izredno težkim pogojem v nekaterih obratih je Tovarna usnja še vedno na 3. mestu glede proizvodnje v šoštanjski občini. Kolektiv tovarne pa sodi med redke, ki so si rekonstrukcijo zagotovili z velikim deležem lastne udeležbe. V zvezi s skorajšno otvoritvijo kromovega oddelka in težavami, katere bo moral kolektiv še reševati, nam je dal nekaj pojasnil tehnični direktor ing. Tone Arzenšek.

● Kdaj predvidevate, da bo steklo obratovanje v novem kromovem oddelku?

● Prvega maja bo otvoritev in začeli bomo s proizvodnjo v mokrem oddelku z luženjem, strojenjem in maščenjem. Upamo pa, da bodo letos dobavljeni še manjkajoči stroji za ostali fazi: sušenje in dodelavo. Zanje smo že priskrbeli dinarska sredstva. S proizvodnjo bi lahko pričeli že prej, če ne bi imeli tako hudih težav z devizami.

● Kolikšna sredstva so bila vložena v izgradnjo objekta?

● Investicijski stroški so za naše pogoje veliki. Glede virov pa je stanje naslednje: 60 odstotkov je prihranil kolektiv v zadnjih letih iz lastnih sredstev, 8-letno kratkoročno posojilo smo najeli v višini 18 odstotkov, za okrog 22 odstotkov pa imamo posojila za dobo enega leta. Mnogo lažje bi stekla rekonstrukcija, če bi občina že pred dvema letoma podprla naša hotenja tako kot sedaj; isto velja tudi za okraj.

● Gotovo predvidevate tudi rekonstrukcijo ostalih obratov?

● V pripravi je izdelava celotnega programa rekonstrukcije v več variantah. Najbolj pereče je vprašanje skladišč za surove kože. To, kar imamo, nikakor ne ustreza namenskemu koriščenju.

● Ali pričakujete, da boste postavljeni proizvodnji plan letos lahko izpolnili?

● Naš plan je kot v vseh usnjarnah odvisen od administrativnega dodeljevanja surovin. Za letos smo n. pr. predvidevali predelavo 4.500 ton, dodeljeno pa nam bo iz domačega trga in iz uvoza skupno le 3.800 ton surovih kož. V naši stroki so ostali še administrativni posegi, ki omejujejo naše zmogljivosti. Seveda posegajo v proizvodnjo prav pri našem podjetju v zelo veliki meri tržni pogoji: tako n. pr. tehničnega usnja (za transmisije in za konjsko opremo), ki je bilo dolga desetletja eden od ključnih proizvodov, danes praktično ne proizvajamo več oziroma le zelo malo. Izpadli volumen bo nadomestila prav proizvodnja v novem kromovem oddelku.

● Ali bo vaše podjetje v letošnjem letu povečalo proizvodnjo za izvoz?

● Z izvozom smo v stalnem porastu, saj smo ga v primerjavi z letom 1960 dvignili v lanskem letu za 67 odstotkov. Vendar izvozne količine predstavljajo le 2 odstotka naše proizvodnje. Neposredno izvažamo dlako, razne surove cepljence, torej odpadke. Izvoz usnja je zajet le v izvozu čevljev. Seveda bi bilo tudi nam lažje nabavljati reprodukcijski material iz uvoza, če bi podjetju ostalo več deviz.

Čevljarska industrija bo po predvidenem načrtu za leto 1962 izvozila okrog 2 milijona parov čevljev, za kar bo potrebovala vrhnje usnje boljših kvalitet. Glede tega prihajamo v težave, ker nimamo možnosti dobiti dovoljnih količin primernih surovin za taka usnja. Orientacija na uvoz surovih kož iz azijsko-afriških dežel, od koder dobivamo le slabše vrste, bo zelo zavirajoče vplivala na planiran izvoz čevljev in s tem posredno tudi na našo proizvodnjo.

● Znano je, da je kakovost kož vsako leto slabša in da to vodi k porastu proizvodnje z vtisnjenim licem.

● Po podatkih pada kakovost surovih kož za okrog 5 odstotkov letno iz še ne povsem preverjenih vzrokov. Nujno bo torej tudi pri nas začeti s proizvodnjo »prešanega« usnja. Čevljarska industrija se krčevito brani usnja z vtisnjenim licem, češ da ga potrošnik ne mara. Življenjska doba čevljev iz takega boksa je povsem enaka oni iz gladkega. V poročilu na našem zadnjem nacionalnem kongresu je bilo poudarjeno, da je bilo doslej vloženo premalo truda v modeliranje čevljev iz boksov z vtisnjenim licem. Z vtisnjenim licem se odstranijo le negativni optični efekti. Razlik glede odpornosti in trganja, elastičnosti, odpornosti na vodo, torej glede mehanskih in fizikalnih lastnosti med gladkim in »prešanim« usnjem ni.

-ik

Razprava o družbenem planu konjiške občine za leto 1962

Nadaljujemo lanske gradnje

Brez dvoma je družbeni plan občine eden najvažnejših gospodarskih aktov, ki ga ljudski odbor sprejme v začetku leta. Razumljivo je, da zahteva celo vrsto dobrih in temeljitih razprav, primerjav in analiz, ker le tako lahko zagotovi res dobro usmerjanje celotnega gospodarstva ter vskladi delovanje različnih področij. Na oddelku za gospodarstvo konjiške občine so pred kratkim zbrali potrebne podlatke za letošnji občinski družbeni plan, zato smo naprosili načelnika oddelka tov. Turnška, da nam kaj več pove o njegovi vsebini.

»Letošnji družbeni plan občine je dokaj napet«, je dejal tov. Turnšek »in bo potrebno vložiti res vse sile za njegovo uresničitev. To velja za organe upravljanja v podjetjih, kjer bodo morali mobilizirati vse proizvodne zmogljivosti, enake naloge pa čakajo tudi družbene organizacije, razne zavode in državne organe, ki bodo morali močno sodelovati, če hočemo predvidene naloge uresničiti. Kot ena temeljnih nalog v tem letu je povečanje bruto produkta za 12.5 %, narodnega dohodka za 12.4 % in produktivnosti dela za 6.5 %.

Važno področje letošnjega družbenega plana so investicije za okoli 775 milijonov dinarjev. Skoraj dve tretjini tega odpade na gospodarske, dobra tretjina pa na negospodarske investicije. Tako bo tovarna kovanega orodja Zreče investicijska sredstva večinoma uporabila za nabavo nove opreme, kar bo omogočilo večjo proizvodnjo. Podjetje »KOSTROJ« v Konjicah bo pričelo graditi nove hale, v iste namene pa bo precejšen del sredstev uporabilo podjetje LIP, ki bo poleg tega dopolnilo še strojno opremo. V usnjarskem kombinatu »KONUS «nameravajo pričeti z gradnjo novega obrata družbene prehrane delavcev, v KOV - LIV Vitanje bodo uredili sanitarne naprave, opekarna Loče pa bo nabavila novo opremo.

Za hitrejši razvoj kmetijstva, vinogradništva in živinoreje bo letos investiranih okoli 83 milijonov dinarjev. Dobršen del teh sredstev bodo uporabili za ureditev plantažnih nasadov v Škalcah, ostalo pa za gradnjo novega hleva na Goliču, nabavo potrebne opreme in za nakup kmetijskih zemljišč. Trgovina, gostinstvo in obrt bodo v letošnjem letu sredstva uporabila za ureditev svojih obratov, lokalov in prodajaln, deloma pa za nabavo potrebne opreme ter nekatere načrte. Ta podjetja bodo imela skupaj okoli 40 milijonov dinarjev sredstev.

V izgradnjo objektov družbenega standarda bodo vložili okrog 280 milijonov, kar je za dobrih 38 % več kot v preteklem letu. Tako bodo za stanovanjsko izgradnjo porabili več kot 100 milijonov dinarjev. Zgradili bodo 32 stanovanjski blok v Slov. Konjicah, dva 6 stanovanjska bloka v Vitanju in Ločah, ki sta predvsem namenjena prosvetnim delavcem itd.

S sredstvi, ki so namenjena šolstvu, kulturi in prosveti, bodo nadaljevali gradnjo šole v Zrečah in do jeseni vsaj nekaj učilnic usposobili za pouk. Tu bo pomagala tamkajšna tovarna kovanega orodja. V Ločah je v načrtu dograditev dveh učilnic, ostalo pa bodo uporabili za manjša popravila nekaterih šol. Del sredstev je namenjen za restavracijo spomenikov v Slov. Konjicah in zaščitna dela žičkega samostana pri Špitaliču.

Poleg teh je v letošnjem programu predvidenih še precej milijonov za telesno vzgojo, za adaptacijo mladinskega doma v Slov. Konjicah, za ureditev otroškega vrtca v Zrečah in za povečanje zdravstvenega doma. Gradili bodo tudi nekaj lokalnih cest in mostov, nadaljevali z razširitvijo vodovoda v Slov. Konjicah in Zrečah ,kjer računajo tudi z ureditvijo kanalizacije itd.«

V. L.

Absolventke tečaja »domače nege bolnika« v Šempetru v Savinjski dolini

Bolnik v hiši

V vsaki družini, v vsaki hiši lahko kdo zboli. V času bolezni mu je odmerjen skromen prostor dveh kvadratnih metrov postelje in takrat naj bo ta prostor čim bolj udoben. Slehernega, ki zboli, ne moremo poslati v bolnico. Včasih tudi bolezen ni tako huda in bolnik se lahko zdravi doma. Potrebuje le zdravnikove pomoči in skrbne nege. O tem, kako negujemo bolnika, stare, onemogle člane družine, o tem, kako naj nego organiziramo — in še o mnogih drugih vprašanjih — so nedavno obširno govorile tudi tečajnice Rdečega križa v Šempetru v Savinjski dolini. Tečaj »domača nega bolnika« obsega šest dvojnih ur in so ga tečajnice absolvirale v enem tednu. V tem sicer kratkem času, pridobe osnovne pojme o negi, o vzdrževanju reda in snage, o pomoči zdravniku itd. Ob taki negi se bo bolnik kaj kmalu počutil bolje.

Prav nič odveč ne bi bilo, če bi imeli v vsaki vasi in stanovanjski skupnosti nekaj takih strežnic. Prihajale bi lahko v zaposlene družine in negovale bolnega tako dolgo, dokler se člani družine ne vrnejo z dela.

Živahen pomenek v Šmarju

O osnutku družbenega plana za tekoče leto na Šmarskem se razvijajo živahne razprave. V Šmarju pri Jelšah so se zbrali predstavniki vseh množičnih organizacij ter podrobno pretresli osnutek družbenega plana. Potrebe so velike in pestre, zato se je težko odločevati, kam usmeriti sredstva, ki jih je premalo. Ekonomski račun, tržišče, skrb za občana, jasna perspektivnost: to so prvine, ki jih je potrebno utemeljeno doumeti. Zato ni čudno, da so pomenki na tem zborovanju bili močno različni in so se kresale misli.

Pretekla leta so gospodarske organizacije vse premalo skrbele za obratna sredstva. Večino sredstev so usmerjali v investicije, letos pa je nujno, da okrepijo osnovo obratnih sredstev. Menijo pa, da bi levji delež obratnih sredstev dali nastajajočim obratom, ki bi se naj hitreje razvili kot n. pr. Ključavničarstvo. Prav tako bi bilo potrebno zgraditi novo halo pri tekstilnem obratu v Kozjanki, vendar bi morali vsaj z elaboratom za predvideno gradnjo pohiteti. Gradbeno podjetje v Rogaški Slatini bi lahko razvilo industrijski način gradnje stanovanjskih poslopij. O tem je že bilo precej govora. Morali bi izdelati določene tipske predloge, vendar pa pristopiti k delu, tako da ne bi vodilo k nekakšni monopolizaciji.

Kmetijstvo je najbolj zamotana zorst gospodarstva. Na Šmarskem pridelajo precej izredno kakovostnega vina, vendar se nikoli najbolj ne znajdejo, da bi to vino spravili v ugodnejših tržnih pogojih in tako vzpodbudili vinogradnike. Pravijo, da bi bilo prav, če bi se gostinska podjetja, ki so v občini predvsem v Rogaški Slatini dokaj močna, vsaj deloma vezala na odkup pristnih domačih vin, seveda, kakovostnih vin, kot zorijo na Virštanju, Sladki gori, Tinskem in Bizeljskem. Ilkrati pa so poudarjali potrebo po razvoju jagodičevja in pridelovanju sadnih sokov. Tržišče je s sadnimi sokovi domače proizvodnje bolj šibko založeno in cene teh sokov so tudi sorazmerno previsoke. K pobijanju alkoholizma to nedvomno ne prispeva.

Ob gospodarskih pomenkih so predvsem računali. Toda v občini so še ostale zadeve, ki računsko bolj slabo kažejo. Graditi je potrebno ceste. Te ne vračajo neposredno, toda za razvoj gospodarstva so zelo potrebne. Prav za te pa se bijejo občani v vseh krajih; povsod bi radi premagali blato. Tu in tam so se odločili za krajevne samoprispevke: vsaj tem bi bilo potrebno izdatneje pomagati, da bi lahko uspeli. Nekoliko čudno pa se sliši, ko tarnajo nekje pri Dobovcu, da morajo otroci zaradi tega, ker ni preko potoka brvi, bresti po vodi in hoditi v velikem ovinku. Brv, to bi pa z dobro voljo občanov v kraju vsaj zasilno lahko napravili!

Lani so v šmarski občini prekopali padle borce in jim pripravili posebna grobišča, ki pa jih doslej še niso primerno uredili. Za to bi morali letos najti sredstva in dokončati urejevanje partizanskih grobišč, da bodo to dejansko dostojni spomeniki. Zborovalci so soglasno predlagali, da bodo letos uredili vsa grobišča.

Beseda o potrošnji sredstev, o gospodarskih ukrepih v tekočem letu teče še naprej. O tem govorijo občani na zborih volivcev. Marsikje so v ospredju krajevni problemi, toda potrebno je videti vso komuno, njeno celotno gospodarsko problematiko in perspektivnost ter se tako odločati. Obrat za predelovanje sadja bo na primer v Kostrivnici. Zato je potrebno tja usmeriti investicijska in obratna sredstva, kar pa naj razumejo občani tudi v Obsotelju in Kozjanskem. Povsod je ena občina in z dolgom celotne proizvodnje raste tudi celotno blagostanje občine.

s.

Pred zbori volivcev v mozirski občini

Predvsem kvaliteta

Na območju občine Mozirje so priprave na zbore volivcev v polnem razmahu. Občinski odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva je že analiziral zadnje letne konference. Ugotovitve pa niso zanimive samo zanj, marveč bi utegnile zanimati vso našo javnost. Nedvomno bodo predmet razprav, širokih razčlenitev na bližnjih zborih volivcev.

Iz prakse namreč vemo, da so mnogi zbori volivcev vse preveč načelni, da je razprava na njih medla in neučinkovita ali pa vsaj papirnata, da se posamezniki izgubljajo v vse preveč lokalističnih problemčkih, ki so pogosto glavna točka razprave, da pa kaj pogosto prezrejo bistvo in smoter zborovanja.

Tudi udeležba volivcev je zelo slaba, vsaj ponekod, zlasti v mestih. Če jo razčlenimo še po strukturi, je med zborovalci najmanj proizvajalcev in mladine — tako stanje velja predvsem za deželo.

Kje je vzrok za tako stanje?

Vzroki so dokaj različni in jih je lahko več. Uspel zbor volivcev pa je v prvi vrsti odvisen od priprave nanj: le-ta mora biti temeljita in mora zajeti vsa aktualna vprašanja na terenu. Našim volivcem naj bo jasna vsa problematika lokalnega, občinskega in celo okrajnega značaja. Udeleženci zbora se morajo vrniti na svoja delovna mesta s povsem razčiščenimi pojmi — zadovolini, da lahko soodločajo v politiki komune.

Predvsem kvaliteta naj bo naš kažipot ob pripravah na bližnja zborovanja.

M. M.

Rabimo razgledane strokovnjake

Reforma strokovnih šol in izobraževanje delavcev v gospodarstvu se je že začela. Že pred sprejeto Resolucijo o izobraževanju strokovnih kadrov sta bila na vajenskih šolah uvedena dva nova predmeta: družbeno ekonomska vzgoja in ekonomika podjetij. Spremenil se je tudi način pomočniških izpitov. Kandidati zaključnega letnika vajenske šole sedaj lahko združijo prej ločena izpita v enega: teoretično-končnega (zaključnega) na šoli, s praktičnim na Obrtno-komunalni zbornici. Nekaterim obrtnim poklicem se je znižala tudi učna doba. Dalje: priučeni delavci v obrti lahko obiskujejo posebne tečaje za pridobitev osnovne ali visoke kvalifikacije. V nekaterih podjetjih so že organizirali strokovne izobraževalne centre. Vajenske šole se spreminjajo v šolske izobraževalne centre, zato v Ljubljani nimajo več vajenskih šol, v Celju pa deluje Trgovski izobraževalni center. Dokazov za reformo je torej dovolj.

Kaj nas torej vodi k resnemu razmišljanju, ali naj mlade kadre v gospodarstvu **priučujemo ali redno šolamo?** Resolucija pravi, da je potrebno oboje. Na eni strani pravi statistika, da je kadrov premalo, zato prehajamo k priučevanju — na drugi strani pa opažamo, da so nekatere stroke z njimi prenasičene (Glej članek v CT »Vznemirljivi podatki«).

Starše in mladino zaskrbljujoče vznemirja vprašanje, kam naj se mladinec vključi po obveznem šolanju. Vajenske šole so bile doslej množične izobraževalnice za obrt in industrijo. Toda pospešena mehanizacija — da ne govorimo še o avtomatizaciji — v obeh gospodarskih panogah lahko privede do stagnacije v sprejemanju novih mladih kadrov. Če pa upoštevamo napredujočo **specializacijo dela** v obrti in industriji, potem se odpirajo še velike možnosti za zaposlitev.

Kljub temu pa so nam nujno potrebni poleg specialistov še **širše razgledani in večstransko ali splošno izobraženi kvalificirani delavci.** Pomislimo samo na različne servise v stanovanjskih skupnostih, na remontna podjetja in na zaprte delavnice v podjetjih za popravilo strojev ter strojnih in drugih naprav. Za take delavce pa je potrebno daljše in sistematično šolanje, ki bi ga naj še nadalje opravljale šole, oziroma šolski izobraževalni centri.

Prav zato je važno, koga in koliko ljudi bomo sprejemali v priučevanje in koliko v sistematično urejene strokovne izobraževalne centre. Pri tem ne smemo prezreti še dejstva, da je mladini v ospodarstvu potrebna še **vzgoja,** ki je v obratih pri normiranem tempu dela precej pomanjkljiva. Le-to gojijo sedaj šole in mojstri z vodilnim kadrom. Tudi priučenim delavcem bodo še potrebni strokovni tečaji za teoretično poglabljanje in družbeno upravljanje podjetij. Splošna in teoretična predizobrazba bo potrebna tudi tisti mladini, ki bo vstopala v strokovne šole višje stopnje. Prav zaradi tega je tako važno določanje profilov in po njem ugotavljanje potreb po strokovnem šolanju.

Razvojni programi v obrti in industriji pa tudi v drugih gospodarskih panogah, ki so že v proučevanju, bodo lahko podali jasno sliko o potrebah po kadrih in določili smernice za vključevanje mladine v poklice v bodočnosti. Rešeno bo tudi vprašanje, katere izobraževalne centre najbolj potrebujemo.

-nik

Za lepšo podobo Mozirja

Če pravimo, da so ceste prometne arterije mest, so drevoredi in drugo javno zelenje njihova pljuča. Ta misel je vodila Hortikulturno društvo v Mozirju, ko je na svojem občnem zboru temeljito pretresalo vse svoje delo doslej in si začrtalo pot med zelenjem in cvetjem v poletje. Kaj hočem reči? Izredna vnema in požrtvovalnost tega — sicer še tako mladega društva je lahko samo za vzgled.

Na občnem zboru so se zedinili tudi za obliko dela: skupno s Turističnim društvom v Mozirju bodo skrbeli za kar najlepšo podobo kraja. Z lanskoletno razstavo cvetja in s trodnevnim seminarjem so napolnili svojo blagajno s 119 tisočaki.

In še glavne smernice: olepševalne gredice v trgu in pred novimi stanovanjskimi bloki, ureditev kopališča in okolice, nabava kakovostnih semen v mejah možnosti in — kajpak ne nazadnje: skupni majski izlet v Volčji potok, ki naj prispeva k zbližanju med člani in strokovni izpopolnitvi.

M. M.

Skozi okno je že posijalo sonce, mladi radioamater pa je še vedno pri svojem najljubšem opravilu

RADIO KLUB - drugi dom

CQ — poziv vsem amaterjem — je odmevalo iz zvočnika, ko sem vstopil v majhno sobico, kjer ima celjski radio klub svoj prostor. Pri oddajniku sem našel Boža Flisa in Alojza Žagarja, na tabli pa je Drago Grabenšek nekaj računal. Sprva me niti opazili niso, kajti bili so pri svojem delu z dušo in telesom. Potem sem jih poprosil za nekaj besed in vsi so se mi prijazno odzvali. Čeprav so bili utrujeni od bedenja, so bili zgovorni, njihovi obrazi pa nasmejani.

»Naš klub je bil ustanovljen leta 1946. Sprva ga je obiskovalo le nekaj amaterjev, potem pa se je njihov krog čedalje večal in danes šteje klub 27 članov.« Tako mi je razložil Božo, operater prve klase, po poklicu pa radiotehnik. Potem je pripovedoval o njihovem lanskem delu in o uspehih. »Ponosni smo na prvo mesto, ki smo ga osvojili na tekmovanju radioamaterjev Slovenije,« je dejal Božo in mi še zaupal, da bo spomladi začel ponovno voditi začetniški tečaj za radioamaterje.

Na mizi pred tablo sem zagledal aluminijasto škatlico, podobno nekemu inštrumentu, okoli nje pa vse polno raznega materiala.

»Kaj pa je tisto tam?« sem radovedno vprašal, in Drago mi je odgovoril:

»Malo potrpite, pa boste videli!«

Nato je stopil k delovni mizi, nekaj pritalil v inštrument in nazadnje zavrtel gumb na njem. Po glasbi, ki sem jo zaslišal, sem spoznal, da gre za sprejemnik. Potem je Drago, dijak gimnazije, povedal, da ga je sestavil sam v desetih popoldnevih.

»Kliče YU3EOP!«

»Te besede tečejo po etru, kadar se oglasi naš klub« je dejal Alojz in mi je razkazoval oddajnik, ki je bil na majhni mizi poleg okna. Okoli njega je bilo vse prepleteno z žicami.

»Če oddajamo ali sprejemamo v telegrafiji, je treba znati morsejevo abecedo in mednarodne kratice, v foniji pa je treba obvladati tudi tuj jezik«, je zaključil Alojz, prižgal oddajnik in vzpostavil zvezo z mladim Avstralcem.

Nisem jih hotel več nadlegovati, zato sem se s kratkimi besedami poslovil. Zadovoljen sem ubral pot po dolgih zatemnjenih stopnicah in ko sem stopil na cesto, sem začutil v srcu, da njihovo delo ni samo pozornost do radioamaterstva, ampak dosti več: razširjanje iskrenega prijateljstva med ljudi na svetu.

Matematika (Blagohotna kozerija)

Učitelj je vprašal učence:

— Če imam jaz na primer 27 tisoč dinarjev dohodkov, moj bivši učenec pa 55, koliko več jih ima on?

Ker učenci prvega razreda niso mogli takoj odgovoriti, čeprav spada ta matematika tako rekoč v prvi razred, so malce razmišljali, nato pa se je oglasil nekdo:

— Nima jih več kot vi. Ker je mlajši.

Nekateri so mu pritrdili, nekdo drug pa je rekel:

— Vaš bivši učenec ima 28 tisoč dinarjev več kot vi.

— Jih ima še enkrat toliko kot vi, so povzeli nekateri drugi.

— In še tisoč din povrhu, je rekel učitelj.

Potem se je njegov obraz zmračil, kajti spomnil se je bil nekega nepričakovanega dogodka, ki mu je vsadil v možgane odločitev, da bo zapustil svoj poklic. Pred nekaj dnevi se je namreč mudil v nekem kraju in ko se je vračal in je sedel v avtobusu, je nekdo od zunaj potrkal na šipo. Ozrl se je in zagledal spodaj svojega bivšega učenca. Ker je bilo do odhoda avtobusa še precej časa, je izstopil in kaj kmalu sta se zaplela v pogovor.

— Zdaj sem že kvalificiran, mu je med drugim rekel bivši učenec.

— Tako? se je začudil njegov bivši učitelj. — Potem si bil pa priden?

— Ja, treba je bilo pritisniti.

— Koliko pa kaj zaslužiš? ga je vprašal učitelj.

— Takole, okrog 55 tisočakov mesečno.

Učitelj je bil malce frapiran in malce tangiran, vsekakor pa se mu je zazdelo, da ni slišal prav, zato je ponovno vprašal: — Koliko?

— Okrog 55 tisočakov, je ponovil ta.

— 55 tisočakov?!

— Če smem, vas prav rad povabim na dva deci.

Prijateljčki, je pomislil učitelj, to je ironija. Človek se resda ne more braniti, če ga kdo kam povabi, toda če te vabi učenec, ki je tako rekoč včeraj zapustil šolo, pa ima že še enkrat toliko mesečnih dohodkov kakor ti, je to ironija. Da bo večja, bom šel in bom še sam dal za dva deci, kajti in vino veritas in morda me vsaj pod težo alkoholnih hlapov obide kakšna boljša rešitev, saj navsezadnje je stvar taka, da more in mora človek rešitve vedno obračati sebi v prid. Ljubezen do poklica je sicer močna, a dandanes je očitno močnejša ljubezen do denarja, v življenju pa zmaga vedno to, kar je močnejše.

— Greva, je rekel učitelj.

Ko je pil, je postajal vedno bolj trezen in tako ni imel priložnosti videti svojih mesečnih prejemkov v podvojeni obliki; ni mu jih uspelo videti, še manj — imeti. In čeprav ni mislil na to, da bi jih imel, je vseeno iskal rešitev, kajti človek ima pravico do rešitve svojih lastnih problemov. In reševanje materialne osnove je poglavitno važno, ker je to doslej še edina osnova, od katere človek živi. Življenje pa je postalo matematika, ki priznava samo še eno operacijo — seštevanje.

— Koliko torej manjka od 27 do 55 tisoč dinarjev? je učitelj zdaj vprašal učence.

— Toliko kot prej, so rekli.

— Osem in dvajset.

— No, vidite, do istega rezultata pridemo lahko po dveh poteh, da vprašamo: koliko ima nedo več ali koliko nekomu primanjkuje. Tako imamo v obeh primerih številko 28 tisoč, ki jih ima nekdo več in nekdo manj.

— — —

P. S.: Okoliščino, da tu ni poante, velja pripisovati drugi okoliščini, da je namreč tu tudi matematika bolj ali manj nelogična. Nelogičnost seveda ni v seštevanju, pač pa v osnovi.

-oh

Pohujšanje v dolini šentflorjanski

Cankarjeva »farsa v treh aktih« razodeva v prav zanimivi aktualnosti, za katere Josip Vidmar trdi, da jih ima in jih bo imela »zaradi svoje bolečine in zaradi svojega duhovitega, neusmiljenega in bridkosti polnega, strastno resnoljubnega in iz visoke misli vročega posmeha«.

Farsa je spopad dveh svetov: poniglava, licemerska in hinavska morala »doline šentflorjanske« stoji nasproti odkriti, pošteni, »razbojniški« človečnosti umetnika, potepuha in razbojnika Petra, ki je prišel z živo, čisto lepoto, s svojo ljubico Jacinto, ki mu je popotniku »popotna misel in popotno brašno« in umetniku »model in snov«, pohujševat čednostno dolino šentflorjansko.

Cankar se bridko posmehne dolini šentflorjanski, ki omejeno obsoja njegovo umetnost, ker se boji »pohujšanja, greha in maralne nevarnosti«. Posmehne in obračuna z njo. V Jacintinem plesu ji alegorično razkrije vso čisto in prosojno lepoto svoje umetnosti. Dolina šentflorjanska lepoto za hip začuti in jo za hip spoštuje. Vendar je njihova licemerska morala predaleč od poštene in človeške Petrove misli, da bi mogla odkrivati očiščenje in razrešitev v globini medsebojnih odnosov in celo združevanj.

Zato pa je v posmehu šentflorjanski morali tudi mnogo prizadete bolečine, ki sarkazmu šele daje pravo ceno in pravo globino. Obenem je boleča obsodba dvojne morale, zlobne primitivnosti in malomeščanske hinavščine, združena z bolečo, prizadeto in čudovito oblikovano osebno izpovedjo Ivana Cankarja — **slovenskega** umetnika.

Celjska uprizoritev »Pohujšanja« je nosila izrazit pečat težnje po aktualizaciji, po nenasilni translokaciji Cankarjeve groteskne in lirične simbolike v naš čas. Režiji Jura Kislingerja sicer ne gre odrekati mere pri poskusih v to smer, čeprav se nam zdi, da je z njimi predstava izgubila pravo občutje Cankarjevega časa (in s tem tudi mnogo prvotne sugestivnosti!), iztrgana je bila iz posebnega ambienta, iz katerega je vzrasla in katerega groteskno karikiranega biča in se mu grenko posmehuje. — Kislinger pa je s svojim koncektom ostal na pol poti; namesto da bi na originalen način predstavo osvežil in jo postavljal na novo — današnje — okolje in nov satirični aspekt, je pravemu »staremu« Cankarju škodoval, ker je delal z napol izpeljanim konceptom. Geometrijska mizanscena (med ostalimi domislicami) bi bila v konceptu aktualizacije, če bi bil le-ta izveden do kraja, imeniten odrski izrazni pripomoček, v realizaciji, ki smo jo videli, pa je bila neposrečena in nasilna. Utesnjevala je odrsko dogajanje in je interpretom jemala spontanosti.

Kislinger je režiral to Cankarjevo intimno izpoved čudovito lirično in boleče, tako kakor terja to tekst. Janez Eržen je bil v podobi Petra imeniten zaradi najgloljenga podoživljanja Petrove usode. — Njegova ljubica Jacinta (Vera Perova) igravsko ni zaostajala za njim. Njena izreka je bila živa, jezikovno izbrušena, gesta ujeta v enoten ton, ujeta na najglobljo občutljivosti in rahločutnosti.

Zlodej, zaspan kanclist, ki ga je dal Sandi Krošl, je bil ponekod nepreprečljiv zaradi trdega in nasilnega govora, drugod spet je bilo premalo krvi v njem (zlasti v zadnjem aktu), drugje pa je uspel imenitno barvati svojo besedo s cinično-sarkastičnim tonom in je bil poln in živ.

Med prebivalci nedolžne doline šentflorjanske je nekoliko izstopal Dolinarjev Šviligoj, ki je uspel zadeti pravo cankarjansko figuro. — Žal so ga ostali Šentflorjančani s preveč groteskno igro in s pretiranimi karikaturami preglasili. Lep je bil Peerov Notar, smešni, živi, neumni paragraf, imenitna karikatura, ki pozna svojo mero in mejo in ki obvlada jezik in prostor. Cerkovnik (Strnad), grotesken in zvit, pobožen človek, brez svoje volje, je bil tak, kakršen je moral biti: smešen in pomilovanja vreden.

V celoti je celjsko »Pohujšanje« zanimiv poskus aktualizirati Cankarjevo farso, poskus, ki pa — žal — ni prišel do kraja. Pravega namena pa celotna predstava vkljub temu ni zgrešila.

Vido Korar

Jacinta (Vera Perova), Peter (Janez Eržen) in Zlodej (Sandi Krošl) v drugem aktu Cankarjevega »Po hujšanja«

Filmi, ki jih bomo gledali

Rdeči krog

Nemški film, ki dokazuje, da so se Nemci »vrgli« na adaptacijo Wallaceovih kriminalnih romanov. Zgodba zasleduje zločinca Linghtmana, ki ga v Toulousu hočejo obglaviti z giljotino, pa giljotina odpove in ga tako pošljejo v dosmrtno ječo v Gvajano. Od tu po petih letih pobegne in zabriše za seboj vsako sled. Medtem je v Londonu na programu cela vrsta umorov, ki seveda zelo begajo meščane, posebej pa še Scotland Yard. Kaže, kakor da hoče postati »rdeči krog« (nekakšen pečat za izsiljevanje denarja) absolutni gospodar podzemlja. Toda Scotland Yard, razumljivo, ne more dopustiti, da bi se kompromitiral, zato napne vse sile do zadnje mišice in zoži rdeči krog osumljencev do pike, v katero nazadnje zadene krogla. To pomeni, da je zgodba izredno napeta, čeprav seveda tudi izredno prazna in votla. Morda bi bilo zanimiveje, če bi producent Riolta film ostal kar na nemških tleh in posnel recimo kakšno zgodbo iz svojega podzemlja?!

Odvečna

Proizvodnja Avala film Beograd, režiser Branko Bauer.

Ustvarjalci filma so hoteli posneti na trak kos brigadirskega življenja, v katerem je osnovni motiv ljubezenski trikotnik med brigadirjem Mihajlom, njegovo zaročenko, ki se na skrivoma priključi brigadi (da bi bila poleg njega), ter študentko Nado, ki nenadoma postane predmet Mihajlove ljubezni. Ker postane ostalim brigadirjem ta trikotnik brž znan, postane seveda Mahajlo tudi predmet posmehovanja, še zlasti potem, ko ga Nada zavrne. Tako je razočaran in v filmskem preokretu, ki iz tega sledi, znova skuša najti pot do svoje zaročenke. Toda ta se mu izogiba. Po dramatični epizodi, ko avtomobilsko traso ogrozi naliv, s čimer se Mihajlu nudi možnost nekakšne »rehabilitacije«, se vendarle vse dobro konča.

POLETJE JE KRIVO VSEMU

Jugoslovanski film, ki prikazuje, kaj se zgodi z zakoncema, če šele v vlaku, ki pelje proti morju, ugotovita, da velja ena izmed obeh vozovnic za vlak, ki bo odpeljal šele čez dva dni. Naključje hoče, da vstopi v kupe neka dama, ki se že v prvem trenutku zagleda v moža. Srečni mož! Ne. Njegova žena mu namreč svetuje, da odputuje z vlakom čez dva dni. In ko potem sama pride v letovišče, so nenadoma okrog nje štirje zdolgočaseni možje; ona pa deli najlepše nasmeške natakarju. Zakaj, je popolnoma razumljivo, če vemo, da je prišla tako rekoč brez denarja.

Medtem krene za njo tudi mož, toda ta pride šele zadnji dan dopusta, in sicer z vlakom, ladjo, na oslu in peš. Ko pa pride, ga žena noče prepoznati in se mora zanjo, po zgledu starogrškega mita — kot Odisej za Penelopo — boriti. Ker zmaga, se s tem oba s srečno »zakonsko vizo« spet vrneta domov.

ČUDNA »KORIDA« V MESTU CUNEO

Bik, ki je pobegnil lastniku med sejmom v italijanskem mestecu Cuneo, je uprizoril vznemirljivo »korido« na ulicah tega mesta. Bilo je točno opoldne, ko je bik pretrgal vrv, s katero je bil zvezan in odšel svojo pot, ki je povzročala paniko po vsem mestu. Bik je napadal mimoidoče, ni pa se ognil niti avtomobilom in vprežnim vozilom. Najprej je podrl svojega lastnika, nato pa je z rogovi napadel dva prodajalca. Potem, ko je razbil izložbe šestih trgovin, se je pomiril, vendar le za toliko časa, da je pojedel pecivo v izložbi slaščičarne.

Anekdote

Bernarda Shawa je na cesti ustavil prijatelj.

»Prosim te, posodi mi funt.«

»Toliko denarja nimam nikoli pri sebi.«

»Kaj pa doma?«

»Doma? O, hvala so pa vsi zdravi.«

Charlesa Laughtona je na tramvaju opozoril sprevodnik: »Oprostite, gospod, ali ne vidite, da tamle piše Kaditi prepovedano? Prosim, da ugasnete cigaro.«

»Dragi prijatelj,« je odvrnil igralec. »Kam bi pa prišel, če bi se ravnal po vsem, kar piše po vaših tramvajih. Tamle, glejte piše: Vsi na Riviero.«

Ameriški predsednik Coolidge, znan po svoji redkobesednosti, je nekoč pred zbrano publiko zasadil prvo lopato za temelje novega javnega poslopja. Ceremoniar mu je šepnil, naj spregovori nekaj besed. Sledil je molk. Predsednik je z zanimanjem opazoval izkopano zemljo. Potem se je sklonil in rekel: »Glejte, kako krasen črv za trnek!«

Oscar Wilde je bil povabljen na večerjo, kjer je moral prenašati družbo nekega na smrt dolgočasnega lorda, ki je nenehno govoril o svojih boleznih.

»Samo to bi rad vedel«, je rekel lord, »zakaj, pri bogu, mi tolikokrat zaspijo noge!«

»Najbrž zato, ker so vedno v vaši družbi,« mu je odvrnil Wilde strupeno.

Balzac je bil v mladih letih nekaj časa v notarski službi. Šef je bodočemu pisatelju pogosto vračal prepisane spise, tudi če je bila v njh še tako majhna napaka.

»Zelo sem razočaran nad vami,« mu je rekel nekoč, ko mu je zopet vrnil spis »Napak kar mrgoli. Kaj spisa niste še enkrat prebrali?«

»Ne, saj ste rekli, da je strogo zaupen,« je odvrnil Balzac naveličano.

Balzac je tičal svoj živ dan v dolgovih. Vedno so ga terjali. Posebno nestrpen je bil njegov krojač. Nekoč mu je pisal: »Ko sem pregledoval svoje knjige, sem se zelo začudil, da še nisem prejel denarja.« Balzac mu je odgovoril: »Nikar se ne čudite, saj vam ga še sploh nisem dal.«

Rok Klopčič v Celju

V Celju bo igral 14. marca mladi violinski virtuoz Rok Klopčič, sin znanega slovenskega pesnika Mileta Klopčiča. Rok Klopčič, ki je bil letos imenovan za docenta na Ljubljanski Akademiji za glasbo, je študiral violinsko umetnost sprva pri prof. Leonu Pfeiferju, potem pa pri znanem londonskem violinskem pedagogu, ki je izoblikoval tudi Igora Ozima, Maxu Rostalu. Koncertant se je uveljavil na mednarodnih prireditvah in sicer predvsem kot izvrsten interpret moderne violinske literature. Z veseljem ga pričakujemo v Celju.

S polic Študijske knjižnice

Dewey J.: Dictionary of Education. New York 1959. S. 21995.
Dobeic E.: Temelji knjigovodstva. Ljubljana 1961. S. 21977.
Herrmann P.: Adamova oporuka. Zagreb 1961. S. 21954.
Kandel I. L.: American Education in the Tweentieth Century. Cambridge 1957. S. 22014.
Klaković V. & B. Krizman: Ljud i dogadaji drugoga svjetskog rata. Zagreb 1960. S. 22036.
Kühne O.: Lebenskunst und Lebensgemeinschaft in Gesellschaft und Wirtschaft. 2. Allgemeine Soziologie. I. Die Lehre vom sozialen Verhalten und von den sozialen Prozessen. Berlin 1958. S. 21986.
Matejić M.: Javne finansije. 2 izd. Beograd 1960. S. 21991.
Maurois A.: Povijest Sjedinjenih američkih država 1492-1954. Zagreb 1960. S. 22011.
Munitz M. K.: A Modern Introduction to Ethic. London 1958. S. 21970.
Palmer R.: The Science of Living Things. London 1959. S. 21952.
Pfister-Ammende M.: Die Psychohygiene. I. Bern 1949. S. 21965/2.
Prvinšek L.: Tehnična vzgoja v 6. razredu osnovne šole. Ljubljana 1961. S. 22058.
Ramovš A.: Zemlja skozi milijone let. Ljubljana 1960. S. 22028.
Rösner M.: Nastavna tehnika. Beograd 1960. S. 22049.
Stupar M. S.: Socijalna politika. Beograd 1960. S. 21997.
Supek I.: Moderna fizika i struktura materije. Beograd 1960. S. 21970.

Od reformirane reforme

Dragi urednik!

Z ozirom na ene spremembe, katere se v pogledu reformacije pouka in dijakov opažajo že dalj cajta, kakor z ozirom na reformiranje enih odnosov med profesorji in dijaki, se mi zdi za potrebno, da izjavim ene take izjave, katere bojo sigurno naletele na prigovor ali pa tudi ne, ker se reče, da je odvisno od subjektivnih faktorjev, kateri vplivajo na tolmačenje različnih pojavov v tisku.

Po reformiranju reformacije v pogledu uvajanja enih bolj parlamentarnih in demokratičnih principov v šolo, kateri imajo za posledico enakopravnost med doraščajočimi organizmi in med organizmi, kateri so že odrasli, nastaja interesantno vprašanje od vzgoje, namreč kateri katerega vzgaja. Sigurno gre za en slab zgled, kateri se je pripetil, ko se je dijak pogovarjal s profesorjem na ta način, da je podobno kakor frajerji po lokalih prekrižal noge in si podprl glavo z roko, ali pa, ko je en drug izjavil, da se mu ne dopade, da profesor pri praktičnem ocenjevanju kontrolira, kateri je pri nekem krožku in kateri ne, ker bi namreč po njegovem mnenju tako anketiranje moralo nujno odpasti, ker očitno zavira prosto gibanje dijaških teles. Reformirana reforma ali reformacija stremi za tem, da imajo dijaki čimveč prostega cajta, kar se reče, da tu ni govora o povezovanju pouka s prakso, kar je spet ena druga reforma, katerega lahko najkoristneje uporabijo v najrazličnejše namene in svrhe (kar sicer ni ena lepa slovenščina) in se na ta način dvigajo na višji nivo razgleda in razgledovanja na vse strani, katere ne smejo ostati skrite nobenim dijaškim očem. Reformirana reforma, katera se javlja na iniciativo dijakov, tendencionizira v smeri tendencioniziranja k enemu emancipiranju dijakov, kar je sigurno en velikanski napredek z ozirom na to, da še pred lesi takih znakov ni bilo in je bilo šolarje strah se pojaviti po hora legalis na cesti ali v kakem kinotu ali gostilni, kar je zdaj en nujen pojav, kateri je torej posledica reformiranja. V koliko gledamo na to z aspekta skeptičnega gledanja, katero ima v konsekvenci slabo sekvenco, je to sigurno zgrešeno, ker je namreč res, da ne more biti nobenega govora, kater govori v prid nasprotovanja takim pogledom, kar se reče, da gre za en logičen proces v smeri potekanja proti višjemu razvijanju sodobnega človeka, kar nastopa kot posledica atomske bombe in enih drugih bomb, katere sigurno učinkujejo tudi na dijake in šolarje sploh. Reformirana reforma, katera sicer še ni popolnoma reformirana, ker reformatorji še niso preštudirali vseh faktorjev, kateri prihajajo v poštev v pogledu boljših rezultatov in uspehov, je sigurno tudi ena stranska veja od kozmonavtike, tako rekoč ena predpriprava za življenje na Luni in enih drugih planetih, ob čem se mi zdi zelo poglavitno konštatirati napredno prizadevanje za ustvarjanjem novih odnosov, iz česa sledi, da ni več daleč cajt, ko se bomo začeli vsi ljudje med seboj tikati, podobno kakor so se včasih onikali, z čem pa se seveda ne strinja

Tvoj lojalni Pepi Šolar

Dosežek celjskega trgovskega podjetja Merx

ki je edinstven in dobrodošel zlasti našim gospodinjam

Predpakirana presejana moka

Celjsko trgovsko podjetje Merx je med prvimi podjetji pri nas, ki se je »spopadlo« z embalažo, ker je uvidelo, da je ob vse večjem uveljavljanju samopostrežnih trgovin in sodobnejše strežbe v tem edina bodočnost, ker ima embalaža vsestranske prednosti — od estetkih do praktičnih. Tako je zlasti pozornosti vredna pobuda, ki vnaša v sodobna gospodinjstva tako rekoč malo »revolucijo« — poslej bodo lahko gospodinje zavrgle sita, ker jim moke ne bo treba več sejati. Podjetju je namreč uspelo plasirati na tržišče presejano moko, embalirano v vrečkah velikosti 1, 2 in 5 kilogramov, pri čemer so vrečke okusno opremljene z ustreznimi označbami v treh barvah, kar je hkrati tudi prvi primer na tržišču pri nas sploh.

Podjetje se je odločilo za to predvsem iz razloga, da bi gospodinjam prihranilo delo in čas, ker je pač moka eden izmed osnovnih življenskih artiklov, in ker doslej ni bilo možnosti, da bi ta artikel prišel do potrošnika, ne da bi ga bil moral pred uporabo sejati, v kolikor mu seveda ni bilo vseeno, če bi pojedel tudi kakšen »dodatek«. Da je zdaj dejansko podjetje MERX prevzelo vlogo »sejalca« je treba pripisovati preprosti ideji, ki pa se je morala poroditi. Ker je bil namreč silos dovolj dolg, so lahko vmes namestili sita, nadaljnji postopek pa je tak, da vibrator rahlja moko in jo skozi sipe pošilja v dozirni stroj s kapaciteto polnjenja 60 kilogramov v minuti. Ko je vrečka polna, jo poseben stroj zalepi in PRESEJANA moka gre na tržišče.

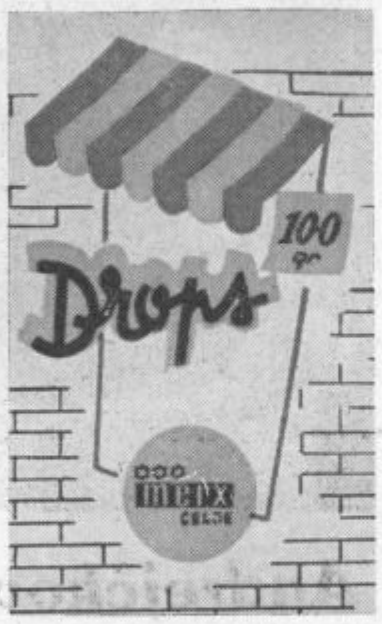

Preprosto in okusno: vrečka Drops, ki je prejela jugoslovanskega Oskarja za embalažo

Kar je pri tem še posebej važno je to, da so se pri MERXU odločili za predpakiranja zgolj kvalitetnega blaga, v tem primeru znane banatske moke.

Eden izmed nadaljnjih dosežkov MERXA v prizadevanju po okusni in praktični embalaži, je tako imenovana

folia vrečka

to je prva jugolovanska vrečka za kavo, s katero se je podjetje tudi prvo uveljavilo na jugoslovanskem tržišču. Ker namreč samopostrežne trgovine nujno morajo biti založene z mleto kavo in ker mora biti rok trajanja te kave od 4 do 6 mesecev, je podjetje, ki ima lastno pražarno in strokovnjaka za praženje kave kakor tudi lasten mlin, ki zmelje preko 1000 kilogramov kave v osmih urah, pričelo embalirati mleto kavo v folia vrečke. Posebnost teh vrečk je v tem, da so hermetično zaprte, s čimer kava ne izgubi arome, hkrati pa tudi ne prepuščajo svetlobe in s tem ne dopuščajo, da bi se razkrajale maščobne kisline in bi kava postala žarka, kar se primeri, če je v celofanastih ali polivinilastih vrečkah. O prednosti te vrečke govori naposled še to, da proda MERX okrog 15 ton pražene kave mesečno, od tega tudi vso mleto kavo, ne gdele na pomanjkanje dobrih kav na tržišču.

Prizadevanja MERXA v predpakiranju pa je rodilo še en velik uspeh in priznanje, namreč JUGOSLOVANSKEGA OSKARJA ZA EMBALAŽO, ki ga je prejela

vrečka drops

v kateri je nekaj za sladokusce, in sicer bonbon DROPS, ki je močno aromatiziran in kvaliteten bonbon — produkt lastne MERXOVE izdelovalnice. V tej izdelovalnici, ki obratuje v dveh izmenah zaradi velikega povpraševanja, izdelujejo poleg DROPSOV še DRAŽEJE, SMETANOVE in JANEŽEVE bonbone in bonbone 303 S ČRTO.

Ob vsem tem se zdi vredno poudariti, da išče podjetje MERX nenehno nove oblike embalaže, da bi tako zadostilo sodobni trgovini in predvsem sodobnemu potrošniku; da bi bilo tudi samo sodobno in njegovo poslovanje kažipot iz preživele trgovinske klasike v novo trgovino, ki se poraja.

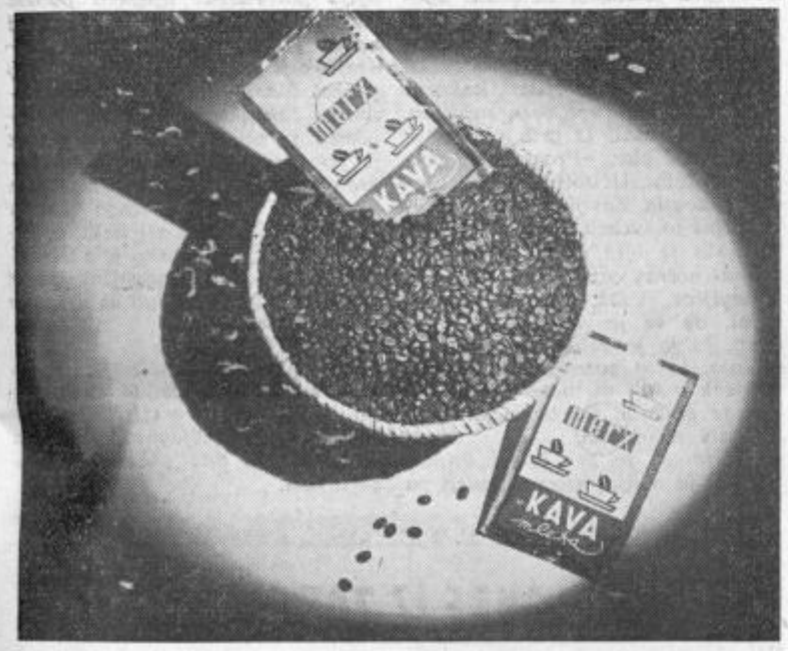

Folia vrečka za mleto kavo, prva tovrstna vrečka v Jugoslaviji. Vsebina: 100 gramov aromatične kave

Vrečka za presejano belo moko (mehko in ostro), izdelana je iz celuloznega 80 gramskega papirja, ki je enakovreden kvaliteti vrečk na inozemskem tržišču; posebnost ji daje trobarvni tisk

ZANIMIVOSTI

PO KOPANJU ZOPET SLISI

Milica Jeremič iz Smederevske Palanke je preteklo leto zaradi gripe izgubila sluh. Obiskala je že vse mogoče specialiste za ušesne bolezni, obšla vse klinike, a ji vseeno niso mogli nikjer pomagati. Nedavno pa je obiskala sorodnike v Smederovcu. Tu se je z njimi šla kopat. Ker je nekoliko dlje plavala pod vodo, ji je nenadoma nekaj močno počilo, najprej v enem ušesu, nato pa še v drugem. Najprej prestrašena, nato pa nenadoma zelo vesela je bila Milica, ko je opazila, da zopet sliši. V trenutku se ji je namreč vrnil sluh.

SKRIVNOST MRTVEGA MORJA

Že precej časa so se razni potapljači iz vsega sveta trudili, da bi na dnu tega morja odkrili ostanke mesta Sadome in Gomore. Zelo slana voda tega tropskega morja, ki je specifično težja od človeškega telesa, je vse potapljače znova in znova metala na površje. Pred kratkim pa so si priskrbeli posebno obtežene specialne obleke ter se tako spustili na dno. Pod vodo so doslej napravili veliko posnetkov, vendar pa jim za sedaj še ni uspelo odkriti nobenih sledov za izginulima mestoma.

NAJBOLJ NEUMNEMU ADVOKATU

Noben advokat v mestu Goolproft v ZDA ni hotel sprejeti pisma, ki je imelo naslov: »Najbolj neumnemu advokatu tega mesta«.

Ker nihče ni hotel sprejeti tega pisma, so ga naposled na pošti odprli. V njem je bilo 100 dolarjev in listek z naslednjo vsebino: »Prisrčen pozdrav, prijatelj! Vendar niste tako neumni, kot sem sicer mislil.«

Denar je uporabljen v dobrodelne namene. Advokati pa so vendar bili neumni, ko niso hoteli sprejeti pisma.

POMOTA

Nedavno je v Indiji v neko banko med pošto prispel nazaj tudi prazen davčni formular z naslednjim opozorilom: »Zakaj mi vendar enkrat ne date miru s temi davki, ko pa ste vendar že večkrat bili opozorjeni, da sem že tri leta mrtev«.

NI IMEL SREČE

Donald Lawson iz Chicaga je vdrl v neko trgovino s čevlji. Uspelo mu je, da je do nezavesti premlatil tri uslužbence ter pobral ves denar. Ko pa je hotel oditi, je pred seboj opazil vrsto kupcev. Drugo mu ni preostalo, da jih postreže in potem zapusti trgovino. Ko je čez nekaj časa prispela policija, ga je našla ravno takrat, ko je prodajal že sedmi par čevljev.

RIŠE: JANEZ MLAKAR

PO NOVELI JACKA LONDONA

MAPUHOV BISER

PIŠE: STANE POTOČNIK

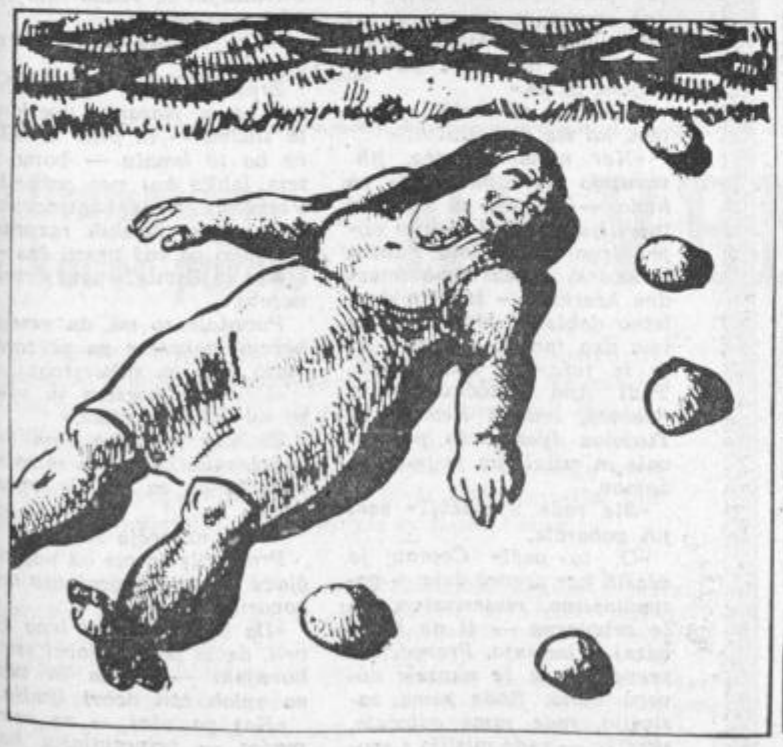

45

Ob treh zjutraj je orkan pojenjal, ob petih je vel le še močan veter. Ob šestih je zavladala tišina in posijalo je sonce. Morje je upadlo. Med trupli je Mapuh našel ženo Tefaro, ki je bila še živa.

Od tisoč dve sto ljudi je ostalo živih le tri sto. Neki misijonar in neki orožnik sta jih preštela. V laguni je mrgolelo trupel. Veter je izruval številna drevesa in pomeđel vse koče in hiše na stolu. Na otoku ni bilo pitne vode.

46

Vodnjake je zalila slana voda. Iz vode so rešili nekaj vreč premočene moke. Preživeli so jedli sredico kokosovih debel. Misijonar je napravil nekak destilator, vendar v njem ni mogel prečistiti dovolj vode za vse. Drugega dne zvečer je Raul opazil, da si je nekdo potešil žejo s tem, da se je okopal v laguni. Povedal je to drugim in kmalu so bili vsi v vodi, da bi vsrkali potrebno tekočino skozi kožo. Tretji dan so pokopali mrliče in čakali na rešilne parnike.

47

Nauri je ponoči orkan odtrgal od njene družine. Oprijemala se je hrapave deske, ki ji je odrgnila kožo. Ogromen val jo je vrgel preko atola v odprto morje. Tam so ji valovi iztrgali desko. Nauri je imela že blizu šestdeset let, toda vse svoje življenje je bila ob morju. Ko je plavala v temi in lovila sapo, jo je zadel na ramo kokosov oreh. Obšla jo je misel in zgrabila je oreh. Čez dobro uro jih je imela že sedem. Zvezala jih je in tako so jo držali nad vodo, čeprav je bila ves čas v nevarnosti, da jo zmeljejo v kašo.

E

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Razgovor ob 8. marcu

ŽENE NAJ SE IZOBRAŽUJEJO

Osmi marec — dan žena je za nami. Za nami so proslave v počastitev tega dne, svečane seje; in cvetje, ki so ga žene na ta dan dobile, bo kmalu ovenelo. Njihovi — ali bolje — naši skupni problemi pa so še ostali. In veliko bomo še morali govoriti o njih! Pred dnevi smo v tovarni »Aero« srečali tovarišico Marijo Pleteršek, predsednico upravnega odbora tovarne in jo zapletli v pomenek. Govorili sva o izobraževanju žena, o njihovem delu v organih upravljanja in družbenih organizacijah, o osebnih problemih in še o marsičem. Nekaj njenih zanimivih misli zapisujemo.

Na okenski polici blizu stroja, kjer dela tovarišica Marija Pleterškova, sem opazila veliko kuverto z njenim naslovom.

»Vabilo za sejo zbora proizvajalcev,« mi je pojasnila, ko je videla, da kuverto malce preveč radovedno ogledujem. »In podobna pisma bi tu lahko našli vsak dan. Včasih se mi zdi, da sem že kar v premnogih organizacijah in organih. Toda, saj nisem edina — in skoraj na vseh zborovanjih in sestankih se srečujemo isti ljudje. Med njimi pa je — žal mnogo premalo žena. In tega so prav gotovo tudi same krive.«

Naj vam tovarišico Marijo Pleterškovo, preden nadaljujeva pogovor, nekoliko podrobneje predstavim. Osem let že dela v tovarni Aero in je bila med tem časom že štirikrat predsednik upravnega odbora tovarne. V privatnem življenju — pa je tudi mati in ima torej priložnost, da okusi vse »sladkosti« zaposlene žene. Pa zato ne obupuje. Ve, da je njeno delo potrebno.

»Tovarišica Pleterškova — je v »Aeru« mnogo žena brez kvalifikacije?«

»V tovarni je 78 odstotkov od zaposlenih ženske delovne sile. Od tega pa jih je le šest odstotkov kvalificiranih. Že nekajkrat doslej smo poskušali ta odstotek popraviti, pa je bilo za tečaje za kvalifikacijo vedno premalo zanimanja. Šele zadnji čas — ko smo nanovo razporedili delovna mesta in jim določili tudi kvalifikacijo — je med ženami zanimanje za izobraževanje precej naraslo. Zato smo se odločili, da bomo čez čas pripravili tečaje za kvalifikacijo. Zdaj, ko imamo v tovarni dovolj strokovnega kadra, ta naloga ne bo več tako težka kot nekoč. In še to — menimo, da sodobni proizvajalci ne potrebujejo samo strokovnega znanja, temveč tudi širšo družbeno razgledanost. To ugotovitev bomo upoštevali tudi pri sestavljanju programa naših tečajev za kvalifikacijo.«

»Kako pa je v organih upravljanja? Imate v delavskem svetu mnogo žena?«

»Tri četrtine delavskega sveta sestavljajo ženske in moram reči, da delavski svet zato nič slabše ne dela kot tam, kjer prevladujejo možje. Toda nekoliko slabši odgovor bi dobili, če bi vprašali, kje žene delajo potem, ko tovarno zapustijo. Večina jih sama gospodinji in tako jim za delo v družbenih organizacijah in društvih ne ostane veliko časa. Tudi pri naših ženah se je pokazalo, da servisi in varstvene ustanove v stanovanjskih skupnostih še ne pomenijo tega, kar bi morali. Pa tudi njihove usluge so še precej drage.«

»Saj res — kako pa je pri vas z nagrajevanjem?«

»Najnižji osebni dohodki so sedemnajst tisoč dinarjev. Znesek pa velja le v primeru, če delavci dosežejo normo. Ta pa je precej visoka. Morda boste zdaj mislili, da to dejstvo naših ljudi ne vzpodbuja k delu. Pa je ravno narobe. Tovarna dosega lepe uspehe — in vse to samo zavoljo velike prizadevnosti delovnega kolektiva.«

»In delovni pogoji, družbena prehrana, letovanja in podobna vprašanja?«

»Delovni pogoji so pri nas lepi. Res je, da delo ni čisto, je pa lahko in naši delovni prostori so svetli in topli. O prehrani bi radi kaj več izvedeli? Zdaj bomo začeli kuhati »doma«. V ta namen že preurejujemo kuhinjo. Topel obrok pa smo uvedli že pred meseci. Veste, tudi s stanovanjskimi problemi se borimo. Lani smo zgradili za delavce 42 stanovanj. Včeraj pa je delavski svet sklenil, da jih bomo v letošnjem letu zgradili najmanj trideset. Pa bi jih še veliko potrebovali!«

»Tovarišica Pleterškova — le to mi še povejte, kaj mislite o udeležbi žena v organizacijah, društvih in v organih upravljanja?«

»Mislim, da se žene mnogo premalo vključujejo v družbeno življenje. Tisti, ki trdijo, da je vse to samo zavoljo tega, ker žena ne upoštevamo dovolj, nimajo povsem prav. Žene so tudi same krive, da ni zaupanja vanje. Včasih se mi zdi, da ne znajo uporabiti vseh pridobitev, ki jih je prinesel sedanji čas. Vidite, še bo treba »prosvetlievati«. Pri nas to vlogo opravlja sekcija žena pri sindikatu. Zadnji teden sicer vneto pripravljajo proslavo v počastitev 8. marca, ko pa bo ta dan minil, tudi na druge naloge ne bodo pozabile.«

Nato sva pokukali še v novo kuhinjo in že je naša znanka odhitela nazaj k stroju. Hvala za pomenek! -ij

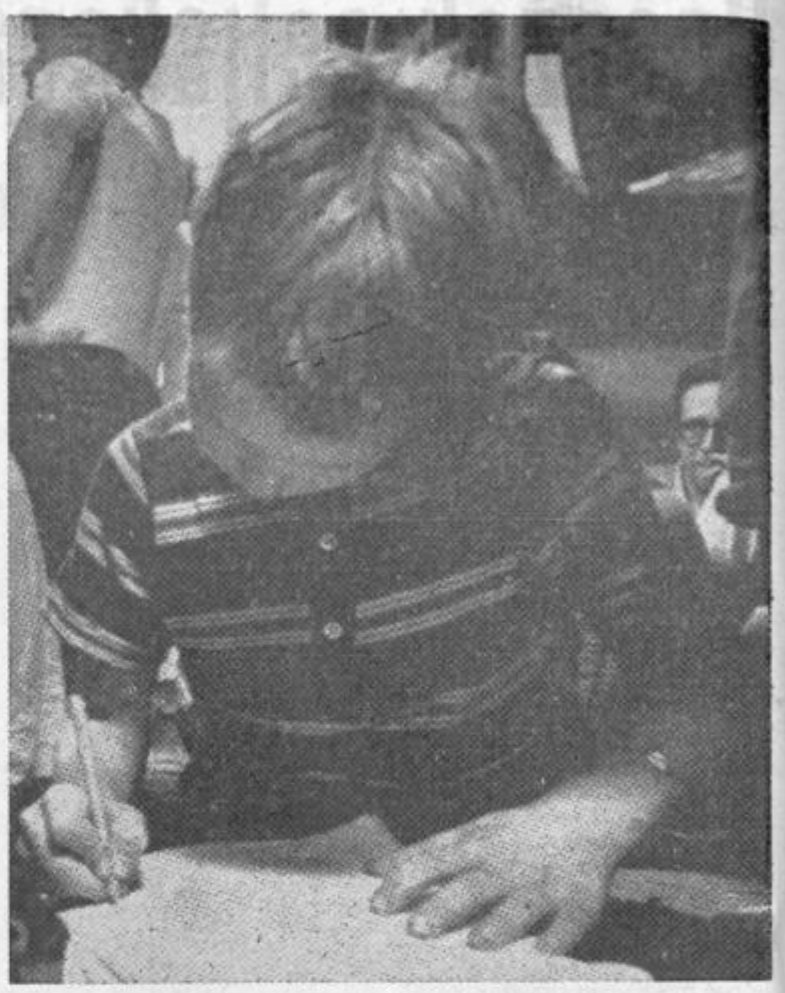

LJUDJE V OGLEDALU

(Mnogokrat in marsikje)

Mladost, ki je rahlo občutila utrip prebujajočega se življenja, in oči, ki so zvedavo zrle v svoj svetli svet okolja, so v neznane, širne daljave mladostne prebujenosti vsrkale smehljajočo brezskrbnost dneva.

Nežno sta spremljala v svoji notranjosti rahli utrip srca, ki še ni moglo razločevati topline prijateljstva od čutnih prebujenj dveh spolov. Nista se spraševala o pravilnosti svojih srečanj, tudi nista delala načrtov za jutrišnji dan. Vse se je razvijalo brez hotenja. Njune misli so se plaho izgubljale v smeh in mladostno brbljavost, ki bi se kot večno ponavljajoči odmev mladostnega dozorevanja izgubil kot sončni žarek v svetlobi dneva. Nekoč bi od vsega ostal le nejasen, medel spomin...

Ta prebujena mladost pa je trčila nekega dne ob pregrado človeške okrutnosti, kipeče jeze in užaljene veličine odraslih.

Dva svetova! Prvi, ki se ni zavedal krivde, in drugi, ukovan v tradiciji okorelih nazorov, ki samovoljno in oblastno uravnavajo ali pa lomijo debla mladih dreves.

Topla beseda, milina iz občutene globine v srcu odraslih, bi pomagala prezgodnjim mladim čustvom v strugo pravilnih življenjskih vidikov, ter bi lahko oblikovala mladostno nepravilnost v odnos zaupanja in odkritosrčnosti.

Zgrešeno dejanje odraslih pa je v njiju ubilo samozavest in ponos, rodilo je lahko le sopraštvo.

Ob robu človeškega gozda vidim sedaj dvoje mladih, do tal upognjenih belih brez...

In vendar so tisti, ki so upognili to mlado brstje, želeli zanj rast in v njej lepoto mladega življenja.

V daljavi slišim, kako padajo kapljice, na sveže odpadlo listje. Morda se solzijo mlade bele breze in vitki topoli, kadar njihovo bolestno šumenje odnaša v daljavo veter z vprašanjem: Zakaj?

Odmeva na vprašanje ni...

Mnogo je takih mladih brez in topolov med našo mladino zaradi nepotrebnih, zgrešenih in grobih prijemov odraslih.

In vendar so v etiki socializma pravilni odnosi do človeka bistveni elementi, ki nas dvigajo nad farizejskimi oblikami vzgoje starega časa.

Zveneči nazivi vseh oblik, materialne dobrine in vsa teorija lepih pedagoških citatov in eksperimentalnih formul ne morejo nadomestiti v človeku topline, srčnosti in pravičnosti, če v njem samemu pri obravnavanju življenjskih problemov ni jedra tega spoznanja.

P. R.

O INFLUENCI

Gripa ali influenca je bolezen, ki se rada pojavlja v epidemični obliki. Iz zgodovine influence izvemo, da je že večkrat razsajala po svetu. Tako v Španiji okrog leta 1918. in povzročila med prebivalstvom veliko obolenj. Od tam se razširila po svetu in je prišla po prvi svetovni vojni tudi k nam pod imenom španska bolezen. Bolezen se prenaša s človeka na človeka s kapljično infekcijo, to se pravi s kašljanjem in kihanjem bolnika na zdravega človeka. Ker je za influenco značilna kratka doba okužitve in zelo močna okužljivost bolnika, se bolezen zelo hitro širi in lahko v kratkem času zajme velik del prebivalstva.

Doba inkubacije — to je od okužitve z boleznijo do njenega izbruha — je pri influenc kratka, od enega do treh dni.

Bolezen se začne naglo, vročina raste navadno z mrzlico. Hitro doseže 39° do 40° C in ostane na tej višini do 2 dni. Nato počasi pada in bolnik je v nekaj dneh tudi že zdrav. Bolnik se počuti močno bolnega. Bolijo ga vsi udje, v hrbtu in v prsih. Z boleznijo se vedno pojavi tudi suh, neprijeten kašelj. Običajno je vneto tudi žrelo in nebnice, bolniki pa mnogokrat krvavijo iz nosa. Skratka influenca kaže splošne znake vročinske bolezni s slabim tekom, nemirnim spancem, lahko tudi močnim znojenjem in tresenjem.

Bolnik z influenco sodi v posteljo. Preganjanje gripe z močno žganimi pijačam je lahko zelo nevarno, kajti posledice gripe so lahko težke in nevarne. Zdravljenje naj opravi zdravnik. Bolnika v začetku bolezni trese mrzlica in ga zebe, zato pazimo, da je toplo pokrit in da je bolniška soba primerno ogreta. Pazimo, da bolnika ne prehladimo, ko ga preoblačimo, če je močno oznojen. V začetku je bolnik brez teka. Dajajmo mu veliko toplih tekočin, čaja, limonad, odsvetujemo pa alkoholne pijače.

Influenca sama je na splošno nedolžna in kratkotrajna bolezen, vendar bolnik sodi v posteljo, kajti ravno stoje prebolela gripa lahko zapusti najtežje posledice.

D. M.

ZA MLADE BRALCE

Nekaj vam želimo sporočiti, dragi mladi prijatelji! Morda bo to za vas vesela novica. Veste, toliko vaših pisem nam je ostalo, da smo se odločili, da bomo pribodnjič spet natisnili rubriko »Za mlade bralce«. Seveda — malce manjša bo kot zadnjič, toda nekaj vaših pisem bo vendarle »zagledalo luč sveta«. Pišite še kaj — in lepo pozdravljeni!

Andrejčkova skrivnost

Sedel je v zadnji klopi. Njegov pogled je bl uprt v učiteljivo in videti je bilo, da z vso resnostjo sledi njeni razlagi. Ko pa ga je učiteljica poklicala in želela ugotoviti kako se je za pouk pripravil, je ostrmel. Nemo je pogledal okrog sebe, kot da ta klic ni veljal njemu. Šele, ko je opazil, kako so vanj uprte oči njegovih sošolcev, je počasi vstal. Iz grla se mu je zvil tresoč glas. »Prosim«, je polglasno dejal. Učiteljica je vprašanje ponovila. Žal ji je bilo Andrečka; bil je ljubek otrok, le skrivnost, ki je bila zavita v njegovi mehki notranjosti je bila tako nedosegljiva. Vsak dan je zagotavljal, da se je doma učil. Tudi mati, ki jo je učiteljica poklicala v šolo, je to potrdila. Toda Andrejček v šoli ni ničesar znal. To pot je sklenla, da bo Andrejčka obskala na domu.

Našla ga je pri šolski knjigi. Strmel je vanjo, njegove misli pa so bile drugod. V prostoru, kjer se je učil Andrejček, sta se igrala njegova mlajša dva bratca. Vsakih nekaj minutt je kateri od njiju potreboval njegovo pomoč in če jima Andrejček ni takoj ugodil, je posredovala mati. Andrejček je pogledal v knjigo, nato pobral Marku igračko, moral postaviti Janezku nov stolp itd. Naposled je prišla soseda. Razvil se je pogovor, v katerem sta z Andrejčkovo materjo prerešetali vse trgovine v kateri je blago cenejše in obenem ugotavljali kakšno kosilo je izdatnejše, kako je z zdravjem in podobno. Andrejček pa je strmel v odprto knjigo in njegove misli so bile daleč.

Naslednji dan je učiteljica vprašala Andrejčka, če je pri njih vsak dan enak včerajšnjemu. Deček je pritrdl. Njegova skrivnost pa tokrat ni bila več le njegova skrivnost.

NJEN SIN

Tako nepopolno je bilo njuno življenje, tako vsakdanje in skorajda pusto — kot je jutro brez sončne zarje. In dan je bil dnevu enak in zdelo se ji je, kot da sta si povedala vse, kar sta povedati imela. Včasih se je vpraševala, če je to tista sreča, ki je o njej sanjala, ko je bila še dekle. Končno — uresničilo se je vse, kar sta želela, samo... In potem je nekega dne začutila, da ni več sama. Skoraj ljubosumno je nekaj dni skrivala svojo skrivnost. Zaživela je polnejše, bogatejše notranje življenje in nič več ni bil dan dnevu enak in nič več se ji ni zdelo, kot da sta si povedala vse, kar sta povedati imela...

Zdaj ležita skupaj in se ljubeče opazujeta — ona in njen mali, ne — njen mali in ona! Bova uspela, sin moj, obvarovati te zla? Ti bova uspela dati vse tisto, kar sva midva pogrešala? In — ali naju boš kdaj ljubil tako kot te ljubiva midva? Veš, toliko mi pomeniš, sinko...!

-ij

DELAVKE IZ ZABOJARNE

SMO V OBRATU SEKANE IN LUŠČENE EMBALAŽE LESNOINDUSTRIJSKEGA PODJETJA V NAZARJAH. TU NASTAJAJO ZABOJI VSEH VRST, VELIKI IN MALI, ZABOJI ZA TEKSTIL IN PREHRAMBENE IZDELKE.

»V takem zaboju se bodo čez nekaj dni že rumenile pomaranče,« je ob delu spregovorila članica delavskega sveta Marija Rastočnik ter me prijazno pospremila do svojih sodelavk.

»Ali ste vse matere,« sem jih vprašala, čeprav so se mi zdele tako mlade, razigrane in dekliško razposajene.

»Prav vse, razen Marije,« je rekla Ivanka, »celo po dva otroka že imajo: pa saj nismo več tako mlade. Sama sem med mlajšimi, pa jih štejem že 24.«

»Kje pa so malčki medtem, ko ste vi v službi?«

»Ker nimamo vrtca, jih varujejo stare mame; je pa hudo — Angela ga ima pri tujih ljudeh, pa še zdrav ni,« je resno razmišljala Fanika Volovšek. »Tudi sama imam dve hčerkici — štiri in dveletno dekletce. Marija Gosar ima dva fanta — s fanti pa je še teže,« je nadaljevala. Tudi Ana Potočnik, Neža Faganel, Ivanka Kramar in Turkova Ivanka so pritrjevale in misel jim je pohitela domov.

»Ste rade v službi?« sem jih pobarala.

»O, to pač!« Čeprav je včasih kar preveč dela — gospodinjstvo, materinstvo, pa še zabojarna — si ne želijo nazaj v kuhinjo. Preveč, vse preveč so se že navzele novega duha. Rade same zaslužijo, rade same odločajo, skratka — rade mislijo s svojo glavo.

»Zdi se mi, da po službi še raje objamem malčka in so tiste skope ure, ki mu jih lahko posvetim, bogatejše in bolj svetle. Tudi delo doma mi gre takrat hitreje od rok. Za vse najdem čas, ker sem zadovoljna, srečna...«, je povedala tovarišica Rastočnikova.

»Kaj pa načrti za poletje?«

»Kar doma bomo, čeprav imamo sindikalna domova v Rovinju in Crikvenici. Je pa še vedno predrago,« je pristavila druga.

Medtem sem se odločila, da jih povprašam še nekaj drugega — nekaj, o čemer v Nazarjih še vedno zelo potiho govorijo.

»Kaj menite o —kontracepciji?«

Zresnile so se: »Kakor hitro bo v Nazarju vpeljana ta služba — in prav bi bilo, če bo to kmalu — bomo o tem lahko kaj več govorile. Vsekakor pa je kontracepcija predmet širokih razprav.

»Kako pa vaš prosti čas — s čim se bavite?« sem vrtala naprej.

Povedale so mi, da mnogo berejo, nekatere pa se zanimajo tudi za slikarstvo:

»Cenim slikarstvo in všeč so mi Jakijeve slike.«

Že kar predolgo sem jih zadrževala. Zato sem se hitro odločila še za zadnje vprašanje:

»Vaše največje želje?«

Premerile so me od nog do glave in nato skoraj vse odgovorile:

»Da bi naši otroci lepo živeli, da bi postali dobri strokovnjaki — in da bi tudi na sploh bili dobri ljudje.«

»Kaj pa zdaj — za osmi marec — pripravljajte kaj večjega?«

Seveda! Toda o tem vam zaenkrat še nič ne povemo — pridite pogledat!

Prav gotovo bom to storila!

M. M.

Nič za šalo, za res!

V zvezi s sestavkom. »Pol za šalo, pol za res« smo prejeli dva dopisa naših bralcev, ki odobravata tako kritiko in pišeta, da je ta problem treba res obravnavati s stališča,ki ga zastopa novinar. Takole pišejo:

Taka kritika je koristna

Sestavek »Pol za šalo, pol za res« je bil popolnoma utemeljen in enak stališču vseh žena in otrok, ki se kakor koli srečajo z alkoholizmom v družini in morajo zaradi tega trpeti. Enako pa predlog o gostilnici za pijančke obsojajo tudi delavci. Najbolj zahvalne za ostro obsodbo neprimernega predloga gostincev za reševanje mesta od »pijančkov« pa obsojamo žene, ki najbolj trpimo zaradi »pijančkov«. To ni šala, res je, da prav nobena stanovanjska skupnost ne potrebuje gostilnice za pijančke, prav tako pa tudi družinam na podeželju ali nekoliko izven mesta ne koristijo gostilnice za pijančke, temveč samo lahko zavajajo ljudi, da nemoralno posegajo po pijači. Razen tega lahko žene tudi vidimo, da žive družine na račun denarja ki ga zapuščajo zapeljani možje v lokalih, ki so še ostali kot dediščina preteklosti. Razlika je le v tem, da te družine žive izredno dobro življenje, medtem ko družine »pijančkov«, ki jim nosijo denar ,tudi po več dni ne vidijo kruha na domači mizi. Kolika je ta nesreča za malega razvijajočega se otroka, ni potrebno praviti. Morda bi bilo prav, če bi avtorji te zamisli prebrali presumljiv sestavek doktorja Berceta v »Celjskem zborniku«, kjer podrobno opisuje strahotne grozote, ki jih povzroča alkoholizem in kjer jasno dokaže, da je alkoholizem bolezen, ki se navadno zaključi s hudim koncem. Če pa bi avtorji predloga sami le enkrat preiskusili strahote, ki jih žena »pijančka« preživlja, bi si tudi pošteno premislili predno bi predlagali občinskemu ljudskemu odboru ustanovitev »gostilnice«, saj je prav ta vzrok za vse hujše dneve in nevzdržno stanje v družini. Če pa bi videli, kako usodo doživlja mali otrok, ki že kmalu po rojstvu občuti težko roko alkoholika, bi vsekakor pripomogli, da se alkoholizem zatira.

Zaradi tega menim, da bi morali predvsem urediti gostišča tako, da bi državljana bilo sram, če bi v spodobni družbi bil hudo vinjen. Tako bi vsaj delno pomagali odpraviti to zlo, ki je še najbolj značilno na Štajerskem, kot pravi dr. Berce v svoji razpravi. To bi bilo napredno in koristno delovanje gostincev. Tako vsaj menim, hkrati pa se novinarju zahvaljujem za odkrit in jasen sestavek.

Pepca Kotnik
Celje

Ali je to prav?

Istočasno nam je o istem pisala tudi tovarišica J. T. Piše nam o razmerah v Šmartnem v Rožni dolini in o sestavku, ki jo je napotil, da pove, da tudi na deželi ne potrebujemo beznic. Nato pa slikovito opisuje gorje, ki ga povzroča alkoholizem v neki družini v njihovem kraju. Takole piše:

V našem kraju bi bilo lepo, če bi alkohol ne povzročal toliko gorja!

Do pred kratkim so vaščani v spodnjem delu vasi živeli složno in razmeroma mirno. Toda sedaj so se morali spoprijazniti z kriki in hrupom ter strašnimi prizori, ki se dan na dan dogajajo v družini A. B. Na posestvo se je k sedanji ženi Neži priženil. Sam ji je povedal resnico, da se je priženil zaradi posestva. A tudi vaščani smo kmalu zvedeli za kruto resnico in tudi za botra teh dejanj — botrovala je gostilna in alkohol. Posledice so strašne. Prepir za prepirom, pretep za pretepom. Osemletni sin pa je priča grobosti in barbarstva, ki ga počenja alkohol. Posredovati je že moral tudi zdravnik, ker je bila Neža ob izbruhu moža vsa zdelana od pretepanja. Zatemnjen um od alkohola pač ne izbira med bičem, vilami in gojzerji.

A tudi nadaljnje posledice so strašne. Otrok se ne more razvijati normalno. Kako tudi naj šolarček prvega razreda sledi pozorno pouku, ko je ves prejšnji dan sledil strahotnim prizorom doma, zvečer pa se je moral še povrh skrivati po sosednjih skednjih pred brutalnostjo »pijančka«. Razen tega je tudi jasno, da »gostilnica« pobere večino denarja in da so doma že mnogokrat lačni, ker je od alkohola podivjani mož tudi zlil mleko svinjam ali pa je pognal hrano po tleh, da je družina ni mogla jesti.

Vprašam se zato, čemu koristijo »gostilnice« in beznice? Ani ni v škodo doraščajoče mladine, da mora prestajati tako gorje, ali tudi ni za rast otrok v drugih družinah škodljivo, če gledajo te brezsramne in nečloveške bolj barbarizmu podobne prizore? In končno ali ni nikogar, ki bi take pojave zatiral in tudi s potrebnimi ukrepi onemogočil ta dejanja. Ker pa ta primer ni osamljen, se mi zdi tudi misel o ustanavljanju novih še nevarnejši gostinskih obratov — »gostilnic za pijančke« (ali po domače beznic) skrajno neodgovorna, predlog o teh pa družbi škodljiv. In sicer brez oziroma za kako območje gre. Beznice ne sodijo niti v mesto, niti v industrijsko središče, a tudi ne na deželo.

J. T. Šmartno

Naj bo odgovorna kritika

Tov. urednik!

Rad prebiram Celjski tednik. Zelo priljubljena je postala tudi rubrika »Vaše vrstice«. Strinjam se tudi s kritičnimi napisi, ki jih naši občani objavljajo. Vendar menim, da bi morali pri tem biti mnogo bolj objektivni in ne bi smela prevladati kakršna koli zahrbtna misel, saj se tako jemlje ugled poštenim prebivalcem.

Tak primer je setavek: »Zakaj bi dvigali ceno mleku, če to ni potrebno!«. Naslov je bil res dobro izbran, saj obravnava najbolj kritično ocenjeno vprašanjanje dviganja cen, ki so bile značilne za obdobje ob koncu lanskega leta. Tako bi tudi nepoučen bralec dobil vtis, da je tov. Pepca, ki jo bralec omenja, res žena s starimi kapitalističnimi nazori, čeravno je bila tudi sama hči kočarja.

Tako vsi, ki poznajo dejanske razmere, lahko že v začetku ugotovijo, da pisec v pismu uredništvu piše predvsem zaradi zavisti. Tako tudi navaja čisto laž, češ da je tov. Pepca hodila od kmeta do kmeta in jih nagovarjala za podražitev mleka. Poznam tovarišico Pepco in vem, da tega ona ni storila. Tudi ona mora delati od zgodnjega jutra do poznega večera na svoji hribovski kmetiji za svoj vsakdanji kruh.

Življenje našega hribovskega kmeta pa tudi sicer ni tako rožnato, kot si mislijo nekateri nepoznavalci razmer. Tako tudi ne morejo prav razumeti pogojev, v katerih kmetuje hribovski kmet, ki je v večini primerov navezan na živinorejo. Zaradi tega mislim, da bi ne bilo pošteno, če bi kdor koli zahteval, da morajo kmetje iz hribovitih predelov prodajati mleko po 20 dinarjev za liter, ker pač morajo tudi oni poravnati vse obveznosti do družbe. Vsled tega menim, da je edina merodajna za oceno ali gre za naviijanje cen mleku le občinska uredba o najvišjih dopustnih odkupnih cenah mleka (40 din za liter). Od tod naprej lahko šele govorimo o kritiki. Saj je bila ta uredba tudi izobešena na vseh razglasnih deskah. Razumljivo pa je, da bo potrošnik šel tja, kjer je mleko ceneje.

Za lažje razumevanje in potrditev zlonamernosti vsebine pisma bralca iz našega kraja bom osvetlil tudi Pepcino življenje in žrtve, ki jih je njena družina doprinesla za lepše življenje. Fašisti so ji ustrelili dva brata, ker sta sodelovala z Osvobodilno fronto. Oče in mati pa sta umrla v koncentracijskem taborišču. A tudi sama je doživela strahote fašistične brutalnosti v taborišču. Zaradi tega tudi ne verjamem, da bi mogli ljudje, ki so sleherni dan zrli smrti v oči in gledali krematorij, v katerem so goreli oče in mati, biti danes tako slabi kot jih opisuje avtor pristranske in zlonamerne kritike.

In na koncu, tovarišica Pepca, ki je v našem kraju priljubljena pri vseh poštenih in resnicoljubnih ljudeh, je v taborišču izgubila toliko živcev, da je nečloveško, če jih mora še enkrat izgubljati zaradi zlonamernih žalitev nekega pisuna iz okolice. Pisanje tega človeka pa so obsodili tudi drugi prebivalci našega kraja.

V. Strmšek

Ime novega hotela

Tovariš urednik!

Kot glas iz ljudstva z veseljem in simpatijo ugotavljam, da je dragocen članek tov. G. G. s prirodnim instinktom zelo blizu mojemu predlogu z dne 12. 2. t. l. glede novega, pristojno osvežujočega in naravnega naslova, ki bi se naj bil zaželeno imenoval:

Hotel Gaberje.

Naj bi torej nekdaj tako omalovaževano **delavsko** predmestje prišlo do zaslužene veljave. Predlagano ime bi bilo priznanje za tako lepo preureditev tega predmestja.

Morda še ni prepozno, da bi v tej zadevi prišla po potrebi do izraza širša ljudska želja v obliki razpisane a n k e t e.

R. K.

Nevšečnosti in veselje

Zadnje dni je vreme znova priredilo presenečenje. Čeravno je kazalo, da je konec »velike« zime, si je premislilo in malim priredilo veselje, velikim pa precej skrbi. Vsem skupaj pa hudo razočaranje še v torek, ker karnevala zaradi snega in slabega vremena ni bilo. Največ skrbi so tako res imeli prireditelji celjskega karnevala. Toda tudi podjetje Javne naprave, ki je moralo spraviti velike količine snega ni imelo lahkega dela. Razen tega pa spravljanje snega zahteva tudi izredna sredstva, ki se jim kratko malo ob takih prilikah ni možno izogniti. Saj končno v Celju ne moremo biti toliko optimistično razpoloženi, da bi si dejali: spravljanje snega. Saj ga bo »Kaj bi zapravljali denar za spravilo sonce. Ker pa sonce le pride za slabim vremenom, bi naj bilo vse v redu!« Ne, to pa le ne gre. Kajti toliko optimizma ne more biti, ker bi sonce sicer res pospravilo nekaj snega v odvodne kanale, veliko pa bi ga pospravilo v kleti stanovanjskih stavb in tudi v nekatera stanovanja. Zaradi snega so preklinjali tudi lastniki motornih vozil, ki nimajo garaž, ljudje, ki veliko potujejo po poslih, železničarji, skratka domala vsi zaposleni.

Otroci pa so se snega razveselili. Sneg jim je podaljšal za nekaj dni sezono smučanja in sankanja. Na šolah pa so tudi porabili te dni za športne dneve.

No in na koncu se je le vse dobro izteklo.

Na sliki: Trije posnetki s snega in o snegu. Zasneženi avtomobili, šolarji gredo na Celjsko kočo in na druga smučišča ter pospravljanje snega s celjskih ulic.

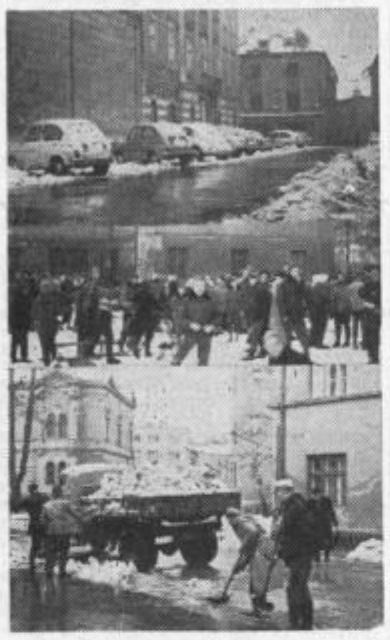

Vaše vrstice

Kako je s časopisom

Tovariš urednik!

Tako kot že večkrat se tudi danes oglašam z vprašanjem, le da to tokrat zadeva prav vas. Zaradi tega upam, da mi boste lahko odgovorili.

Kot zvest bralec Celjskega tednika, vsak petek nestrpno pričakujem nove številke Celjskega tednika. Ko se vračam iz službe vselej povprašam zanj pri prodajalcu na peronu. Vendar navadno dobim isti odgovor, češ da ga imajo navadno že ob drugi uri popoldne in da ga prej nikjer ni možno dobiti. Vendar vem iz lastnih izkušenj, da ta odgovor ne more biti povsem upravičen, kajti v trafiki nasproti vojašnice na Mariborski cesti ga imajo navadno ž eob drugi uri, in sicer kljub temu, da je trafika v Gaberju dalje od trafike na postaji. Mnogokrat pa se zgodi, da časopis še ob petih ne prispe na peron. Tedaj več časopisa ne dobim, v soboto pa je navadno že ves razprodan.

Sprašujem se, ali je naklada premajhna, ker ga že naslednji dan ni možno dobiti. Mnogo ljudi sem že slišal, ko tožijo drug drugemu, da ni dovolj izvodov časopisa in da si ga moraio sposojati. Ljudje namreč vedno več berejo in so zato tudi potrebne večje količine časopisa. Možno pa je tudi, da dostava časopisa ni najbolje urejena.

Še enkrat oprostite vprašanju, saj sem ga zastavil v dobrem namenu in v korist vseh, ki bi radi dobili izvod Celjskega tednika, ki je za Celjane in prebivalce iz celjskega okraja še najbolj zanimiv, ker opisuje in sporoča dogodke o življenju okoli nas. Skratka domači časopis je in le redki so zadovolini z odgovorom: »Tednika več ni!« Pa tudi posojanje je zelo nerodna zadeva.

E. M.

Tovariš Edi M.!

Vaše pismo nas je razveselilo enako kot vsa pisma, ki kakorkoli obravnavajo nekatere slabosti in predloge o izboljšanju lista ali pa o organizaciji dostavljanja Celjskega tednika rednim naročnikom in trafikam.

Vsekakor Vam bomo odgovorili, in sicer na obe vprašanji.

Vi ste pravilno ugotovili, da časopisa Celjani v celjskih trafikah v soboto le težko dobijo. A tudi na deželi ga primanjkuje. Tudi naša uprava je z analizo potreb ugotovila isto. Kajti potrebno bi bilo povečati naklado za okoli 5 tisoč izvodov. Zaradi tega smo ustanovili pred dobrim mesecem poseben oddelek, ki bo skrbel za to, da bodo vse upravne zadeve okoli naklade in razpečavanje lista v redu. Tako je že v kratkem času porasla naklada za okoli dva tisoč izvodov. Morda boste rekli, da bi bilo prav, če bi takoj povečali naklado za 5 tisoč izvodov. Vendar Vam moramo sporočiti, da bi to bil prevelik riziko, saj povečuje uprava lista naklado predvsem na podlagi zahtev in pojačane organizacije razpečavanja časopisa. Menimo pa, da bo kmalu čas, ko bo tudi zastavljena številka presežena. Saj je že rezultat enomesečnega dela uprave pokazal izredne uspehe.

Drugo vprašanje, ki ga zastavljate, pa je čisto organizacijske narave in nam bo pomagalo, da bomo odpravili tudi to slabost. Tu nam je Vaš predlog še bolj dragocen. Kajti gotovo je, da je razen delavskega središča potrebno časopis pravočasno oskrbeti tudi trafiki na postaji. Še bolj zato, ker ga državljani, ki stanujejo na deželi, a na časopis niso naročeni, naslednji dan res v Celju le težko dobijo ali pa sploh ne.

Rešitev pa je lahko tudi ta, da se priglasite kot reden naročnik Celjskega tednika, saj bi ga tako redno dobili vsak teden.

Uredništvo

Občani nam pišejo!

Najprej skromno pojasnilo: Celeia!

»CELEIA« ni samo zgodovinsko ime vezano na Rimljane ali kake druge narode — ni samo vezano na »Trutzburg« itd., temveč se še mnogo Celjanov spominja, da je »Celeia« nekoč bila nemčurska tiskarna, ki je izdajala »Deutsche Zeitung«, »Cillier Zeitung« in »Deutsche Wacht« torej za ironijo in v posmehovanje vsega slovenskega naroda kot češ, da je nemštvo v Celju in na Spodnjem Štajerskem sploh »ogroženo«. Nasprotno pa so bili ti časopisi prav oznanjevalci germanizacije.

Prav lahko bi še zgodovinar ugotovil, kdo in kakšni ljudje so se okrog »Celeie« zbirali in z njo simpatizirali in kako so se pokazali tudi za časa okupacije, ko je bilo slovensko ljudstvo po teh pomagačih obsojeno na smrt.

R. F. Celje

Take udeležbe nismo pričakovali

V nedeljo dopoldan smo se zbrali v kljubskih prostorih v Nazarjih; člani LMS pri LIN-u Nazarje, člani sekretariata Obč. komiteja LMS Mozirje in sekretar OK LMS Celje, tov. Bogdan Marinković. Žal pa se od vabljenih predstavnikov podjetja sestanka ni nobeden udeležil. Bili smo prijetno presenečeni, ko smo videli, da se je zbralo na tem sestanku toliko mladine. Kljub temu, da je ta aktiv zelo številen, takšne udeležbe le nismo pričakovali, saj je ta mladina doma ne samo iz Nazarij in okolice, ampak tudi iz Rečice, Kokarij in Mozirja. In sneg, ki je vztrajno naletaval, je našo bojazen samo še povečal.

Glavni namen sestanka je bil razgovor mladincev o problemih, ki jih pri svojem delu imajo.

Na sestanku so govorili tudi o stanovanjskem problemu mladih proizvajalcev, zaposlenih v industriji. Zakaj gradi samo družinska stanovanja? V bodoče bo vsekakor treba misliti tudi na gradnjo samskih stanovanj za naše mlade proizvajalce. Razgovarjali so se še o društveni aktivnosti mladine, o sprejemanju novih članov in o programu dela.

H. S.

Zadnji posnetek

Navada je, da osebe slikamo vsaj ob raznih obletnicah. Tako je pri ljudeh. Žival — čisto domačo — na naši sliki pa ljudje posnamejo le enkrat, in sicer kot zadnji posnetek pred kolinami. Nekako kot za nadomestilo nekrologu. Saj dejansko tudi zadnji posnetek prav lepo priča o tem, ali je bilo življenje pujska koristno ali ne. Naj še na koncu dodamo, da pač ljudje cenimo pujske le po tem, kako znajo jesti in koliko so debeli. No, nekje pa se le razhajamo!

Vsak kilogram preko 100 je za pujska plus, za človeka pa minus.

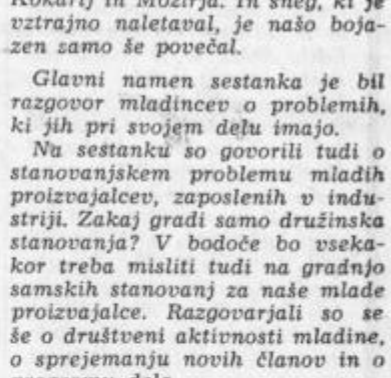

Dramatičen konec parole

NE VEM, NE VEM...

V ponedeljek se je začela glavna obravnava pred tričlanskim senatom Okrožnega sodišča v Celju. Na zatožni klopi so v prvi skupini glavnih obtožencev bivši direktor Ljudskega magazina Ivan Šepec, bivši poslovodja veleblagovnice Martin Kolenc, bivši predsednik delavskega sveta in oddelkovodja Milan Keblič, bivši oddelkovodja Jože Jaklič in prodajalki Minka Megla in Hilda Veber.

Obtožnica jih bremeni za vrsto kaznivih dejanj s katerimi so prizadeli veliko škodo skupnosti, podjetju in potrošnikom. Skupaj gre za večmilijonsko škodo.

Prvi se je v ponedeljek zagovarjal bivši direktor podjetja obtoženi Šepec, ki se je zagovarjal večinoma s tem, da je trdil, da ni vedel za kazniva dejanja, da je mislil, da koristi podjetju; da ni vedel in še zdaj ni prepričan, da dela za kazniva dejanja. Le čisto dokazana dejanja je priznal tudi Kolenc in skušal prikazati kot prispevek koristim kolektiva ali podjetja.

Stanje pa se je dokaj spremenilo v sredo, ko se je zagovarjal obtoženi Keblič. Priznal je vrsto dejanj, ki ga bremeni obtožnica, med temi tudi prilaščanje iz naslova neevidentiranih viškov ter zatajo davka, ponarejanje uradnih listin in podobno.

Že v začetku pa je pojasnil, da je prvi izvor za njegova dejanja bilo navajanje obtožene Meglove, ki mu je pojasnila, da je že v stari Jugoslaviji tako delala in ko je bila zaposlena pri pokojnemu privatnemu trgovcu Petku. Že tedaj so si prodajalci z viški pomagali. Isti sistem »samopomoči« je prinesla tudi v Ljudski magazin. Tako je Keblič moral priznati, da je šlo dejansko za prenašanje starih metod goljufanja v socialistično trgovino, ki je ob takem poslovanju na koncu tudi izgubila ugled. Začelo pa se je z njim tedaj, ko mu je Meglova dala blago za obleko. Pojasnil je tudi, da je direktor moral vedeti za ta dejanja, saj je tudi sam imel koristi. Keblič je tudi navedel primer, češ da je direktor spravil blago za plašč pod pult in si ga tam zadržal tako dolgo, da so znižali ceno ostankom. Med temi je naročil znižati tudi blago za svoj plašč, čeravno je to bilo odrezano iz bale. Razen tega je tudi za ustvarjanje viškov moral vedeti. Saj je bil višek po pripovedovanju Keblича v očeh vodilnih ljudi potrdilo dobrega poslovanja. Vsaj 20 tisoč viška je bilo potrebno. V primeru pa da so se pojavili manjki je bilo poslovanje slabo ocenjeno. Razumljivo je bilo, da je to imelo hude posledice na poslovanje, saj so težili prodajalci, da bi zaradi tega povečali viške. Razen tega pa je iz teh viškov direktor dajal darila, vedel je za manipulacije za opremljanje doma v Šilu in podobno. Za viške je vedela tudi računovodkinja. Dejala pa mu je, po njegovi izjavi, da jo nič ne briga, kam spravlja blago!

Prav dramatična pa je postala razprava, ko je zastopnica obtožbe prebrala uradno poročilo preiskovalnih organov o preiskavi na domu prvoobtoženega Šepca. Pri njem so po predloženi listini našli 70 (sedemdeset) srajc večinoma novih v polivinilastih vrečkah, 10 kamgarnov, bogato garderobo soproge in zraven še hranilno knjižico z vloženimi 800 tisoč dinarji. Glede srajc je branilec obtoženega Šepca posredoval z rokopisnim zapisnikom o preiskavi, iz katerega to ni razvidno.

Tu se je seveda sistem obrambe — »Ne vem!, ne spominjam se!, morda in podobno!« — le zataknil. Šepec je visoko število srajc skušal pojasniti s tem, da je trdil, da gre za stare srajce, kljub temu da uradna izjava posebej naglaša, da je večina srajc bila popolnoma novih.

Razprava se ta čas, ko poročamo, še nadaljuje. Sodijo pa, da bo razprava vse bolj napeta in da se bodo šele v nadaljevanju pojasnili osnovni pogoji, ki so privedli do kaotičnega poslovanja v bivšem podjetju Ljudski magazin.

Zlasti zanimiva bo razprava zoper obtoženo Meglovo, katero razen obtožnice še bremenijo tudi dovedenje izjave obtoženih. O nadaljevanju bomo poročali v naslednji številki lista.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

TAKE SMOLE PA ŠE NE...

Pred kratkim se je končal prvi del medokrajne lige v orodni telovadbi. V njej so sodelovale štiri okrajne reprezentance. Najuspešnejša je bila vrsta iz Maribora, ki je zbrala 8 točk. Medtem, ko jih je ekipa iz Zasavja dosegla 6, sta ljubljanska in celjska vrsta zbrali po dve točki.

Celjski telovadci so razočarali. Zakaj so odpovedali? To je bilo tudi vprašanje, ki smo ga zastavili enemu izmed njih. Takole je povedal:

Vem, kaj je spodrsljaj. Tudi smolo poznam, saj je pri telovadbi zelo pogosta. Vendar take smole, kot smo jo imeli mi, pa še ne. Od septembra smo pridno trenirali pod vodstvom Ivana Srota, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Potem se je začelo. Najprej se je poškodoval Miro Zule, zatem je Franc Pivec telovadbo zamenjal z igralskim odrom. Ostali smo samo štirje. Vrsta pa je morala imeti šest tekmovalcev. Štirinajst dni pred začetkom tekmovanja smo poklicali Pivca. Moral nam je pohiteti na pomoč, ker bi sicer ne smeli nastopiti kot vrsta. Teden dni pred tekmo smo odšli v Ljubljano na skupni trening. Bil je zelo naporen; marsikdo ga ni vzdržal.

Čakalo nas je prvo srečanje z Ljubljano. Pivec se še ni opomogel. Zule je bil zelo požrtvovalen. Poraz pa nam je prinesel Jože Srot s padcem z bradlje. Namesto na noge je priletel na roko, ki jo ima že dlje časa poškodovano. Jože se je boril še naprej, toda na zadnjem orodju je moral odnehati. Edino točko za vrsto je prinesel Kisel, ki je zmagal med posamezniki.

Po tej tekmi smo trening nepravilno pospešili. Dvoboj z Zasavjem smo dobro začeli. Do petega orodja smo prepričljivo vodili. Majhna Pavčičeva neprevidnost pa nam je prinesla poraz. Eno samo točko je spet pridobil Kisel.

Naslednjo nedeljo smo imeli dvoboj z najmočnejšo vrsto. Da ne bomo zmagali, smo dobro vedeli. Upali pa smo na Kisljevo točko. Pa je tudi ta ušla, tik pred koncem. Pavčič je nastopil samo na treh orodjih, Jože Srot zaradi poškodbe na roki ni upal tvegati težjih elementov. Zule je bil spet odličen borec. Edinu Srotu se je znova poznalo pomanjkanje rutine. Kisljeva netaktičnost na drogu nam je vzela še upajočo točko. Tako smo dvoboj z Mariborom izgubili 3:0.

Končno nas je čakal turnir okrajnih reprezentanc. To pot nista nastopila niti Pavčič, niti Jože Srot. Po drugem orodju pa je odpovedal še Edi Srot. Torej smo bili ob koncu lige sposobni za tekmovanje samo trije telovadci. Razen tega je tudi Kisel na tem turnirju slabo tekmoval in zasedel drugo mesto.

Pred to ligo smo bili priznani za najboljšo vrsto, na koncu pa smo zasedli zadnje mesto. Kaj v resnici zmoremo, bomo pokazali na republiškem in državnem prvenstvu. -ak

JUGOSLOVANSKE PIONIRSKE IGRE

Mozirje pri pionirjih, Šoštanj pri pionirkah

Čeprav je bilo vreme hudo muhasto in je iz oblačnega neba tu in tam padla kakšna deževna kapljica, v nedeljo dopoldne, na smučiščih pod Tovstom, ni bilo slabe volje. Zakaj neki, saj se je blizu sto pionirjev in pionirk iz vseh občin celjskega okraja, razen iz šmarske, zbralo na velikem okrajnem tekmovanju v veleslalomu, s katerim so počastili letošnje Jugoslovanske pionirske igre.

Sneg resda ni bil »hiter«, toda navzlic temu padcev ni manjkalo. Na srečo so se vsi končali brez poškodb. Nekateri so se zvalili v globok sneg tik pred ciljem, tako da so si morali pomagati še s palicami, če so ga hoteli doseči, drugim je spet zmanjkalo kje drugje in podobno. Skratka, vse je bilo tako, kot na velikih tekmovanjih. To pa tudi je bilo! Bilo je prvenstvo z znanimi in neznanimi favoriti. Znani so bili celjski pionirji, neznani pa vsi tisti, ki so jih prekosili. In teh je bilo kar precej.

Največje presenečenje so pripravili mladi smučarji iz mozirske občine, največ simpatij pa poželi pionirji in pionirke iz Belih vod, ki so pokazali in dokazali, kaj se da doseči pod skrbnim vodstvom prizadevnih učiteljev. Da, Bele vode so nam lahko za zgled dela na smučarskem področju.

In še ena nadvse razveseljiva ugotovitev: tehnična stran zahtevnega tekmovanja je bila zaupana mladi ekipi dijakov in dijakinj celjskega učiteljišča, ki so svojo nalogo opravili brez napake.

Podrobni rezultati so bili:

PIONIRJI — POSAMEZNO: 1. Pilih (Celje) 38.0, 2. Ramšak (Šoštanj) 41.5, 3. Praprotnik (Žalec) 41.9, 4. Klemenšek (Mozirje) 42.2, 5. Škrubej (Šoštanj) 43.2, 6. Rosina (Celje) 43.2, 7. Videčnik (Sl. Konjice) 43.3, 8. Ermenc 44.4, 9. Čerin (oba Mozirje) 44.7, 10. Stropnik (Celje) 44.8. EKIPE: 1. Mozirje 273.2, 2. Šoštanj 277.0, 3. Žalec 283.2, 4. Celje 290.0, 5. Sl. Konjice 331.0, 6. Šentjur 367.9. Ekipa Laškega se ni plasirala. Vsako vrsto je sestavljalo šest tekmovalcev.

PIONIRKE — POSAMEZNO: 1. Lesjak 51.3, 2. Slemenšek (obe Šoštanj) 52.8, 3. Rozman (Celje) 57.1, 4. Vačun (Šoštanj) 57.1 itd. EKIPE: 1. Šoštanj 223.9 sekunde. -mb

Lepa udeležba

V počastitev dneva žena je bilo v nedeljo v Laškem tekmovanje v streljanju z zračno puško, na katerem je nastopilo 31 ženskih ekip oziroma 155 tekmovalk. Sodelovale so članice vseh občinskih ekip, razen iz Mozirja; največ strelk pa je prišlo iz šoštanjske in šmarske občine. Medtem ko je tekmovanje razpisal Okrajni strelski odbor, je bila njegova tehnična plat zaupana domačinom, ki so nalogo opravili več kot zadovoljivo.

EKIPE: 1. Celje I 677, 2. Celje II 613, 3. Šempeter (Žalec) 611, 4. Špitalič (Sl. Konjice) 588, 5. Kristan vrh (Šmarje) 553 itd.

POSAMEZNICE: 1. Želj 179, 2. Dobovičnik (obe Celje) 172, 3. Višnar (Špitalič) 172, 4. Hočevar 171, 5. Podvornik (obe Celje) 169, 6. Tkavc (Šempeter) 169 itd.

Ob zaključku tekmovanja je bila slovesnost, na kateri je spregovoril tudi predsednik Okrajnega odbora SZDL Franc Lubej.

1400 mladih telovadcev

Šestindevedeset pionirjev in pionirk celjskih osnovnih šol je minule dni nastopilo na občinskem prvenstvu v telovadnem mnogoboju. V posameznih skupinah so zmagali:

PIONIRKE: ekipno: I. os. šola, Hudinja, III. os. šola Store in Vojnik. Posamezno: Pilih (III.), Rotar, (II.), Šrot (I.) itd.

PIONIRJI: ekipno: III. os. šola, I. os. šola, II. os. šola, Store, Hudinja, Vojnik. Posamezno: Medved in Rudolf (oba III. os. šola), Goršak (Store) itd.

Medtem ko so na občinskem prvenstvu nastopili le izbrani telovadci, je na medrazrednih in zavodnih prvenstvih sodelovalo nad 1.400 pionirjev in pionirk.

Tudi sankanje

V okviru Jugoslovanskih pionirskih iger je bilo konec prejšnjega tedna občinsko prvenstvo osnovnih šol Celja v sankanju. Tekmovanja se je udeležilo nad sto sankarjev. V skupini pionirjev do 10 let je zmagala osnovna šola Polule, med pionirkami iste starosti pa prva osnovna šola. Med pionirji do 14 let je prvo mesto pripadlo drugi osnovni šoli; prav tako med starejšimi pionirkami. Pri pionirjih je najboljši čas dosegel Jože Kacin (II. os. š.) — točno 1 minuto, pri pionirkah pa Anica Hercog) Polule) 1:02.8.

Dva posnetka z okrajnega prvenstva pionirjev v smučanju. Zgoraj: štiri pionirke iz Belih vod, ki so šoštanjski občini priborile ekipno zmago; spodaj: na cilju

Nad sto mladih smučarjev

Zadnje ugodne snežne razmere so izkoristili tudi v Konjicah, kjer so pripravili občinsko prvenstvo pionirjev v veleslalomu; uspelo prireditev pa namenili Jugoslovanskim pionirskim igram. Na tekmovanju se je zbralo točno 106 mladih smučarjev, kar je za konjiški predel izredno lepo.

Ekipe mlajših pionirjev so se zvrstile takole: osnovna šola Konjice II. ter Žiče. Med posamezniki pa je prvo mesto zasedel Iztok Vončina z druge konjiške osnovne šole.

V ekipnem ocenjevanju starejših pionirjev so zmagali učenci iz Gorenja, drugo mesto so zasedli tekmovalci druge osnovne šole iz Konjic, tretje pa Vitanjčani. Med posamezniki je prvo mesto pripadlo Jgožetu Videčniku z druge osnovne šole v Konjicah.

POSVET NAČELNIKOV IN NAČELNIC PARTIZANSKIH DRUSTEV

Na pobudo komisije za temeljno telesno vzgojo pri Okrajni zvezi za telesno kulturo bo v nedeljo v Celju posvetovanje načelnikov in načelnic vseh partizanskih društev na območju celjskega okraja. Posvetu bo sledila predelava vaj tako imenovanega partizanskega mnogoboja.

OKRAJNO PRVENSTVO POSAMEZNIKOV V NAMIZNEM TENISU

V nedeljo, 11. marca se bo ob pol osmih zjutraj začel v telovadnici prve osnovne šole ob Vrunčevi ulici v Celju zanimiv turnir za okrajno prvenstvo posameznikov v namiznem tenisu. Po prijavah sodeč se bo tekmovanja udeležilo nad sto igralcev namiznega tenisa vseh starosti in obeh spolov. Tako bodo tekmovali pionirji, mladinci, člani in starejši člani vsi za naslov najboljšega igralca v celjskem okraju.

Neodločeno

Stiričlanski ekipi namiznoteniških igralcev Partizana iz Mozrija ter Guberij sta se v preteklih dnevih srečali na dveh dvobojih. Na prvem v Mozirju so zmagali domačini 10:6, na drugem v Celju pa Gabrčani 9:7. Navzlic neodločenemu izidu dvobojev, so Mozirčani dosegli boljši količnik med dobljenimi in izgubljenimi igrami.

Društveno tekmovanje

Zadnjo nedeljo je izkoristilo tudi partizansko društvo na Polulah v Celju, ki je za svoje najmlajše člane pripravilo tekmovanje v veleslalomu in smuku. Zaradi slabega vremena udeležba ni bila najboljša, toda vzlic temu se je na startu zbralo dvajset pionirjev in mladincev.

Pionirji so tekmovali v obeh disciplinah. V veleslalomu je zmagal Bogdan Žekar pred Romanom Zupancem ter Mar-Marjanom Cebelo, smuku pa je najboljši čas dosegel Stojan Bračič, drugi je bl Bogdan Žekar, tretji pa Roman Zupanc.

Pri madincih je prvo mesto v smuku zasedel Marjan Pantner, drugi je bil Aleksander Pokorny, itd.

NAJBOLJ MNOŽIČNO TEKMOVANJE

Na občinskem prvenstvu Celja v metu medicinke je nastopilo 220 pionirjev in pionirk ter 180 mladincev in mladink. Pri starejših in mlajših mladincih je zmagala gimnazija, pri starejših in mlajših mladinkah učiteljišče, pri pionirjih druga osnovna šola, pri pionirkah pa osnovna šola iz Štor.

Tekmovanja v metu medicinke so bila doslej najbolj množična med šolsko mladino celjske občine, saj je na razrednih in zavodnih prvenstvih nastopilo 4.200 mladine in pionirjev.

Pred kratkim je bilo v telovadnici osnovne šole Mihe Pintarja-Toleda v Velenju občinsko prvenstvo osnovnih šol v telovadnem mnogoboju.

Med ekipami je bila najbolj uspešna prva osnovna šola iz Šoštanja, ki je zasedla prvo mesto pri dečkih in deklicah. Zmagovalno ekipo deklic prikazuje tudi naša slika.

Rezultati: DEČKI: 1. osnovna šola Šoštanj I 224,2 točke, 2. Velenje II. 217,3, 3. Šoštanj II., 4. Velenje I. POSAMEZNIKI: Ivan Marzel 38.8, 2. Dušan Gačnik 38.7, 3. Marjan Gomboc 38.1.

DEKLICE: 1. Šoštanj I 227.6, 2. Šoštanj II 224, 3. Velenje II. 214,3 POSAMEZNO: 1. Andreja Stegnar 39.0, 2. Nuša Vovk 38.6, 3. Saša Dovšak 38.5 točke.

DRUŠTVO, KI GA ODLIKUJE ŽIVAHNO DELO

Razprava na občnem zboru celjskega planinskega društva ni bila kdovekaj živahna. Zakaj? Morda tudi zaradi malce predolgoveznih in konvencionalnih poročil? Ali ne bi bilo dovolj, če bi slišali samo predsednikovo poročilo, ki je zajelo vso društveno dejavnost in problematiko, in da bi ostali poročevalci nastopali kot diskutanti? Praksa zadnjih let, pa ne samo pri planinskem društvu, temveč tudi pri ostalih organizacijah kaže, da bo treba spremeniti način občnih zborov zlasti v tem, da bo morala dolga poročila zamenjati bolj življenjska debata.

Sicer pa, občni zbor je dal verno podobo dela in prizadevanj celjskega planinskega društva v zadnjem obdobju, društva, ki stoji na pragu veličastne in pomembne 70. letnice. Razveseljiva je ugotovitev, da je v naročju tega »starčka« močno zaživelo delo v mladinskem odseku. To kaže, da društvo živi in da se ne zapira v ozek krog ljubiteljev planin, četudi ta ugotovitev za alpinistični odsek ne drži. Izredne uspehe so dosegli društveni gospodarji. Spomnimo se samo na obnovo Okrešlja, pa je več kot dovolj. Tudi markacijski odsek ni počival, kakor ni počival njegov vodja tov. Kegu, katerega je Planinska zveza Slovenije še posebej odlikovala za požrtvovalno delo. Visoka planinska odlikovanja so prejeli še trije društveni delavci: predsednik Tine Orel zlato ter Stane Veninšek in Stane Hudnik srebrno odlikovanje. Propagandni odsek je opravil nekaj hvaležnih akcij. Bolj zaskrbljujoče pa je delo alpinističnega odseka, ki se je zaprl sam vase; v njem ni pomladka. Gorska reševalna služba se razvija v močno in samostojno organizacijo. Vendar, kaj bo z njo, če bo delo v alpinističnem odseku zamrlo?

V organizacijskem pogledu je zanimiv še en pojav — planinski odsek pri Tovarni emajlirane posode prerašča v samostojno društvo. To je logična posledica dela; zato bi bilo prav, če bi temu zgledu sledili še ostali.

Celjsko planinsko društvo nenehno raste po številu članov. V zadnjem obdobju se je to število povečalo od 1816 na 2057; od tega je kar 796 mladincev. Vse postojanke planinskega društva so lani zabeležile 54.286 obiskovalcev. Največ jih je imel planinski dom v Logarski dolini, nekaj nad 35.000, zatem Okrešelj 11.000 itd. Zanimivo je, da je obisk narasel v vseh kočah, razen v Mozirski. Karakteristična pa je še ena številka: v primerjavi z 1960. letom se je število nočnin v teh postojankah zmanjšalo; lani je znašalo 10.790. Postojanke celjskega društva so v lanskem letu zabeležile 32 milijonov dinarjev prometa. Dobro polovico tega je dosegel dom v Logarski dolini. Manj razveseljiva pa je ugotovitev, da so kar tri koče poslovale z izgubo in to Mozirska in Celjska koča ter dom na Korošici. Če je za dom na Korošici tako stanje razumljivo, pa se zdi, da tičijo vzroki poslovne izgube na Celjski koči nekje v tako imenovanih subjektivnih činiteljih. Nekdo je na zboru dejal: Celjska koča potrebuje več ljubezni planincev. Zdi se pa, da tudi dobrega gospodarja. Upajmo, da je slednja izbira glede vodstva te koče posrečena.

—mb

ANTON ORAŽEM

Pred nekaj dnevi je po kratki bolezni v 79. letu starosti v Celju umrl Anton Oražem. Rodil se je pod Kamniškimi planinami in prišel pred 60. leti kot mlad obrtnik v Celje, kjer je bil takrat grenak kruh za slovenskega obrtnika, toda vztrajal je in stal v težkih letih narodnostnega preganjanja v naprednih vrstah.

V svoji stroki je vzgojil mnogo mladih kadrov, saj je iz njegove delavnici izšlo več kot 30 krojaških pomočnikov, bil je član pomočniške in mojstrske izpitne komisije in dolgoletni član obrtne zbornice.

Poleg svojega poklicnega dela je pokojni Oražem vendar našel čas tudi za delo na kulturnem področju. Po prihodu v Celje je takoj pristopil k pevskemu zboru Delavskega podpornega društva, ob združitvi s Celjskim pevskim društvom je postal njegov aktivni član in po osvoboditvi član ŽPD France Prešeren. Ljubezni do petja je ostal zvest tako rekoč do groba. bil je najstarejši pevec v Celju in menda daleč naokoli. Za njegovo dolgoletno in požrtvovalno delo v pevskem zboru, v katerem je bil tudi večkrat odbornik, mu je ŽPD France Prešeren dalo najvišje priznanje s tem, da ga je imenovalo za svojega častnega člana.

Pokojni Oražem je bil tudi esperantist. Takoj po prvi svetovni vojni se je vključil v esperantsko gibanje in bi med prvimi ustanovatelji esperantskega društva ter dolga leta njegov predsednik. V svoji hiši je dal esperantistom na razpolago prostore, kjer so se zbirali in jih učil in vodil. Veliko celjskih esperantistov je po njegovi zaslugi ostalo zvestih mednarodni ideji za medsebojno razumevanje. V tem smislu je tudi stalno vzdrževal stike z esperantisti drugih držav. Zaradi njegovih velikih zaslug so ga celjski esperantisti izvolili za svojega častnega predsednika. Se 10 dni pred svojo smrtjo se je ves nasmejan udeležil občnega zbora Okrajnega esperantskega odbora v Celju, kakor da bi prišel po slovo.

Na njegovi zadnji poti je pokojnega Oražma spremljalo mnogo Celjanov, ob grobu pa so se od njega poslovili zastopniki ŽPD France Prešeren, esperantskega društva in obrtne zbornice, njegovi pevski tovariši pa so mu zapeli žalostinke.

Z Antonom Oražmom lega v grob pevec in esperantist, ki nam bo ostal v spominu kot vzor predanega in požrtvovalnega tovariša.

K.

KRONIKA NESREČ

Tretnl Andrej Sotošek iz Nove vasi se je z vročo vodo opekel po prsih in roki. — Jožetu Ofentavčku z Strmca, sicer na delovnu v celiksi Emajlirki, je stroj pri delu odrezal prst na roki. — Franc Avdič iz Lokovine pri Dobrni je padel s kosom in si poškodoval glavo. — Tudi Vera Pavlič iz Kaple pri Taboru je padla s kolesom. Pretresla si je možgane. — Dvoletna Monika Drofenik iz Imenega se je na vročem štedilniku opekla po obrazu.

NOGOMETASI KARLOVCA V CELJU

Kladivar je že za nedeljo 4. t. m. pripravil srečanje z enajstorico Karlovca. Toda voda in sneg sta preprečila odigranje te tekme. Zato je bila tekma preložena na nedeljo 11. t. m. Tekma bo na Glaziji ob 16. uri.

Z Olepševalnim drušvom je dogovorjeno, da bo preložena maškeradna povorka v nedeljo že ob 14. uri. Tako bo gledalcem omogočen ogled obeh prireditev.

Za sredo 14. t. m. pa Kladivar pripravlja srečanje z enajstorico ljubljanskih Grafičarjev. Tekma bo tudi ob 16. uri na Glaziji.

Gibanje PREBIVALSTVA

V času od 24. februarja do 3. marca 1962. je bilo rojenih 21 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se:

Jože Hadler, delavec in Frančiška Videnšek, kmetovalka oba iz Gorice pri Šmarten. Janez Kočevar, delavec iz Teharja in Marija Golja, poljedelka iz Praprotnega. Jožef Šoba, varilec iz Rifnika in Štefanija Tilinger, šivilja iz Štor. Jožef Blazinšek, tesar iz Konjskega in Katarina Pohole, kuharica iz Celja. Alojz Podgoršek, kmetovalec in Ana Pohole, kmetovalka oba iz Brezovc. Matija Klančnik, mizarski mojster in Jožefa Pevec, bolničarka oba iz Celja. Janez Prebičnik, mizar iz Klanca in Gizela Strmčnik, bolničarka iz Hrenove. Marko Lukšič, absolvent gradb. fakultete iz Splita in Margareta Kranjec, medicinska sestra iz Radeč. Vendelin Videc, delavec in Terezija Ritovšek, delavka oba iz Svetlega dola. Janez Pečolar, uslužbenec in Marija Zolnir, uslužbenka oba iz Celja. Franc Brečko, delavec in Frančiška Lebič, bolničarka oba iz Celja. Srečko Leber, železostrugar iz Dobrove in Helena Selekar, natakarica iz Celja. Frančišek Jošt, delavec iz Celja in Marija Tekalec, gospodinja iz Začreta. Franc Zidanšek, strojni ključavničar in Julijana Jazbec, gospodinja oba iz Strmce pri Laškem. Franc Bajec, kurir iz Rošpaha in Antonija Leskovar, delavka iz Celja.

Umrli so:

Rudolf Leskovšek, upokojenec iz Celja, star 70 let. Marija Weissenbach, upokojenka iz Celja, stara 75 let. Franc Kosesnik, upokojenec iz Skofje vasi, star 74 let. Zoran Stovanja, otrok iz Vrbja, star 19 dni. Zvonko Brišnik, otrok iz Gomilskega, star 2 dni. Marija Veber, upokojenka iz Celja, stara 80 let. Ana Tovornik, upokojenka iz Celja, stara 79 let. Marija Žličar, gospodinja iz Sešč, stara 53 let. Anton Oražem, krojač iz Celja, star 78 let. Franc Pinter, invalidski upokojenec, star 68 let.

Ne odlašajte več!

Še danes se odločite in naročite Celjski tednik, ki je najbolj bran časopis v celjskem okraju.

V rubrikah iz naših občin prinaša Celjski tednik najrazličnejše novice iz naših krajev.

Razen tega berete v Celjskem tedniku zanimive reportaže, črtice, intervjuje in poročila iz najrazličnejših področij zlasti pa o domačih krajih, ljudeh in dogodkih.

Letna naročnina je le 800 din.

Zato ne odlašajte več! Odrežite spodnjo naročilnico in nam jo čim prej pošljite, da Vam čim prej začnemo pošiljati naš list.

Uredništvo in uprava Celjskega tednika

Naročam »CELJSKI TEDNIK«
Pošiljati mi ga začnite takoj — z dnem _____
Priimek in ime _____
Kraj, ulica, hišna št. _____
Pošta _____
Lastnoročni podpis _____

Zaamka za 15 din

Celjski TEDNIK CELJE P. P. 16

OSEM SPOMINSKIH PLOŠČ

V šmarski občini bodo letos odkrili osem spominskih plošč na krajih, kjer so se odvijali pomembnejši dogodki med NOV. Tako bodo odkrili dve plošči na Boču, padlim borcem in talcem v Podcetrtku, Podsredi, Lesičnem in Pristavi. V Rogaški Slatini bodo obeležili mesto, kjer je bila pred vojno ozja partijska konferenca. Na Virštanju bodo v juniju na mestu, kjer je 1942. leta bil izdajalsko ubit zagorski revolucionar Edo Leskovar iz Krapine prav tako vzidali ploščo.

POSREDNIK

Celje, Tomšičev trg 16, tel. 25-90
Kupujemo in prodajamo nove in rabljene osebne in tovorne avtomobile vseh vrst za državni in privatni sektor.

Nujno rabimo za prodajo nove avtomobile »Opel Rekord« kakor tudi tipe 1954—1960.

Dalje rabimo za prodajo več vseljivih hiš in stanovanj, ter gradbenih parcel.

Za komisijsko prodajo rabimo nujno več mopedov, dvokoles, razno pohištvo, tehnični material itd.

Obenem tudi odkupujemo!

OBVESTILO

Vpisovanje učencev v prvi razred osnovnih šol I., II., III. Celje Franja Vrunča na Hudinji in Franja Kranjca na Polulah se vrši v ponedeljek 12. 3. in v torek 13. 3. 1962 od 8. do 11. ure ter od 16. do 18. ure na navedenih šolah.

Vpisujejo se otroci rojeni leta 1955.
K vpisu prinesite rojstni list.t

Celjske osnovne šole

Naloge niso v redu opravili

S POKONGRESNE KONFERENCE MLADINE ŠTORSKE ŽELEZARNE

Te dni so v celjski občini začele pokongresne konference organizacij Ljudske mladine. Pokongresne konference bodo v gospodarskih organizacijah potekale v znamenju pregledovanj nalog mladine v proizvodnji, na šolah pa predvsem kot obračuni dela šolskih skupnosti. Na celjskem občinskem komiteju sonam povedali, da si od teh konferenc veliko obetajo. Mladi ljudje naj bi na njih povedali vse tisto, kar je za aktiv najaktualnejše. V vse to bodo vpletli prav gotovo nič koliko svojih problemov — od materialnih vprašanj, pa tja do razprav o prostem času. Obiskali smo eno takih pokongresnih konferenc, pa smo imeli pri izbiri nesrečno roko — izbrali smo Železarno v Štorah.

Štorski železarji so znani kot delovni in požrtvovalni mladinci. Njihova lanskoletna konferenca Ljudske mladine je bila med najboljšimi v celjski občini. Pričakovali smo, da bomo tudi ob sedanji, polletni konferenci zapisali kaj podobnega. Toda iz kulturnega doma, kjer se je štorska mladina zbrala, smo odhajali močno razočarani. Kar odkrito povejmo, da je tovarniški komite Ljudske mladine opravil priprave na konferenco nadvse neprizadeto. Dnevni red je obetal pet referatov — toda žal tisti, ki so jih pripravili mladinci, so bili zelo slabi. K sreči so se konference udeležili predstavniki ostalih organizacij v kolektivu in vodilni uslužbenci podjetja. Pokazalo se je, da le-ti čutijo do mladih ljudi mnogo več odgovornosti, kot vodstvo Ljudske mladine v Železarni. In tako so predvsem z njihovo pomočjo na konferenci vendarle določili mladini najpomembnejše naloge za naslednje razdobje.

Kolektiv stoji pred volitvami v samoupravne organe. Ko so o tem razpravljali, so poudarili, da bi bilo napak, če bi ob volitvah mladina izpadla iz delavskega sveta in upravnega odbora. Izvoljeni pa naj bodo le tisti mladinci, ki so z delom dokazali, da jim kolektiv lahko zaupa. Ker pa bo med njimi prav gotovo nekaj takih, ki bodo v organih upravljanja prvič sodelovali, so na konferenci predlagali, naj bi zanje priredili kratek seminar. Vanj bi lahko vključili tudi tisto mladino, ki bo sodelovala v obratnih delavskih svetih. In mladi ljudje naj bodo tisti, ki bodo dosegli to, da obratni delavski sveti svojega dela ne bodo več skrivali za trdno zaprtimi vrati. Z delom, s problemi in uspehi obrata naj seznanjajo ves kolektiv.

Najbolj zanimiv je bil tisti del konference, ko so govorili o izobraževanju mladih proizvajalcev. Sklenili so, naj bi se mladina med petnajstim in osemnajstim letom obvezno izobraževala. Prav tako so priporočili, naj bi ob načrtovanju izobraževanja imeli prednost predvsem mladi ljudje, zakaj njihova je bodočnost in oni bodo v prihodnje vodili proizvodnjo.

Kljub temu, da so mladi ljudje na konferenci poslušali še referate o rekonstrukciji železarne, o delu organizacij v podjetju, o izobraževanju itd. — in jim je vse to prav gotovo koristilo — pa je zadrega dosegla višek, ko so prebrali tisto točko dnevnega reda, ki govori o razpravi. Nastopila je mučna tišina in mladina se je kmalu razšla.

Naj bo štorska konferenca kakršnakoli, odraz dela Ljudske mladine v Železarni prav gotovo ni. Vendar bo tistim, ki konference še pripravljajo, dobro opozorilo, da tudi polletnih konferenc ni jemati neresno. -ij

Zanimivo sodelovanje nudi znanstvena ustanova zunanjim sodelavcem pri anketi o učinkih množičnih komunikacijskih sredstev. Opozarjamo Vas na naslednji razpis:

Inštitut za sociologijo Univerze v Ljubljani, Trg revolucije 1, razpisuje honorarno zaposlitev za izpraševalce (anketarje). Potrebno je večje število anketarjev za delo pri raziskavah na terenu. Pogoji so naslednji:

1. starost od 24—60 let;
2. izobrazba — dovršena srednja ali srednja strokovna šola;
3. honorar po pogodbi, glede na količino dela.

Prijave naj vsebujejo:

1. ime in priimek,
2. izobrazbo,
3. kraj in občino stalnega bivališča,
4. točen naslov z eventualno telefonsko številko in navedbo eventualne stalne zaposlitve.

Prijave pošljite na vodjo področnega centra, tov. Lovrec Desa, Zdrav. dom Celje — oddelek za zdrav. varstvo telefon 21-06 poštni predal 156 soba št. 411 ali pa se zglasite osebno na naslov Desa Lovrec, Zdrav. dom Celje — oddelek za zdrav. varstvo med 7. in 13. uro.

Prepis prijave pošljite po možnosti obenem na Inštitut za sociologijo v Ljubljani, Trg revolucije 1. Vodstvu mreže anketarjev.

Železniško transportno podjetje
Maribor

obvešča cenjene komitente, da je na železniški postaji Maribor začela z delom Železniška carinska špedicija z namenom, da pomaga izvoznikom in uvoznikom hitreje opraviti potrebne formalnosti pri carinjenju pošiljk.

Železniška carinska špedicija posluje v zgradbi železniškega tovornega skladišča postaje Maribor v lahko dostopnih prostorih, sprotno zasleduje dotok pošiljk ter zaradi tega lahko hitro posreduje tako, da je strankam prihranjena nevšečnost iskanja špediterja in mnogoteri nepotrebni stroški, zlasti plačilo ležnine in vozovne zamudnine.

Razen navedenih posredniških uslug opravlja špedicija tudi prevoze z lastnimi kamioni v Celje in v Maribor ter dostavlja pošiljke prejemnikom na dom in jih pošiljateljem prevaža z doma na železniško postajo.

Vse nadaljnje informacije nudi železniška carinska špedicaja Maribor, Partizanska cesta 50, telefon 36-65- interna številka 285.

Pričakujemo Vaša naročila, ki jih bomo kakovostno in po nizki ceni izvedli.

ŽTP Maribor

Komisija za razpise pri Svetu kolektiva Občinskega ljudskega odbora Celje

razpisuje

2 delovni mesti stanovanjskih referentov

Pogoji: a) splošni pogoji; b) srednja strokovna izobrazba, zaželjena praksa v upravni službi.

Prijave sprejemamo do 17. marca 1962.
Osebni dohodek po pravilniku.

OBJAVE IN OGLASI

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU

Petek, 9. marca 1962 ob 19. uri: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. Gostovanje v Preboldu.
Sobota, 10. marca 1962 ob 19.30: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. Izven.
Nedelja, 11. marca 1962 ob 10. uri: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. I. nedeljski dopoldanski abonma in izven.
ob 15. uri: Vinko Strgar: HEROICA. Gostovanje v Zrečah.
Torek, 13. marca 1962 ob 15. uri: Boško Trifunović: PRAVLJICA O ČARJU IN PASTIRJU. Zaključena predstava za II. Osnovno šolo Celje.
ob 19.30: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. Torkov abonma in izven.
Sreda, 14. marca 1962 ob 15.30: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. II. šolski abonma in izven.
Četrtek, 15. marca 1962 ob 20. uri: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. Gostovanje v Vojniku.
Petek, 16. marca 1962 ob 20. uri: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. Gostovanje v Šmarju pri Jelšah.
Sobota, 17. marca 1962 ob 19.30: Fadil Hadžić: HOTEL ZA NORCE. Gostovanje na Gomilskem.
Nedelja, 18. marca 1962 ob 10. uri: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. II. nedeljski abonma in izven.
ob 15.30: Ivan Cankar: POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI. Nedeljski popoldanski abonma in izven.

KINO

KINO UNION
Do 11. 3. 1962 »DAVID IN GOLIJAT«, jugoslovansko-italijanski barvni Csc film
Od 12. do 15. 3. 1962 »VELIKA TURNEJA«, jugoslovanski film
KINO METROPOL
Od 10. do 13. 3. 1962 »DEKLIŠKA POMLAD«, grški barvni film
Od 14. do 18. 3. 1962 »ODVEČNA«, jugoslovanski film
MATINEJA
Dne 11. 3. 1962 »DAN, KO SO DELILI OTROKE«, ameriški barvni Csc film
KINO DPD »SVOBODA«
ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Od 10. do 11. 3. 1962 »TILL ULLENSPIGEL«, ameriški barvni VV film
Dne 14. 3. 1962 »ŠTIRISTO UDARCEV«, francoski Csc film
Dne 15. 3. 1962 »NENAVADNA AMERIKA«, francoski barvni Csc film

STANOVANJA

DEKLETI IŠČETA SOBO! Plačata vnaprej. Naslov v upravi lista.
ZAMENJAM sobo in kuhinjo s pritiklinami za enako ali večje. Naslov v upravi lista.
MLAD zakonski par, brez otrok želi sobo v bližini mesta Celja. Plačilo lahko tudi vnaprej. Naslov v upravi lista.
LEPO DVOSOBNO stanovanje v centru Laškega zamenjam za enosobno v Celju. Naslov v upravi lista.

RADIO 202

RADIO CELJE
Nedelja, 11. marca
12.00 Pogovor z državljani
12.10 Obvestila
12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
12.45 Nedeljski utrinki
Ponedeljek, 12. marca
17.00 Celjska kronika
17.10 Harmoniko igra Tony Romano
17.20 Športni tednik
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Torek, 13. marca
17.00 Celjska kronika
17.10 Pojeta mešani zbor France Prešeren iz Celja in moški zbor Svobode Vojnik
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Sreda, 14. marec
17.00 Celjska kronika
17.10 Za vsakogar nekaj
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Četrtek, 15. marec
17.00 Celjska kronika
17.10 Igra kvartet Mileta Ferleža
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Petek, 16. marec
17.00 Celjska kronika
17.10 Domače vije igra trio Maksa Kovačiča
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba
Sobota, 17. marec
17.00 Celjska kronika
17.10 Za prijeten konec tedna
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Obvestila, nato zabavna glasba

RAZPISI

Šolski odbor Šole za zdravstvene delavce v Celju
razpisuje
delovna mesta za
3 MEDICINSKE SESTRE — PREDAVATELJICE
za splošno in specialno nego bolnika in zdravstveno vzgojo ter za vodstvo prakse in vzgojno delo v šolskem domu.

Pogoji: Dovršena višja šola za medicinske sestre in opravljen strokovni izpit. Prednost imajo kandidati, ki imajo že nekaj let ustrezne prakse.

Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Razpis ostane v veljavi do zasedbe delovnih mest.

KUPIM

DESNI ŠTEDILNIK, zidan, malo rabljen, kupim. Naslov v upravi lista.

KOMPAS

1. MÜNCHEN — 4-dnevno avtobusno potovanje na mednarodni OBRTNIŠKI VELESEJEM od 12. do 23. aprila 1962. Rok prijav 28. februar 1962. PROPAGANDNA CENA 20.500 din po osebi.
2. FIRENCE — 4-dnevno avtobusno potovanje na mednarodni OBRTNIŠKI VELESEJEM od 28. aprila do 25. maja 1962. Rok prijav do 15. marca 1962. PROPAGANDNA CENA 18.000 din po osebi.

PROSVETNI DELAVCI!

3. BUDIMPEŠTA—DUNAJ — 6-dnevno avtobusno potovanje za prosvetne delavce v čas prvomajskih počitnic. Rok prijav 31. marec 1962.
4. LENINGRAD—MOSKVA — 7-dnevno strokovno potovanje v aprilu za člane DIT-a.
5. MILANO — 4-dnevno potovanje na mednarodni velesejem od 12. do 17. aprila 1962. Cena 20.700 din.
6. SICILIJA—NAPOLI—RIM — 10-dnevno potovanje za prvomajske praznike. Propandna cena 44.900 din. Rok prijav do 8. aprila 1962.
7. DÜSSELDORF — mednarodna razstava tiska in papirja (DRUPA) (v času od 5. do 18. maja 1962). Šestdnevno potovanje. Cena 37.500 din.
8. PRAGA — Svetovno prvenstvo v vajah na orodju. 8-dnevno potovanje sporazumno s »Partizanom Slovenije« (v času od 3. do 10. julija 1962). Cena 45.000 din.
9. TRENTO — VI. mednarodni kongres smučarskih učiteljev — 7-dnevno avtobusno potovanje (od 8. do 14. aprila 1962). Cena potovanja 30.500 din.
10. HANOVER — nemški industrijski velesejem (od 29. aprila do 8. maja 1962). 6-dnevno potovanje z avtobsom. Cena 41.500 din.

ZA KOLEKTIVE! Trst—Benetke — 2-dnevni izlet z avtobusom. Cena din 7.900.

Preko DOLOMITOV v VERONO—BENETKE—TRST! 4-dnevno potovanje. Cena 20.600 din.

OBVESTILO KOLEKTIVOM! Obveščamo in seznanjamo Vas, da KOMPAS Celje pri naročanju KOMPAS-ovih udobnih avtobusov za Vaše izlete zaračunava prvi prevoženi kilometer šele iz Celja ter dostava avtobusov iz Ljubljane do Celja NE bremeni naročnika!

Pred vsakim potovanjem obiščite turistično podjetje KOMPAS Celje, Tomšičev trg 1. tefelon 23-50. Nudimo Vam: železniške vozovnice za tu in inozemstvo, rezervacije spalnikov, avionske in ladijske vozovnice, posredovanje potnih listov in vizumov, menjava in nabava deviz, depoziti informacije itd. Udeležujte se KOMPASOVIH kvalitetnih potovanj po domovini in drugih evropskih državah. Po vaši želji vam na vaš naslov dostavimo brezplačno program naših izletov in potovanj v letu 1962.

Turistično podjetje KOMPAS — Celje, Tomšičev trg 1, telefon 23-50.

PRODAM

KUHINJSKO OPREMO in radioaparat SAVICA, ugodno prodam. Naslov v upravi lista.
SVINJO 100 kg, štajerske kokoši, gosi, seno in jabolka prodam. Mastnak, Gorica, Dobrna.
DKW 350 ccm, civilna tipa 1946 v dobrem stanju naprodaj. Naslov v upravi lista.
PELTON TURBINO s celotno kompresijo, 5 KS prodam. Polule 12, Celje.
ZIMSKO SUKNJO kratko za večjo osebo in zofo še dobro, prodam. Naslov v upravi lista.
SLAMOREZNICO na ročni pogon, okopalnik in hmeljsko brano prodam. Naslov v upravi lista.
POSESTVO 5,75 ha vseh kultur na lepi legi v okolici Celja, naprodaj. Naslov v upravi lista.
GOSPODARSKO POSLOPJE, pripravno za prezidavo v stanovanje z velikim sadovnjakom v Celju, naprodaj. Naslov v upravi lista.
DOBRO OHRANJENO SPALNICO, bukov furnir, dam tudi na bariran ček. Voglar Ivan, Dečkova 50, Celje.
KLAVIR, delno za popraviti za 20.000 din naprodaj zaradi selitve. Naslov v upravi lista.
VSELJIVO enostanovanjsko hišico z malim sadovnjakom, prodam. Naslov v upravi lista.

RAZNO

DREVESCA češpljev, sliv in pritličnih jablan še dobite! JELEN, dresevnica Šentilj, Velenje.
DENARNICO z dokumenti sem pustil v soboto dne 17. februarja 1962 v kolodvorski restavraciji Celje. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne postaji LM.
NAJDITELJA ŠOPA KLJUČEV na poti po Ul. Moše Pijada, Ul. 29. Novembra, Tkalski, del po Vrunčevi, Veselovi ulici, čez dvorišče Kovinotehne do delavnic Veležitarja prosim, da iste odda proti nagradi v restavraciji KLADIVAR.
PEKOVSKEGA POMOČNIKA, vojaščine prostega išče PEKARNA v Mozirju. Nastop lahko takoj ali po dogovoru.

CELJSKI TEDNIK

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštni predal 16 — telefon 25-23 in 24-23 uprava Celje, Trg V. kongresa 5 — poštni predal 152 — telefon 23-75 in 20-89 — tekoči račun pri Narodni banki Celje: 603-21-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev — Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav vsako sredo do 12. ure v oglasnem oddelku, Trg V. kongresa 5

Informacije o oglasih, razpisih in objavah dobite le v upravi Celjskega tednika!

NAROČNIKI IMAJO PRI OBJAVAH OGLASOV POPUST!

KAJ? KJE? KDO? PRI NAS IN PO SVETU KDAJ? ZAKAJ?

NAJ-prikupnejša

ludička, ki sem ju krajkoli videl, sta na ponedeljkovi mladinski pustni zabavi vrtela svoje »žrtve« po veliki dvorani Narodnega doma.

V sajastočrnih trikojih sta imeli samo troje odprtinic. Skozi dve so navihano zrle oči, skozi eno pa rdeči ustnici. Tako temeljito pokritih deklet ni niti v najbolj asketskih muslimanskih hišah.

Od samega začetka je bilo jasno, da sta ti dve maski med najboljšimi, komisija pa jima je dodelila prvo mesto.

Vneti plesalci, ki so ju ves čas oblegali, so se morali pomiriti z dejstvom, da prikupnih peklenščkov pač nihče ne bo spremljal domov — pa čeprav bi jih marsikdo rad spremil tudi v »pekel«. Domov ju je namreč spremil njun ded...

... ker dekleti sta še mladi, ja, ja,

stari komaj petnajst let...

KARNEVALSKI KONFETI

Nisem imel namena začeti pričujoče reportaže z lingvinistično razpravo o izvoru besede PUST. Pa me »razmišljanja« o celjskih karnevalskih dneh zelo silijo k temu, da oklevam med obema pojmoma, ki se tako hinavsko skrivata za eno samo besedico.

Princ Karneval, ki je v soboto zvečer »prevzel oblast«, je moral ugotoviti, da so njegovi podaniki hudo razredčeni. Ta pojav zahteva temeljitejšo analizo. Sicer pa o tem mimogrede med vrsticami...

Sobotno pustno maškarado, 35 po vrsti, ki jo je organizaralo prizadevno Olepševalno in turistično društvo, je organizator brez dvoma dobro pripravil. Drugih pripomb k temu mimo ene ni in ta je, da so se organizatorji enkrat spet ušteli pri oceni pivskih sposobnosti Celjanov, saj je v »ranih nedeljskih urah« presušil sod.

Dvorane Narodnega doma so bile res do zadnjega kotička napolnjene. Celjani, ki so oklevali, so pač ostali zunaj z dolgimi nosovi, kar spada v psihološko maskiranje. Sicer pa obvelja tista. Ker niso šli vsi noter, so vsi šli noter...

Princ Karneval je bil letos po svoji zunanjosti zelo prikupna osebnost (Pavle Jeršin), prav tako njegov oproda (Volodja Peer). Oba sta si v svojem letopisu privoščila najpomembnejše dogodke, pozabila pa sta se razjokati nad zdesetkanimi vrstami pustnih šem, ki jih je bilo to pot prvič zelo malo, drugič pa so bile, razen nekaj častnih izjem, precej zvodenele.

Naj takoj vključim nekatere ugotovitve prvih raziskav v tej smeri:

— Propaganda je kriva! Tako so trdili nekateri »civilni« udeleženci. Toliko je bilo napovedi in prišepetovanja, da je večini utekel pogum, da bi se sploh pojavili. To pa v prepričanju, da bo maškarada pravi dren nadpovprečnih mask.

— Bolj razveseljiva je ugotovitev organizatorjev, ki pravijo, da bodo v bodoče morali razpisati višje nagrade, ker dobra maska dandanes terja od »investitorja« občutnejše zneske.

Ne vem če so ti vzroki res poglavitni, vsekakor pa drži, da bo treba v bodoče na nek način »sanirati« domiselnost Celjanov.

Med maskami je bila najvišja »registerska številka« nekje med štirideset do petdeset. To je ravno narobe, kot bi moralo biti, da bi bili civilisti v sramotni manjšini.

Besedica o maskah... Bilo je nekaj častnih izjem. Daleč najboljše so bile maske, ki so dobile prve nagrade. Prva med njimi je pripadala tradicionalnemu zmagovalcu Košutniku in njegovemu partnerju Percu, ki sta bila letos maskirana kot »Smrt in alkohol na cesti« ter bi si brez dvoma zaslužila nagrado prometnih organov. Siamska dvojčka kot »Kranjska spačka« sta bila ob svoji mladosti »nov val« pustnih maškarad. Odlična je bila maska »astrolog« in še nekaj podobnih.

Kdo ve zakaj ni bilo več satire na razne celjske družbene pojave? Mrgolelo je gejš, zamork, vitezov, orientalcev, raznih mešanic starega z novim, medtem ko so »cowboyi« letos po številu precej izumrli.

V soboto komisija ni imela težkega dela. Prve nagrade so bile očitne, preostale pa je bilo tudi kaj lahko porazdeliti med kolikor toliko ustrezne maske.

PIŠČETA SO UČILA KOKLJE

Čisto nekaj drugega je bilo v nedeljo na cicibanski maškaradi, na pionirski maškaradi in v ponedeljek na mladinski maškaradi. Cicibanska maškarada je dokaz, da Celjanom ne manjka domiselnosti, ker si malčki pač niso sami izbrali idej? Premnoga maska nedeljskega popoldneva bi zablestela tudi v povečani izdaji na sobotni večer. Ali je morda v Celju zakoreninjen predsodek, da je maškarada nekaj, ob čemer se človek izpostavi jezikom in ogovarjanju? Najbrž! Preresni smo, kadar je to najmanj treba.

Cicibani in pionirji so bili čudoviti. Množica mask in to zelo dobrih je kazala res razveseljivo sliko. Mogoče se obetajo bodočim maškaradam boljši časi? Seveda igra pri vsem precejšnjo vlogo ljubkost otrok samih.

Če sta bila cicibanska in pionirska maškarada predvsem delo odraslih mojstrov »pustne kreacije«, je bila mladinska prav gotovo samonikla zadeva. Tu je imela komisija težko nalogo, kajti lepih in domiselnih mask je bilo na pretek. Skoraj ni bilo take, ki bi ne bila tudi po svoje originalna. Ker je bilo premalo nagrad na razpolago, so morali organizatorji seči po dodatnih sredstvih kar iz blagajne, da so lahko nagradili najboljše.

ČLOVEK OBRAČA, VREME OBRNE

Pustni karneval, od katerega smo si največ obetali, je zaradi »tehničnih okvar« odpadel. Vreme se je čudovito skisalo, tako da so organizatorji karneval na celjskih ulicah prestavili na nedeljo. Nekateri pa kljub temu niso odjenjali. Množico, ki se je dežju ter snegu navkljub zbrala pred »Unionom«, so »tolažili« posamezni našemljenci ter nekaj »detajlov« iz predvidene pustne povorke.

Če bo vreme bolj naklonjeno, bo karneval v nedeljo morda še boljši, saj se ga bodo lahko udeležile skupine iz drugih krajev. Do takrat pa vpročimo šaljivo plat možgan...

NAJORIGINALNEJŠA

Najoriginalnejši maski sobotne maškarade sta bila »pijani šofer in njegova spremljevalka — smrt« (Perc in Košutnik)

NAJGIBČNEJŠA

V progasti suknjič oblečeni mladinec se je na mladinski maškaradi divje zavrtel z »morsko deklico« vinskordečih las...

KLIMA PO SVETU

Pogosto smo v zmoti, ko mislimo, da naše prilike veljajo za pretežno ves svet. Sploh smo preveč vajeni ocenjevati svetovne razmere z evropskega stališča. Toda v času, ko Evropo, Severno Ameriko in Azijo zajema zimsko obdobje z vsemi nevšečnostmi viharjev, snežnih metežev, preobilice padavin in podobnega, se v tropskem predelu in južno od ravnika kuhajo v vročini. Naš planet, katerega namišljena os od enega pola k drugemu je poševno nagnjena proti Soncu, je s severno poloblo odmaknjen od Sonca, oziroma bolj pravilno, sončni žarki le poševno padajo na severno poloblo.

Svet je podeljen na tri glavne klimatske pasove, na vročo ekvatorialno in vlažno pragozdno klimo, na zmerno klimo, v kateri živimo tudi mi, in na zimsko klimo v pasovih proti obema tečajema.

Morda je zanimivo pripomniti, da imamo dva ekvatorja ali ravplinski ekvator se v Afriki začne

Tale malček s Filipinov se je z vso slastjo lotil ledenih stožcev pred neko trgovino, da bi se odžejal...

največjem obsegu Zemlje. Tonika. Eden je geografski, drugi pa je toplotni ekvator. Le-ta ne obiema planeta v ravni črti na nekje pri Siera Leone, pelje v vijugi proti severu čez Saharo, Libijo. Spodnji Egipt mimo vhoda v Rdeče morje. Od tam gre v lahnem nagibu skozi sredino Indijskega polotoka, potem čez Malajski polotok po otočju Indonezije proti Hawaiiskim otokom. Največjo vijugo napravi pred je na sever, preseka Mehiko podolž, potem pa se spusti proti jugu ob obalah srednjeameriških držav in prečka severni del Južne Amerike na njenem najširšem delu, od tu pa v ravni črti popelje čez ožji del Atlantika nazaj v Afriko.

Torej le ni najbolj vroče na geografskem ravniku, kot ni najameriško celino, kjer ostro zavibolj mrzlo na obeh tečajih.

KONEC VOJNE V ALŽIRIJI?

Skoraj osem let traja osvobodilni boj alžirskega ljudstva. Osem let je dolga doba, ki je terjala na desettisoče žrtev. Jugoslovani, ki smo doživeli štiriletno borbo v približno enakih pogojih, lahko to najbolje razumemo. Osem dolgih let borbe brez klasičnih temeljev vojskovanja, Gverilski boj, ki pozna oskrbovanje iz rok sovražnika, formalno izven zakona postavljena vojska, represalije v najbolj okrutnem smislu, vse to je doživljal in še doživlja svobodoljubni alžirski narod.

Po tolikih napovedih De Gaulla utegne alžirsko vprašanje biti v kratkem zares rešeno. S tem, da Francija začenja razgovore za ustavitev ognja v Alžiru, formalno le priznava začasni alžirski vladi nieno veljavnost, čeprav se še ne ve, kakšne pogoje si bo Pariz izmislil, ali bo pristal za popolno neodvisnost Alžirije?

Alžirija je francoska kolonija od leta 1830. Torej od takrat, ko so mlade kapitalistične dežele Evrope izvajale svojo veliko ekspanzijo za osvajanje kolonij.

Poskusimo se nekoliko pomuditi pri glavnih vzrokih voine v Alžiriji. Od prvih let kolonizacije pa do danes je v tem delu Severne Afrike evropski del prebivalstva osvojil glavne položaje v gospodarskem življenju. Od devetih milijonov prebivalcev je milijon belcev, ki imajo v rokah najboljšo zemljo, trgovino, industrijo, promet in ostale panoge gospodarstva. Poleg tega je v zadnjih desetletjih bila odkrita nafta v Sahari, odkriti so bili rudniki strateških surovin in za gosto naseljeno Francijo je bila Sahara poligon za atomske poskuse.

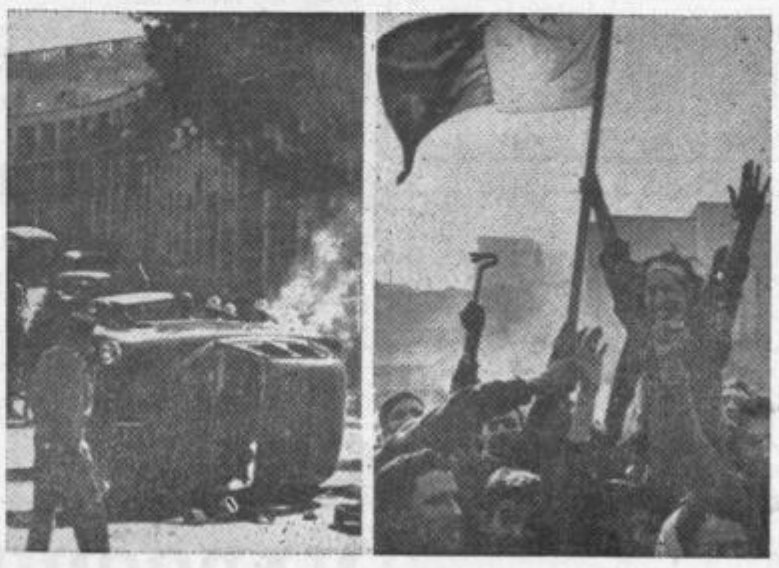

Ali bodo Alžirci po osmih letih bojev slavili svojo zmago in neodvisnost?

Francozi so skušali na iziemen način rešiti vprašanje Alžira. Alžirce so brez razlike v barvi in veri proglasili za francoske državljane in s tem mislili, da odpade vprašanje gnijočega kolonializma. Toda kaj naj ima reven Berber in Arabec od državljanstva, če je bogastvo dežele v rokah evropskih priseljencev?

Težko je ugibati, kakšna bo usoda Alžirije v prihodnjih tednih? Tudi če bodo Alžirci dobili neodvisnost, če bo osemleten osvobodilni boj kronan z zmago, boj ne bo takoj odnehal. V Alžiriji se je vsidral fašizem. OAS, tajna vojaška organizacija se je odločila za skrajnost. Odreka De Gaullu in francoski vladi sleherno pristojnost in ukrepa na lastno pest. Umori v Alžiriji so na dnevnem redu. Teroristi ubijajo brez usmiljenja vse. Žrtve so dojenčki, žrtve so žene, žrtve so celo Francozi, ki so lojalni do alžirskega boja in do politike pariške vlade.

Da bi bila tragedija in ironija še večja, se ob alžirskem vprašanju začenjajo šoniriti fašisti vse Evrope. Španija prikrito podpira Salana, odpadniškega generala, nemški fašisti so pripravljeni podrediti se temu novemu »führerju« v Evropi.

Prav usodno je vprašanje, kaj bo storila Francija, da zbriše ta madež v Alžiriji, ki je bila med drugo svetovno vojno tlo, na katerem so se zbirale sile francoskega odpora proti nemškemu fašizmu, danes pa se spreminja v poprišče morda še okrutnejšega francoskega fašizma?